

Muistojuhlaan jääkärimuistomerkillä osallistui runsaasti kutsuvieraita ja muuta yleisöä. Vasemmalla Bundeswehr Wachtbattailonin kunniajoukkue.

Finnentag-juhla 26.–28.2. Hampurissa ja Hohenlockstedtissa

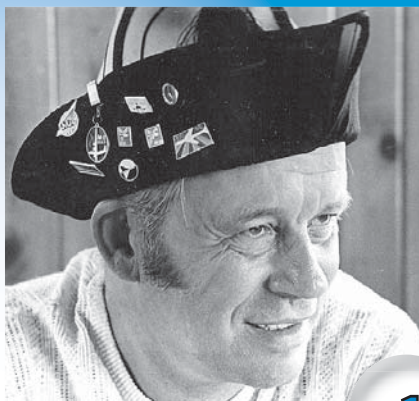
Sotilasjohtajuus – managerointia vai ihmisten johtamista?

Majuri Jussi Viinamäki, Maanpuolustus-
korkeakoulusta otti yleisön omakseen.

s. 22

Penan elämää II Salainen koulutus Neuvostoliitossa 1962

Hävittäjä-ässä Pekuri – Kirgisian
komennuskunnan johtaja

s. 14

Hur börjar ett krig? Maanpuolustuskilta järjesti kirjoituskilpailun

Kilpailun voittaja Nanna Heino
esitti aineensa Tammissunnuntaina.

s. 12

JÄÄKÄRILIIKE
100 v.

"Sen leijonalippua jääkärien käsivarret jäntevät kantaa"

Syvä iskumme on, viha voittamaton,
meill' armoa ei kotimaata.
Koko onnemme kalpamme kärjessä on,
ei rintamme heltyä saata.
Sotahuutomme hurmaten maalle soi,
mi katkovi kahleitansa.
Ei ennen uhmamme uupua voi,
kuin vapaa on Suomen kansa.
Ei ennen uhmamme uupua voi,
kuin vapaa on Suomen kansa.

Kun painuvi päät muun kansan, maan,
me jääkärit uskoimme yhä.
Oli rinnassa yö, tuhat tuskaa,
vaan yks' aatos ylpeä, pyhä:
Me nousemme kostona Kullervon,
soma on sodan kohtalot koittaa.
Satu uusi nyt Suomesta syntyvä on,
se kasvaa, se ryntää, se voittaa.
Satu uusi nyt Suomesta syntyvä on,
se kasvaa, se ryntää, se voittaa.

JÄÄKÄRIMARSSI - säv. Jean Sibelius, san. Heikki Nurmio

Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistyksen Vaasan osaston Jääkäripäivä

Valtiovallan ja puolustusvoimien arvovaltaisten edustajien ja suuren joukon jääkärien ystävien juhliessa jääkärikoulutuksen 100-vuotismuistoa Hohenlockstedtissa, juhli Vaasan osasto omaa jääkäripäiväänsä työn merkeissä varapu-

heenjohtajansa Brage Forsstenin johdolla. Päivän aloitettiin kunianosoituksilla Jääkärien hautaustomerkillä, Jääkäripatsaalla ja Perinnemuurilla jonka jälkeen Sotilaskodissa pidetyssä kevätkokouksessa käsiteltiin säännöis-

sä määrätty asiat. Perinteiseen tapaan päivä huipentui yhteiseen Jääkäripäivälliseen, joka tarjosi tilaisuuden vapaaseen mielipiteiden vaihtoon Jääkärien elämäntyöstä ja merkityksestä Isänmaalle.

Alpo Koivuniemi

Kasarmitorin perinnemuurilla kunnioitettiin Jääkäreiden muistoa havuseppeleellä. Laskemassa Vaasan osaston varapuheenjohtaja Brage Forssten ja jääkärin poika maj.evp. Kalle Lanamäki.

Näköalapaikalla Hovioikeudenpuistikon reunassa sijaitsee kuvanveistäjä, professori ja jääkärikapteeni Lauri Leppäsen vuonna 1958 paljastettu Jääkäripatsas. Kunniaa tekemässä, Jääkärin poika, Mauno Hintsala ja maj.evp. Pekka Änkilä.

Talvisotaa ei ole unohdettu

Reisjärvellä mittava muistotapahtuma

Talvisodan päättymisestä tuli maaliskuun 13. päivänä kuluneeksi 75 vuotta. Talvisodan päättymisen muistopäivän merkeissä oli Reisjärvellä pantu tuumasta toimeen ja järjestetty erityinen talvisotatapahtuma, paikallinen talvisotahiihto, jonka ohjelmassa oli paljon muutakin. Se toteutettiin pääasiassa paikallisin voimin ja oli sellaisenaan jo voimannäyte pieneltä paikkakunnalta. Samalla se osoitti, että vaikka asukasluku paikkakunnalla ei ole kovin monta tuhatta, niin intoa ja aktiivisuutta toimintaan tälläkin sektorilla riittää.

Talvisotahiihto Reisjärvellä oli tapahtuma, joka jää varmasti mieleen niillä, jotka kävivät paikan päällä ja osallistuivat sen kuluun. Jo varsinaisena muistopäivänä 13. maaliskuuta oltiin samalla asialla. Reisjärven koululaiset saivat silloin aimon annoksen tietoa talvisotatapahtuman ympärillä. Paikan päällä oli näinä kahtena päivänä kymmenkunta varusmiestä ja vakinaista henkilökuntaa Kainuun Prikaatista Kajaanista. Näin puolustusvoimat omalta osaltaan halusivat olla mukana tässä talvisotatapahtumassa.

Reisjärven tapahtuma liittyi osaltaan niiden tapahtumien joukkoon, joita tässä maassa järjestettiin talvisodan päättymisen muiston merkeissä. Vaikka talvisodan raskas rauha jatkui aikoinaan suomalaisia, mistä suruliputus silloin oli yhtenä osoituksena, talvisota muistetaan tänä päivänä kokonaisuutena, johon liittyi monenlaisia tunteita. Talvisotaa ei ole unohdettu. Sotilaallisesti sitä pidetään sotatapahtumana, joka tunnetaan mm. sotilaallisissa piireissä ympäri maailman. Olihan talvisodassa pientä Suomea vastassa väkierikas ja iso maa, Neuvostoliitto.

Talvisotahiihdon järjestäminen Reisjärvellä ja muut vastaavanlaiset tilaisuudet ovat osoitus siitä, että talvisodan muisto elää. Valtakunnallisen talvisotahiihdon takana on monia tahoja. Suojelijana oli eduskunnan puhemies Eero Heinäluoma ja kummeina Marjo Matikainen-Kallström ja Juha Mieto. Valtakunnallisina yhteistyökumppaneina ovat olleet mm. Hiihtoliitto, Koululiikuntaliitto, Reserviläisurheiluliitto, Talvisotayhdistys ja Suomen Latu. Mukana paikallisissa järjestelyissä olivat mm. Reisjärven kunta

lääkäin Reisjärven talvisotatapahtumassa oli yli sadan vuoden ikäinen Ville Vedenpää, jota haastatteli Erkki Kinnunen.

Talvisotatapahtuman avasi eversti-luutnantti evp Esko Hirviniemi.

Lottatyttöiksi pukeutuneet Linda Aho ja Anna Niskanen.

ja Reisjärven Reserviupseerikerho. Tilaisuuden tuotto meni talvisotayhdistykselle ja paikallisille järjestäjille.

Talvisodan päättymisestä on kulunut 75 vuotta. Merkkivuotta on muistettu monin tapahtumin. Se huipentui valtakunnantasolla Helsinkiin Kasarmintorille

nousevan kansallisen muistomerkin peruskiven muuraukseen. Taiteilija Pekka Kauhanen on suunnitellut noin 10 metriä korkean teräksisen Valon tuojat -muistomerkin. Itse muistomerkin valmistus on vielä edessä. Muistomerkki on päätetty paljastaa Suomen itsenäisyyden juhluvuonna 2017.

Sillä halutaan osoittaa kiittolisuutta ja arvontantoa Suomen kansan yhteisille ponnistuksille vuosikymmenien aikana ja korostaa talvisodan pysyvää merkitystä osana Suomen kansallista identiteettiä.

Vaikka Suomessa on

mutta sen ohella paljon muutakin. Monet reisjärviset olivat tehneet oman osansa talvisotatapahtuman onnistumiseksi.

Tapahtuman Reisjärvellä avasi reisjärveläistäustainen everstiluutnantti evp Esko Hirviniemi. Hän toi esiin, miten hiihto on tehokas laji, jossa koko keho saa liikuntaa. Hiihto kehittää sydän- ja verenkiertoelimistöä. Se parantaa lihaskestävyyttä ja -tasapainoa. Töihin joutuivat niin suuret lihasryhmät kuin keskivartalo ja selkärunkaa tukevat lihaksetkin.

Suomalaisten joukkojen hiihtotaidolla ja raskaissa töissä hankitulla fyysisellä kunnolla oli keskeinen merkitys armeijamme menestykselle. Kansalaisten terveys ja hyvä kunto ovat tärkeitä myös tänään kehittäessämme hyvinvointivaltiotamme kohtamaan sen uudet haasteet.

Esko Hirviniemi piti tällaista tapahtumaa tärkeänä. Hiihto on hänen mielestään paras liikunnan muoto. Kun siihen liitetään erätaidot, on kyse isosta asiasta isäntömaan hyväksi.

Läkkäin Reisjärven talvisotahiihdon yleisön joukosta oli Ville Vedenpää, joka on jo yli sadan vuoden ikäinen. Erkki Kinnunen haastatteli häntä ja piti kuuluttajana tapahtumassa huolta siitä, että ohjelman tapahtumat edistyivät ennakkoon suunnitellulla tavalla.

Useat sadat osanottajat olivat osoitus siitä, että tapahtumaa ei järjestetty turhaan. Hiihto on tehokas laji, jossa koko keho saa liikuntaa. Reisjärven hiihtotapahtuman yhteydessä oli mahdollisuus seurata mm. ahkion vetämistä ja ensiapua. Paikan päällä oli myös useita päivän aiheeseen liittyviä kohteita, joita Kajaanista tulleet varusmiehet ja ammatillaiset esittelivät.

Ilmari Luhtasela

useita talvisodan paikallisia muistomerkkejä, Suomesta puuttuu kuitenkin edelleen talvisodan kansallinen muistomerkki. Sen hankkiminen on ollut myös keskeinen syy Talvisotayhdistys ry:n perustamiseen. Aiheetta ei ole sanottu, että mikään muu Suomen historian tapahtuma ei ole vaikuttanut yhtä paljon Suomen kuvaan maailmalla kuin Talvisota.

Reisjärven talvisotahiihdossa oli sananmukaisesti hiihtämiseen mahdollisuus,

Ohjelmassa oli mm. näytös haavoittuneen kuljettamisesta ahkiossa. Sotilaat olivat Kajaanista.

Jääkäri lipun tehdessä kunniaa laskettiin Suomen puolustusvoimien seppelä jääkärimuistomerkille, puolustusvoimien komentajan, kenraali Jarmo Lindbergin (kuvassa kesk.) ja maavoimien komentajan, kenraaliluutnantti Seppo Toivosen (oik.) sekä Pv:n komentajan adjutanttin, everstiluutnantti Teemu Nurmelan toimesta.

Finnentag-juhla 26.–28.2. Hampurissa ja Hohenlockstedtissa

Helmikuun 25. päivänä oli kulunut 100 vuotta ensimmäisten suomalaisten jääkäreiden sotilaallisen koulutuksen aloittamisesta Pohjois-Saksan Lockstedtin leirissä.

Ensimmäisen maailmansodan puhjettua syntyi opiskelijapiireissä jääkäri liike, jonka tavoitteena oli luoda valmiuksia mahdolliseen taisteluun Suomen itsenäisyyden saavuttamiseksi. Lähellä Hampuria sijaitsevaan koulutusleiriin tuli ensin vajaa kaksisataa suomalaista vapaaehtoista, jotka saivat, naamioituna partiolaisiksi, sotilaallista koulutusta. Elokuun lopussa Saksan keisari Wilhelm II. määräsi koulutusjoukon laajennettavaksi pataljoonaksi, johon sopisi kaksituhatta miestä. Koko maata kattavan ja erityisesti Etelä-Pohjanmaalla tuloksekkaasti toteutuneen n.s. suuren värväyksen kautta päätti lähes tavoiteltu määrä ottaa suuren riskin ja matkustaa salaa Saksaan,

Suomen puolustusvoimien kunniajoukkue oli koottu jääkäriperinnettä ylläpitävien joukko-osastojen varusmiehistä. Osastoa johti edessä näkyvä maavoimien tarkastaja, eversti Jukka Valkeajärvi.

joka oli silloin virallisesti myös Venäjän kruunuun alistetun Suomen autonomisen suuriruhtinaskunnan vihollismaa. Siellä he osallistuivat koulutukseen ja myös taistelutoimintaan saksalaisten itärintamalla nykyisessä Latviassa.

Vuodesta 1950 nykyisessä Hohenlockstedtissa on entisten jääkäreiden ja paikallisten innoittamana vietetty "Finnentag"-juhla muistoksi siitä, että jääkäreillä on ollut suuri merkitys Suomen itsenäisyyden saavuttamisessa ja toisen maailmansodan aikana myös sen säilyttämisessä.

100. Finnentag-juhlan kunniaksi nähtiin kolmepäiväinen näytävä juhlaohjelma. Torstaina 26.2. Jääkäripataljoona 27:n perinneyhdistys järjesti yhteistyössä Hampurin sotakorkeakoulun kanssa jääkäriseminaarin, perjantain 27.2. ohjelma oli Hohenlockstedtin kulttuuri- ja historiayhdistyksen laatima ja lauantaipäivän juhlaohjelmasta vastasi Hohenlockstedtin kunta.

Näyttävästi Suomen lipuilla ja sinivalkoisilla ilmapallokkeilla koristeltuun pikkukaupunkiin saapui yli 300 suomalaista vierasta se-

kä lukuisa määrä saksalaista juhlaansaa.

Juhlaohjelmaan kuului mm. opastuksia, luentoja sekä "muistojen marssi", jossa juhla- ja seurasi 19 ensimmäistä suomalaista vapaaehtoista rautatieasemalta kasarmirakennukselle. Nuoret harrastajanäyttelijät olivat suomalaisia varusmiehiä erikoisella komennuksella. Muistojuhlien kohokohta oli lauantain seppelienlaskutalaisuus jääkärimuistomerkin ääressä. Kaartin soittokunnan esittämän jääkärimarssin tahdissa jääkärilippu saapui muistolehtoon muiden kuniaasastojen seuraamana.

Puhujina olivat mm. Suomen puolustusvoimien komentaja kenraali Jarmo Lindberg sekä Schleswig-Holsteinin osavaltion sisäministeri Stefan Städt. Jääkärien omia edusti kenraali Gustav Hägglund.

Kutsuvieraina mukana olivat myös Kauhavan kaupunginjohtaja Markku Lumio, Kortesjärvi-seuran puheenjohtaja Mauri Jokela, Suomen Jääkärimuseon ystävien puheenjohtaja Marita Mattila, Kauhavan entinen kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Jouko Mäkinen, 42 reserviläistä

Jääkärien käytössä olleita alkuperäisiä majoitusrakennuksia. Kasarmi M 1 oikealla on nykyään historiallinen museo.

Jääkäriemme käytössä olleita kaappeja, ainakin samanlaisia.

Raput majoitusrakennuksen toiseen kerrokseen, joita on juostu ylös ja alas tuhansia ja taas tuhansia kertoja.

Juhlan kenraalikuntaa ja kutsuvieraita yhteiskuvassa.

Jääkäriemme varma maamerkki – Wasserturm – kun raskailta marsseilta tultiin kohden kasarmeja. Vesitorni ja viereinen pumppuhuone toimii nykyään Jääkärimuseona. Sen monipuoliset kokoelmat kertovat Jääkäreistämme. Vaihtuvia näyttelyt uudistuvat joka toinen vuosi.

Ja ruokailuastioita sekä välineitä.

reservin majuri Jukka Peuran johdolla sekä entinen kansanedustaja ja europarlamentaarikko Kyösti Virrankoski, hänen vaimonsa Anna-Maija ja heidän poikansa Reino Virrankoski. Jälkimmäinen ja Kauhavan

kaupungin museointendentti Hanna Rieck-Takala osallistuivat juhlaohjelmaan luennoimalla. Kaupungin ja yhdistysten sekä reserviläisten toimista laskettiin seppeleitä.

Hanna Rieck-Takala

Jääkäriemme 100-vuotismuistojuhlallisuuudet Hohenlockstedtissa

Saksalais-suomalaiseen muistojumalanpalvelukseen Hohenlockstedtin kirkossa osallistuivat myös puolustusvoimien komentaja, kenraali Jarmo Lindberg (edessä oik.) ja maavoimien komentaja kenraaliluutnantti Seppo Toivonen sekä puolustusvoimain entinen komentaja kenraali evp. Gustav Hägglund. Toisessa rivissä suomalaisten jääkärijoukkojen johtajana toiminut maavoimien tarkastaja eversti Jukka Valkeajärvi.

Pyhän Kolminaisuuden Kirkko täyttyi ääriään myöten muistojumalanpalvelukseen osallistuneista saksalaisista ja suomalaisista.

*"Kun painui päät muun kansan, maan,
me jääkärit uskoimme yhä."*

Jääkärilippu juhlisti Jumalanpalvelusta, jossa saarnasi myös kenttäpiispa Pekka Särkiö. Musiikista vastasi Kaartin soittoakunat.

Jääkärimuistomerkki Hohenlockstedtissa.

Muistojen marssi Hohenlockstedtissa

Majuri Bauer johti ryhmän marssia rautatieasemalta majoituskasarmille M 1. Marssireitti kulki lyhintä mahdollista tietä, että se ei herättäisi erityistä huomiota.

Majuri Maximilian Bayer, edessä toinen vasemmalta, oli vastassa tulevia jääkäreitä. Hän tervehti jokaista kädestä pitäen ja kukin esitteli itsensä sanomalla nimensä.

"Ensimmäiset 19 Pfadfinderä (partiolaista) ovat saapuneet Lockstedter Lagerin rautatieasemalle 25.2.1915". Tulevia jääkäreitä esittivät juhlaan osallistuneet suomalaiset varusmiehet.

”Jääkärit ja oikeus isänmaahan ja sen puolustamiseen”

18. Jääkäriseminaari sunnuntaina 12.4.2015

Kauhavalla, Korttesjärven liikuntatalolla

- Klo 10.00 Perinnejumalanpalvelus, kappalainen Reijo Tuomola
Ylihärman puhallinorkesteri kapellimestari Paavo Mularin johdolla
Seppelpartion lähettäminen ja kunniakäynti Jääkärimuistomerkillä
- Klo 11.00 Mahdollisuus ruokailuun seurakuntatalolla, yhteisvastuulounas
10 €/hk, perheille (2 aikuista+lapsi/lapsia) 25 €
- Klo 12.00 Jääkäriseminaari
- Musiikkia: Ylihärman puhallinorkesteri
kapellimestari Paavo Mularin johdolla
- Seminaarin avaus, Kauhavan kaupunginjohtaja Markku Lumio
Turvallisuuspoliittinen tilanne, Kenraali Ari Puheloinen
Kahvitarjoilu
- Musiikkia, Alekski Laukkonen harmonikalla ”Äänisen aallot”
- Maanpetos vai maan pelastus – jääkäriille lakimiehen silmin
ennen ja nyt. Prof. tri. Jukka Kemppinen
- Vapaussodan miehet, Antti Favenin muotokuvaasarja jääkäreistä
Varatuomari Matti Mäenpää luovuttaa kuvakokoelman
Suomen Jääkärimuseolle
- Seminaarin jälkeen mahdollisuus tutustua Suomen Jääkärimuseoon
klo 17.00 saakka
- Suomen Jääkärimuseo Kauhavan kaupunki
JP27:n Perinneyhdistyksen Etelä-Pohjanmaan osasto
Suomen Jääkärimuseon ystävät ry
Finlands Jägarmuseum's vänner rf

Tiedustelut Hanna Rieck-Takala, museointendentti
Puh. 040 148 4420 / 06 2412 9840, hanna.riECK-takala@kauhava.fi

Kirjautuus:
Jääkärihaudat
Etelä-
Pohjanmaalla

Suomen Jääkärimuseo Finlands Jägarmuseum KORTTESJÄRVI

- Museossa kerrotaan jääkäriliikkeen syntyvaiheista, toiminnasta ja sen merkityksestä maamme itsenäisyydelle.
- Jääkärien tarina kertoo lähes 2000 nuorukaisesta, jotka lähtivät Saksaan oppimaan sotataitoja tavoitteenaan itsenäinen isänmaa.
- Perusnäyttelyn lisäksi museossa on viimeisen jääkäri, kenraali Väinö Valveen huone sekä vaihtuvia erikoisnäyttelyitä.
- Museossa on huomattava kokoelma jääkärien sukulaisten lahjoittamaa materiaalia.
- Museokaupassa kiinnostavaa ostettavaa.

Kirja:
Niittokone-
asiamiehistä
jääkäreiksi.
Esitelmää
jääkäri-
seminareista
1998-2007.

Kirjan hinta
15 euroa.

Avoimna ti-ke klo 12.00 - 16.00
tai sopimuksen mukaan
15.6. - 15.8. ti-su klo 11.00 - 17.00
Pääsymaksu 2,50 €/1,50 € (sis. sisäänpääsyn ja opastuksen)
Museokauppa

Tilauksesta rooliopastus, jolla ”Jääkäri Autio” kertoo
värähtymisestään jääkäriksi, koulutuksestaan Saksanmaalla
ja saapumisestaan Suomeen 1918. Rooliopastuksen hinta
30 €/ryhmä + normaali sisäänpääsymaksu.

Osoite Jääkärintie 80
62420 KORTTESJÄRVI
Puh. (06) 2412 9841, 040 148 4420,
040 764 7755
suomen.jaakarimuseo@kauhava.fi

100 Jahre
FINNENTAG

100 Jahre
FINNENTAG

27.+28.02.2015 HOHENLOCKSTEDT

27.+28.02.2015 HOHENLOCKSTEDT

Talvisodan kansallisen muistomerkin peruskivi muurattiin Helsingissä Vaasan Sotaveteraanimuseossa avattiin uusi erikoisnäyttely

Perjantaina 13 päivänä maaliskuuta 2015 tuli kuluneeksi 75 vuotta kun 105 kunnianpäivää kestänyt Talvisota päättyi. Päivää huomioitiin eri puolilla Suomea lukuisin kunnianosoituksiin ja tilaisuuksiin.

Eräs tärkeimmistä tapahtumista pidettiin Helsingin Kasarmintorilla, jossa muurattiin Talvisodan kansallisen muistomerkin peruskivi tasavallan presidentti Sauli Niinistön johdolla. Muina muuraajina toimivat eduskunnan puhemies Eero Heinäluoma, pääministeri Alexander Stubb, puolustusministeri Carl Haglund, kulttuuri- ja asuntonministeri Pia Viitanen, ylipormestari Jussi Pajunen, veteraani Sakari Sippola, Talvisotayhdistys ry:n puheenjohtaja Ossi Ketunen, kuvanveistäjä Pekka Kauhanen ja muistomerkki-toimikunnan puheenjohtaja ylijohdaja Riitta Kaivosoja.

Muistomerkin on suunnitellut ja sen valmistaa kuvanveistäjä Pekka Kauhanen, joka parhaillaan työstää teostaan *Valon tuoja*, jolla hän voitti kansallisen muistomerkkiläpailun. Teos paljastetaan Kasarmintorilla Suomen itsenäisyyden 100-vuotisjuhlavuonna 2017.

Vaasassa talvisodan päättymistä huomioitiin laskemalla havuseppele *Talvisodan jäätie Uumaja - Vaasa 1940 - Vinterkrigets isväg Umeå - Vasa 1940* muistomerkillä. Tie oli käytöskelpoinen 12.2.-25.3.1940 välisen ajan. Sinä aikana kuljetettiin yli 2000 autolastia erilaista tavaraa.

Seppleen laskemisesta on huolehtinut Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanit siitä alkaen kun muistomerkki paljastettiin 13.3.2000.

Pohjanmaan Maanpuolustuskillan ylläpitämässä Vaasan Sotaveteraanimuseossa avattiin erikoisnäyttely *Suomen ilmavoimat ja ilmatorjunta 1918 - 1945*. Näyttelyssä on laaja kokoelma kuvia ja tekstejä ilmavoimien käytössä olleista koneista. Näyttely kertoo kuvin myös Vaasassa olleesta Vaskiluodon lentoterminalista ja vaasalaisista sotalentäjistä.

Vaasan Sotaveteraanimuseo sijaitsee Kirkkopuistikko 22 kellarikerroksessa ja se on avoinna sunnuntaisin klo 14:00 - 16:00.

rl.

Vaasan Sotaveteraanimuseossa erikoisnäyttelyn avaussanat lausui museotoimikunnan puheenjohtaja Per-Erik Fant (oik.). Nauhanleikkaajina toimivat museoaktiivit Gustav Geust ja Lars-Eric Häggman.

Havuseppeleen Jäätie-muistomerkillä laskivat Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanien puheenjohtaja Alpo Aronen (vas.), toiminnanjohtaja Sauli Lassila ja sotaveteraani Ivar Granskog.

Jäätie-muistomerkki sijaitsee Tiklaspuistossa, jossa se paljastettiin 13.3.2000.

Talvisodan muistojuhla Kokkolan yhteislyseossa

Kokkolan yhteislyseossa pidettiin torstaina 5.3.2015 talvisodan päättymisen 75-vuotisjuhla. Juhlan tavoitteena oli muistaa koulun kaikkia talvi- ja jatkosodan sankarivainajia. Heitä oli yhteensä 44 ja mukaan kuului myös matematiikan lehtori Matti Ketonen, joka menehtyi jatkosodan alussa Viipurin valtauksen jälkeen.

Tilaisuus alkoi sankarivainajien muiston kunnioittamisen hiljaisella hetkellä. Kaikkien sodassa menettäneiden sankarivainajien nimet heijastettiin valkokankaalle. Näin yleisölle tuli tutuksi paitsi kaatuneet myös heidän ikänsä ja kuolinpaikkansa.

Juhlan kohokohtana voidaan pitää sodan aikaisen lotan Anna-Greta Aholan ja rintamaveteraani Olli Hongellin haastatteluja. Opiskelijoiden tekemiin kysymyksiin tuli selkeitä ja teräviä sekä valmiiksi pohdittuja vastauksia, joita vastaajien korkea ikä vain paransi.

Kyllä tunteet olivat kovasti pinnalla sodan aikana. Oli suuria surun hetkiä, jännityksen hetkiä ja vielä pitkään sodan jälkeen näin epämiellyttäviä painajaisia, Anna Greta Ahola tiivistä.

Olli Hongell puolestaan toimi jatkosodan alkuvaiheessa rintamalinjojen takana, mutta joutui lopulta itse tositoimiin taistelukentille. Kovien kokemusten joukkoon kuului hauskojakin muistoja.

Nälkä oli aivanainen tuttavamme. Sain onneksi vaihdettua tupakka-annokseni juustonappeihin ja eräältä pellolta sain kaivettua tasakuuni muutamia perunoita. Korsussa pistin perunat oitis tullelle ja heitin juustonaipit mukaan. Kyllä poikien ihmettely oli suurta. Mistä oot Olli saanut maitoperunoita?

Osa sotamuistoista on sellaisia, etten voi koskaan niitä muille kertoa. Ne jäävät ainoastaan minun muistiini, vaikka monia asioita olenkin kertonut lapsilleni ja etenkin lapsenlapsilleni, Olli Hon-

Muistojuhla alkoi lippujen saapumisella. Nuoret lukiolaiset toimivat kantajina.

Vapaussodan perinneliiton emerituspuheenjohtaja Timo Siukosaari piti juhlapuheen. Hänen mukaansa talvisodan ja sitä seuranneen jatkosodan merkitys tulevat aina vain suuremmiksi ajan myötä ja ne ovat osa suurta vapaussotaa, joka alkoi 1918.

Reservin majuri Terho Tattari toi juhlaan maanpuolustusjärjestöjen terveiset.

Kokkolan veteraanikuoro johtajanaan Raimo Santonen esiintyi. Hänen mukaansa kuorolaisia yhdistää laulun ja musiikin yhdistävä voima.

gell kertoi tuntemuksistaan.

Merkittävänä ohjelmanumerona voidaan pitää myös Mannerheim-ristin ritarin Paavo Kahlan muistolaatan luovutusta koululle. Paavo Kahla kirjoitti yhteislyseosta ylioppilaaksi 1938 ja toimi sodissa lentokoneiden tähtystäjänä tiedottaen vastustajan liikkeistä. Valitettavasti hänen elämäntaipaleensa päättyi Lapin sodassa 1944 hänen lentokoneensa saatua osuman Levin eteläpuolella.

Paavo Kahlan elämänsä historia sodassa on vertaansa vailla. Hän oli todellinen sodan sankari ja toivom-

me, että koulu vaalii hänen muistoaan, reservin majuri Terho Tattari kannusti lukion rehtoria luovuttaessaan muistolaatan.

Muistolaattaa sponsorivat Jari Myllymäki, Antti Porko ja Terho Tattari sekä yhdistyksistä Mannerheim-ristin ritarien säätiö, Kokkolan reserviupseerit ry sekä Kokkolan reserviläiset ry, Kuvatiimi

Juhlapuheessa Vapaussodan perinneliiton emerituspuheenjohtaja Timo Siukosaari muistutti talvisodan ja jatkosodan olleen selkeästi vapaussodan historiallista jatkumoa.

— Sen minkä saavutimme vapaussodassa 1918, lunastimme itsellemme uudelleen talvi- ja jatkosodassa. Näiden sotien häviäminen olisi merkinnyt vapauden menettämistä ja siirtymistä osaksi neuvostojärjestelmää. Talvi- ja jatkosodanmerkitystä ei voi mitenkään vähätellä, Timo Siukosaari vakuutti.

Hän muistutti myös vahvasti Neuvostoliiton tavoitteista. Molemmissa sodissa oli tarkoitus valloittaa Suomi viimeistä niemeä myöten. Mitä olisikaan todellinen tappio merkinnyt?

Lotta Anna-Greta Ahola ja rintamaveteraani Olli Hongell vastailivat opiskelijoiden kysymyksiin osuvasti, eivätkä jättäneet ketään kylmäksi vastauksissaan. Haastattelijoina toimivat opiskelijakunnan edustajat Elina Kovasin ja Tommi Möttönen (kuvassa).

– Stalinin ajalta säilyneistä lähteistä voidaan todeta, että Suomen väestöä olisi pakko siirretty suurin joukoin eri puolille Neuvostoliittoa. Maan johtava sotilashenkilöstö oli kuljetettu Puolaan ja osa ilmeisesti tuhottu jo täällä paikan päällä. Myös maan sivistyneistö oli tehty toimeksiannoksi.

– Adolf Erhnröötin tapaan haluan tässä tilaisuudessa muistuttaa hänen sanoiltaan: *Suomi on hyvä maa. Se on paras meille suomalaisille. Se on puolustamisen arvoinen maa ja sen ainoa puolustaja on Suomen oma kansa*, Timo Siukosaari muistutti nuoria opiskelijoita.

Timo Siukosaari oli jo kolmas esiintyjä, joka halusi päättää esityksensä näihin Erhnröötin kuolemattomiin sanoihin.

Musiikista juhlassa vastasivat Kokkolan rintamaveteraanien kuoro Raimo Santosen johdolla sekä nuori baritoni Veli-Matti Pentti. Tilaisuus päättyi upeaan Finlandiaan, jonka esittivät sisarukset Sanna-Maija Erkkilä ja Minna-Leena Lahti.

Lämmienhenkisen maanpuolustusjuhlan järjestäjinä toimivat yhteislyseon lukio ja entisten oppilaiden yhdis-

Mannerheim-ristin ritari Paavo Kahlan muistolaatta luovutettiin koululle.

tys -kilta, veteraanijärjestöstä sekä Kokkolan kaupunki. Tilaisuudessa oli ilahduttavasti mukana noin 350 hen-

keä, joista noin puolet olivat lukiolaisia.

Raimo Lammi, teksti
Janne Hietalahti, kuvat

Paavo Kahla

Paavo Elias Kahla (4. marraskuuta 1918 Lohtaja – 23. lokakuuta 1944 Kittilä) oli suomalainen sotilas ja Mannerheim-ristin ritari. Sotilasarvoltaan hän oli kapteeni.

Paavo Kahla syntyi Keski-Pohjanmaan maakunnassa Lohtajalla, kanttori Elias ja Hilma Sofia (o.s. Tervo) Kahlan perheeseen. 1930-luvulla perhe muutti Kokkolaan, jossa Kahla opiskeli Kokkolan yhteislyseossa. Hän kirjoitti ylioppilaaksi vuonna 1938. Varusmiespalveluksensa Kahla suoritti Ilmasotakoulussa Kauhavalla, Ilmavoimien reserviupseerikoulun kurssilla 8. Välikinä kotiutettu Kahla aloitti opiskelut metsänhoitajaksi juuri ennen talvisotaa. Syyskuussa 1939 tähtystäjäkoulutuksen saanut Kahla sai kutsun Lentolaivue 14:ään, joka toimi talvisodassa tiedustelulentolaivueena. Hän suoritti talvisodassa 50 sotalentoa Fokker C.X -koneen tähtystäjänä.

Jatkosodan alettua Kahla sijoitettiin samaan LLv 14:ään, sen 3. lentueeseen, jossa hän jatkoi tähtystäjänä tiedustelu- ja tulenjohtolennolla. Lokakuussa 1941 hänet nimitettiin lentueen

varapäälliköksi. 9. joulukuuta 1941 Kahla ylennettiin luutnantiksi. 24. joulukuuta 1941 allekirjoitetun esityksen sekä 15. huhtikuuta 1942 allekirjoitetun lisäesityksen jälkeen Paavo Kahla nimitettiin 2. luokan Mannerheim-ristin ritariksi numerolla 54, nimityspäivämäärä oli 26. huhtikuuta 1942. Elokuussa 1942 Kahlan ja vasta laivueeseen saapuneen vänrikki Mannermaan ollessa tiedustelulentolalla, matalatorjuntatuli surmasi ohjaajan, jolloin Kahla kiipesi koneen ulkokautta ohjaamoon ja lensi takaisin tukikohtaan. 3. huhtikuuta 1943 hänet ylennettiin 3./LeLv 16:n lentueen päälliköksi. Jatkosodan loppuvaiheissa, 27. heinäkuuta 1944, Kahla ylennettiin kapteeniksi. 4. syyskuuta 1944 Kahla siirrettiin Hävittäjälentolaivue 26:een, joka suoritti La-

pin sodassa muiden tehtävien ohella tiedustelulentaja saksalaisia vastaan. 23. lokakuuta 1944 Paavo Kahla ja hänen koneensa ohjaaja, kersantti Jouko Liinamaa katosivat Kittilässä tiedustelulentolalla. Heidän Fokker C.X -koneensa jäännökset löydettiin vasta syksyllä 1945 Aakenustunturin lähistöltä.

Paavo Kahla oli viimeinen kaatunut Mannerheim-ristin ritari. Hänet on haudattu Kokkolaan, Marian hautausmaahan sankarihautaan.

Lähde Wikipedia

1:Er Autokomppania täytti kunniakkaat 70 vuotta

Juhlinnan kohteina myös kuletustoiminnan 40 vuotis-tai, sekä siihen liittyvä mittava kalustonäyttely. Juhlailaisuus pidettiin 12.12.2014 Kainuun prikaatissa Hoi-kankankaan varuskunnassa. Samalla myös Kuopion pataljoonan lopettaminen ja Kuopion huoltopataljoonan perustaminen, käytännössä vain nimi muuttui.

Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta Ry oli joukolla juhlimassa 70 vuotiaasta, sekä esittelemässä kiltamme toimintaa kotiutuville varusmiehille ja naisille.

Juhlamatkamme alkoi jo 11.12 kello 8 ja 30 Pietarsaaresta ja sieltä Kokkolan kautta kohden Kajaania. Kokkolan Tilausliikenteen Veli Aution pienoissuilla, ohjaksissa häiri Antti Roiko-Jokela. Saavuimme Kainuun Prikaatin portille, noin puolipäivän aikoina. Siitä sotilaskotiin tankkaamaan lisäenergiaa, tulevia koitoksia varten. Seuraavaksi siirryimme Autokomppanian tiloihin jossa komppanian päällikkö kapt. Jari-Matti Perttula ottaa vieraat vastaan.

Hyvissä ajoin ennen kello 15:ta olemme Auto-/Huolto-komppanian auditoriossa, laitteet viritettyinä kiltamme esittely- ja infotilaisuutta

Varapj. Ari Olli ja Autokillan puheenvuoro.

varten. Tupa täysi varusmiehiä/naisia ja henkilökuntaa kiittävästi. Puhe-työläisinä kunnostautuivat varapuheenjohtaja Ari Olli ja kiltamestari Antti Roiko-Jokela, AV laitteita ja tietotekniikkaa hoiteli tottuneesti sihteerimme Erkki Mäki, sekä kameran takana piileskeli allekirjoittanut itse.

Tilaisuuden päätyttyä jatketaan keskusteluilla, neuvonpitoa ja suunnitelmia henkilökunnan kanssa, tulevan juhlatilaisuuden järjestelyistä ja muustakin ajankohtaisista asioista. Ennen poistumista on vielä käytävä sotilaskodin antimia nauttimassa, ei poiketa rutineista!

Illan pimeydessä poistumme hotelli Kajanuk-

seen, huoneet jakoon ja majoittumiset. Saunomiset ja illanviettoa rauhalliseen autokillan tapaan, myös ilta-pala asiallisten juomien kera oli ihan paikallaan. Hyvissä ajoissa vetäydytään levolle, huomisen juhlatilaisuudet odottavat.

12.12.2014 Aamupalan jälkeen käskynjako ja ohjeistukset, pienet muutokset huomioiminen. Tyylikkäästi pukeutuneet kiltalaiset suuntaavat kulkunsa Prikaattiin, tarkemmin sotilaskodin alakerran auditorioon, jossa vastaanottajat olivat paikalla.

Tilaisuus aloitettiin noin kello 11.30, Majuri Korhonen toivotti vieraat tervetulleeksi tilaisuuteen, kertoen juhlatilaisuuden taustoista ja tilaisuuden etenemisestä.

Autokillan puheenvuoron käytti varapuheenjohtaja Ari Olli, kertoen pitkäaikaisesta yhteistyöstämme Autokomppanian ja / Huolto-komppanian Kainuun Prikaatin kanssa. Puheensa hän päätti lauseella, *"Tämä taivas, tämä maa seuraavalle sukupolvelle jää!"*

Juhlajärjestäjien oman ohjelman ja palkitsemis-meronioiden jälkeen oli Autokillan oman ansiomitalin julkistaminen ja luovutus, juhlatilaisuuden meronioiden ja

aplodien saattelena!

Automitalit oli myönnetty N:o 1. Reservin ylivääpeli. Ari Olli, 2. ylliluutnantti Timo Alanko estynyt, 3. Reservin majuri. Antti Roiko-Jokela, 4. kapteeni Jari-Matti Perttula, 5. Kapteeni Kari Hiltunen estynyt, 6. Everstiluutnantti Esa T Mäkinen.

Virallisen ohjelman päätyttyä siirryimme Auto-/huolto-komppanian tiloihin nauttimaan kahvitarjoilusta sekä tutustumaan mittavaan kalustonäyttelyyn. Nähtävillä on kaikki liikkuva

kalusto ja paljon muutakin mielenkiintoista, niin sisätiloissa kuin ulkona. Asian-tuntevat henkilöt olivat paikalla ja jakoivat auliisti tietoa laitteista, sekä niiden toiminnasta.

Tässä välissä oli sopiva tilaisuus luovuttaa kiltamme standardit ansioituneille jäsenillemme, Kari Kivellälle ja Antti Ruuskalle.

Juhlallisuudet päättää mahtava päivällinen Hoi-kanhovi-ruokalassa, siinä herkkuja riitti jokaiselle niin paljon kuin jaksoi lusikoida.

Kylläisinä varustaudumme matkaan takaisin Keski-Pohjanmaan lakeuksille, keskusteluja riitti koko paluumatkan.

Vuorokauden lähetessä loppuun olimme kaikki turvallisesti kotikonnuilla, vain Roiko-Jokelan Antille kertyi pidempi päivä. Antti palautti auton ja suoritti loppuseremoniat ennen kotiutumistaan, kiitos Antti ja kiitokset kaikille mukana olleille.

Tekstiä ja kuvaa
Eero Muhonen

Autokillan ansiomitalit, vas Ari Olli, Antti Roiko-Jokela, Jari-Matti Perttula ja Esa T Mäkinen.

Tammisunnuntain juhla kokosi kaksisataa vierasta Vaasan kaupungintalolle

Juhlapuheen piti oikeusministeri Anna-Maja Henriksson

Pohjanmaan Maanpuolustuskillan järjestämä Tammisunnuntainjuhla aloitettiin Kasarmintorin Perinne- ja sotaveteraaniseo-toimikunnan puheenjohtaja Per-Erik Fant laskivat seppeleen maanpuolustustyölle. Perinteiseen tapaan tilaisuuteen osallistui myös yli kaksikymmentä alueen sotaveteraani- ja maanpuolustuskärjessä lippunsa kera, joita johti killan jäsen Raimo Havusela Suomen lippua kantaen.

Vaasan kaupungintalossa pidetyn maanpuolustusjuhlan aluksi Laivaston soitto-kunta esitti musiikkikomentajakapteeni Timo Kotilaisen johdolla Jääkärien marssin, josta monet sanovat sen olevan maailman upein marssi. Näkemys, johon on helppo yhtyä. Juhlaan saapuneet runsaat kaksisataa vierasta saivat nauttia monipuolisesta ohjelmasta.

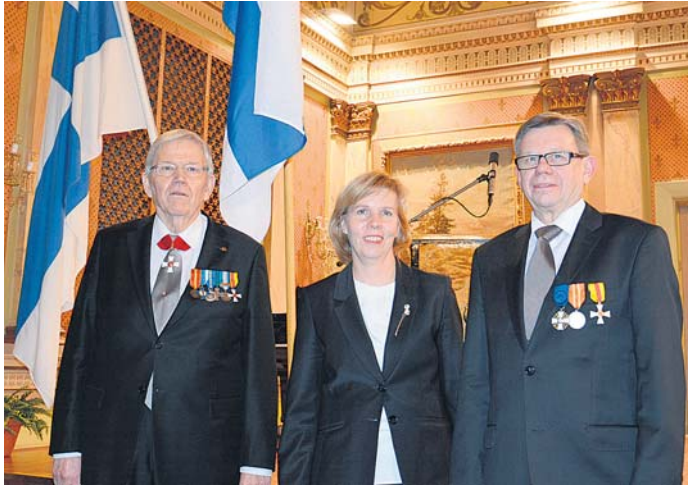
Juhlan tervehdyssanoissaan killan puheenjohtaja Ilkka Virtanen palautti mieleen jatkosodan ratkaisutais- teltuja kesältä 1944, joissa vihollisen hyökkäykset raskain uhrein pysäytettiin. Näiden torjuntavoittojen myötä maamme itsenäisyys ja vapaus saatiin säilytettyä. Kahden vuoden kuluttua voimme juhlistaa Suomen 100-vuotista itsenäisyyttä - Suomi sata yhdessä.

Juhlapuheen piti oikeusministeri Anna-Maja Henriksson ja hänen ansiokas puheensa on kokonaisuudessaan lehdessämme.

Onkilahden koulun 5.-6. musiikkiluokkien kuoron taidokkaat esitykset Camilla Sundbergin ja Anne Tienhaaran johdolla olivat mieluisaa kuultavaa, jota myös yleisö arvosti runsain suosiosoituksin.

Maanpuolustuskillan järjestämä isänmaallisuuden ainekieritoimikunnan parhaat palkittiin stipendeillä ja nuorten puhevuorossa kilpailun voittaja Nanna Heino Vasa Gymnasium'ista esitti aineensa *Hur börjar ett krig*. Myös aine on julkaistu kokonaisuudessaan toisaalla lehdessämme.

Pohjanmaan Maanpuolustuskillan ansioristit saivat vastaanottaa Vaasan Kiltapiirin puheenjohtaja, kouluneuvos Per-Elof Boström ja diplomi-oopperalaulaja

Juhlapuheenpitäjä oikeusministeri Anna-Maja Henriksson seurassaan Pohjanmaan maakuntajohtaja Olav Järn (oik.) ja Österbottens Försvarsgille – Pohjanmaan Maanpuolustuskillan puheenjohtaja, professori Ilkka Virtanen.

Maanpuolustuskillan ansioristillä huomioituiden Per-Elof Boström (oik.), Katariina Korkman ja Arto Lehtineva.

Katariina Korkman sekä sotilaspastori Arto Lehtineva. Perinteiseen tapaan juhla päättyi Laivaston soitto-kunnan ja yleisön yhteiseen Vaasan marssiin.

Oikeusministeri – Justitieministeri Anna-Maja Henriksson

Juhlapuhe – Festtal, Tammisunnuntain juhla – Januarisöndagens fest 25.1.2015

Ärade festpublik, mina damer och herrar

Tack för den stora äran att få komma och tala hit till Vaasa under Januarisöndagens fest.

Arvoisa juhla-äki, hyvät naiset ja herrat

Kiitos tästä suuresta kunniansta tulla puhumaan tänään tänne Vaasaan Tam- misunnuntain juhlaan.

Etelä-Pohjanmaalla alkoi

28. tammikuuta 1918 venäläisen sotaväen riisuminen aseista. Tässä yhteydessä voimme myös muistaa, että tänä vuonna tule kulu-neeksi 100 vuotta siitä kun ensimmäiset nuoret suomalaiset miehet hakeutuivat Ruotsin kautta Saksaan jääkärikoulutukseen. Koulutus tapahtui Lockstedtin leirillä Holsteinissa Hampurin pohjoispuolella, johon ensimmäiset suomalaiset saapuivat 25. helmikuuta 1915. Nämä isänmaalliset nuoret miehet olivat val-miita lähtemään heille ennestään tunnettomaan, monesti lähes olematon kielaito repussa. Heitä ohjasi kuitenkin ajatus vapaasta ja itsenäisestä Suomesta. Tasan kolme vuotta ensimmäisten suomalaisten Saksaan saapumisen jälkeen, 25. helmikuuta 1918 jääkäripataljoona nro 27 saapui

juuri tänne Vaasaan. Eli noin kuukausi Tammisunnuntain jälkeen.

Itsenäisen valtiomme alku-kaudet olivat todella vaikeat ja eheytyminen vei aikaa. Mutta kuten tiedämme, maamme itsenäisyys ei tämänkään jälkeen ollut itsestään selvyyttä. Sen suomalaiset saivat kokea noin kaksikymmentä vuotta myöhemmin Talvisodan syytymisen myötä.

Näin pohjalaisesta näkökulmasta voidaan todeta, että tänä vuonna tulee myös kuluneeksi 75 vuotta siitä kun Vaasaa ja kotikaupunkiani Pietarsaarta pommitettiin Talvisodan aikana, vuonna 1940. Näihin tapahtumiin minulla on oman perheeni kautta muistoja. Olen myöhemmin nimittän saanut kuulla, että läheiset perheenjäseneni osallistuivat

Pietarsaaren ilmavalvontaan molempien sotien aikana.

För jättat 75 år sedan pågick Vinterkriget tunga strider mot en överlägsen motståndare och vår nation kämpade för sin existens. Det tidigare tudelade folket kämpade nu tillsammans för att överleva. Jag vill i detta sammanhang citera marskalk Mannerheim som i sin dagorder nr 34 vid Vinterkriget slut skrev:

”Ni vilje ej kriget. Ni älskade freden, arbetet och främskridandet. Men kampen blev er påtvingad och i den har ni utträttat storverk som för sekler framåt skola stråla på hävdens blad.”

Förhållandena vid fronten under vinterkriget, fortsättningskriget och Lapp-lands krig är något som är nästan omöjligt för oss yngre generationer att förstå. Självt har jag via min familj fått höra min fars krigserfarenheter, till exempel om slaget vid Tali-Ihantala, där han deltog. Min bror Stefan Forss skrev senare till-sammans med Benedict Zilliacus manuset till Åke Lindmans filmer Framom främsta linjen och Tali-Ihantala på basen av bl.a. min fars, Harry Järvis, Allan Finholms och andra jämnårigas berättelser.

För en vecka sedan deltog jag i Allan Finholms begravning. Finholm var en person, som jag hyste väldigt stor respekt för. Han och hans hjältedåd vid Kivisalmi brofäste kan enligt mig ses som ett förkroppsligande av den österbottniska landsförsvarsviljan. Han gjorde det som måste göras och som beordrades, samtidigt som han inte senare ville lyfta sig själv i rampljus.

Tacksamheten till veteranerna och deras hjältedåd är enorm. Vi har haft lycka att få leva i vårt egna, fria land. I fred och i välfärd.

Sodistamme puhuttaessa on tärkeä muistaa, että miesten ollessa rintamalla myös kotirintaman piti kestää äärimmäisen vaikeina aikoinakin. Maatilan viljelyksistä tuli huolehtia, lapset oli kasvatettava ja koti piti pitää pystyssä pula-ajasta huolimatta. Tässä Suomen naiset saivat kantaa raskaan taakaan, taakan minkä he esimerkillisellä kestävyydellä hoitivat. Naisten kotirintamalla suoritamat uroteot olivat oma edellytyksensä

sille, että maamme selviytyi noista vaikeista vuosista. Toinen ryhmä, jonka haluan mainita, ovat ne monet lapset, jot-ka jo hyvin nuorena joutuivat osallistumaan kotirintaman töihin, esimerkiksi maalla kotitilan hoitoon.

Haluan tässä yhteydessä korostaa myös Lotta Svärd järjestön merkitystä. Jatkosodan aikana Lottina palveli noin 200 000 naista eri tehtävissä kotirintamalla, mutta myös sotatoimialueella kenttälottina. On myös hyvä muistaa, että suuri osa koko Suomen ilmavalvonnasta oli Lottien vastuulla.

Itse olen saanut tutustua Lottien perintöön oman äitini kautta. Äitini opiskeli sota-aikana sairaanhoitajaksi. Hän toimi Lottana sotilassairaaloissa Rovaniemellä, Helsingissä ja Pietarsaaressa, missä hän hoiti haavoittuneita.

Tack vare krigsveteranernas, lottornas och hemmafrentens mod förblev Finland självständigt och fred uppnåddes.

Krig är till sin karaktär alltid sådana, att även om fred uppnås, så finns det en risk att fredsavtalen för med sig osäkligheter. Jag vill i detta sammanhang nämna ett sådant.

I 1944 års vapenstillståndsavtal förband Finland sig att internera de tyska och ungerska medborgare, dvs. civilpersoner, som fanns på Finlands område. Till en början lät de finländska myndigheterna bli att internera bl.a. personer med dubbelt medborgarskap och deras barn. Senare utvidgades interneringen dock till att omfatta även i Finland födda kvinnor och deras barn.

Antalet personer som internerades var 470 och huvudsakligen placerades de i interneringsläger. Interneringen pågick från hösten 1944 till mars 1946 och ännu längre för en del av de internerade. För de internerade var återvändandet till friheten bister. De fick upptäcka att deras egendom och hem hade blivit konfiskerade under fängenskapen. Det här var ett tungt öde för dessa personer, som inte hade gjort någonting fel. Dessa kvinnor och barn med finländsk bakgrund kan inte heller anses ha utgjort någon säkerhetsrisk för de allierade, och inte ens kontrollkommissionen

hade krävt att de personerna borde interneras.

För mig själv och Svenska folkpartiet var det viktigt att vi under denna regeringsperiod skulle ta tag i den här frågan på allvar. En bit ur vår historia, som vi inte kan vara stolta över. Föregående riksdagsperiod hade frågan aktualiserats bl.a. genom ett spörsmål av Jacob Söderman, men saken hade lämnats att bero. Som justitieminister föreslog jag efter tillräckliga utredningar, därför beredande det av en lag för att betala ersättning till dessa civilpersoner (i praktiken de barn som då internerades) som internerades efter fortsättningskriget. Detta initiativ fick sedan stöd av de övriga regeringspartierna och en regeringsproposition kunde beredas.

Förra sommaren godkände riksdagen nämnda lag. Genom den statliga ersättningen till de internerade erkänner man att de finländska myndigheterna för- och för på ett oskäligt sätt när myndigheterna internerade även kvinnor med finländsk bakgrund och deras barn. Jag är glad att regeringen äntligen efter 70 år erkänner denna orättvisa!

Veteranernas och vanhempiens sukupolvien perintö velvoittaa! Kuten totesin aikaisemmin, meillä nuoremmissa sukupolvilla on ollut etuoikeus kasvaa itsenäisessä valtiossa. Vanhempiamme ja isovanhempiamme ovat omalla kovalla työllään rakentaneet Suomeen hyvinvointiyhteiskunnan, jonka veroisia maailmassa ei ole montaa. Kaikilla on oikeus koulutukseen, joka edelleenkin on yksi maailman parhaista. Heikommasta pidetään huolta, vakavaan sairauteen sairastunut saa huipputason lääketieteellistä hoitoa.

On tärkeä muistaa, että sota ja jälleenrakentamisen aika merkitsi monelle sen ajan nuorelle ihmiselle omien unelmien ja haaveiden äkkiniäistä loppua. Nuori nainen Mustasaressa ehkä esimerkiksi unelmoi-sankoulunopettajana, mutta sota ja sen jälkeinen todellisuus tuli vastaan. Koti-la piti hoitaa, veli jonka piti ottaa tilaa hoitaakseen, kaatui jatkosodan torjuntataisteluissa. Nuorelle Lapualaiselle miehelle sotavamma taas sammutti ainiaksi haaveet poliisin urasta. Tästä huolimatta he ja niin moni muu tarttuivat heti rauhan jälkeen toimeen ja osallistuivat maamme jälleenrakentamiseen. Ilman tätä ei tämän päivän hyvinvointia olisi olemassa.

Tämä on meidän keski-

ikäisten nuorempien syytä pitää mielessä, eteenkin kun ajatusmaailma nykyään usein on hyvin yksilö- ja urakeskittynyt. Nyt on meidän vuoromme vaalia ja viedä eteenpäin aikaisempien sukupolvien perintöä.

Viime vuosina olemme, vaikkakin ehkä aluksi hie-man yllättyneinä, saaneet huomata, että maailma on muuttunut paljon niistä ajoista kun hyvinvointiyhteiskuntaamme rakennettiin. Mutta viimeistään nyt meidän nuorempien sukupolvien ja päättäjien on havahduttava siihen tosiasiaan, että säilyttääksemme hyvinvoinnin, meidän on otettava valmiita vaikeisiinkin päätöksiin ja uudistuksiin. Pohjoismaisesta hyvinvointimallista ei saa luopua, mutta siihen liittyvät rakenteet ja käytännöt on saatava ajantasaisiksi. Samalla on muistettava, että ennen kuin hyvinvointi voidaan jakaa, se tulee ensin ansaita. Maamme talous on siksi saatava taas uuteen nousuun.

Den senaste tidens chockerande händelser i Paris och runt om i världen har påmint oss om hur viktigt det är att förebygga marginalisering och radikali-sering i samhället. Den nordiska välfärdsmodellen och effektiva integrationsåtgärder för dem som flyttar till Finland är i nyskelsposition här. Därför är det oerhört viktigt att vi till exempel inte prutar på jämlika utbildningsmöjligheter. En kvalitativ och för alla jämlik utbildning skapar möjligheter för en

ung män-niska att gå framåt i sitt yrkes- och övriga liv, oberoende av ekonomisk eller an-nan bakgrund. Detta skapar även en god grund för förebyggandet av utslagning.

Som justitieminister kan jag inte heller låta bli att nämna hur värdefullt det är att Finland under sin självständighet, trots mycket svåra situationer, aldrig övergett demokratin. Ifall vi granskar det förra århundradets händelser i Europa, så är det lätt att märka att detta inte alls har varit någon självklarhet överallt. Då ett krig utbrutit eller under en samhällslig kris har det ofta prutats på demokratin. I detta sammanhang vill jag citera Winston Churchill som i ett tal i underhuset sade:

”Många typer av styrelseformer har prövats och kommer att prövas i denna värld av synd och bedrävelse. Ingen påstår att demokrati är perfekt eller allsmäktigt. Det har sagts att demokrati är den sämsta styrelseformen som har prövats, bortsett från alla de övriga formerna som prövats genom tiderna.”

Ett oberoende och fungerande rättsväsende är en av de viktigaste grundpelarna i en demokratisk rättstat. I Finlands grundlag stadgas det om grundrättigheter, som tillhör alla medborgare. Men även den bästa av grundlagar är inte i sig tillräcklig, ifall medborgarna i praktiken inte kan åberopa sina rättigheter. I nyskelsposition med tanke på detta är ett oavhängigt domstolsväsende, där domarna kan verka och avgö-

ra utan rädsla för eventuella följder. Jag har själv som justitieminister poängterat hur viktigt det är att på lång sikt trygga en stabil och tillräcklig resursnivå för domstolarna och de övriga aktörerna inom rättsväsendet. Därför tillsatte jag tillsammans med min kollega minister Räsänen en parlamentarisk arbetsgrupp vars uppgift är att definiera målen på lång sikt och grunderna för säkerhetens och rättsväsendets resurser. Samtidigt hoppas jag att detta tema diskuteras aktivt i samband med riksdagsvalet.

Lopuksi haluan vielä todeta, että tänä vuonna tulee myös kuluneeksi 20 vuotta siitä kun Suomi vuonna 1995 liittyi Euroopan unionin jäseneksi. Tietysti poliittiset tahot Suomessa tahtovat välttää, että silloin Suomi menetti itsenäisyytensä tai osaan siitä. Itse olen eri mieltä tästä. Vuonna 1995 Suomi lopullisesti otti paikkansa Euroopan muiden maiden joukossa, paikan mihin me demokraattis-ten ja muiden meille tärkeiden arvojemme takia aina olemme kuuluneet. Uskal-lan jopa väittää, että Suomi ei koskaan ole ollut niin itsenäinen kuin tänään. Mie-lestäni myös viimeaikainen ulko- ja turvallisuuspoliittinen kehitys osoittaa, että meidän on hyvä olla osa yhtenäistä Eurooppaa.

Samalla on syytä sanoa ääneen, että ne jotka ovat olleet sitä mieltä, että vaatimus hyvästä maapuolustuskyvystä kuuluu historiaan, ovat olleet

Juhlapuheen piti oikeusministeri Anna-Maja Henriksson.

väärässä. Suomella tulee tulevaisuudessakin olla uskotava maapuolustuskyky ja maapuolustus-tahto on pidettävä korkealla. Tämän tulee edelleenkin perustua yleiseen ase-velvollisuuteen. Mielestäni kutsunnat voitaisiinkin tulevaisuudessa harkita laajennettavan koskemaan myös naisia. Tämä kuitenkin niin, että naisille asevelvollisuuden suorittaminen olisi edelleen vapaaehtoista. Uskon, että kutsuntoihin osallistuminen voisi lisätä naisten kiinnostusta

suorittaa asevelvollisuus. On myös ilman muuta selvää, että yhteistyötä on hyvä kehittää Ruotsin kanssa ja että avoin keskustelu myös Natosta ja mahdollisesta jäsenyydestä on tervetullut.

Haluan vielä kerran kiittää kunniasta, ett saan olla täällä tänään. Toivotan teille hyvää Tammisunnuntain juhlan jatkoa! Kiitos!

Jag vill ännu en gång tacka för äran att få vara här idag. Jag önskar er en god fortsättning på Januärisöndagens fest! Tack! Kuvat R.L.

Laivaston soitto-kunta musiikkimentajakapteeni Timo Kotilaisen johtamana.

Nanna Heino, Vasa gymnasium

Hur börjar ett krig?

För att besvara frågan Hur börjar ett krig?, måste vi först definiera krigsbegreppet. Krig är en väpnad konflikt mellan två eller flera parter, där de stridande har olika ideologier och strävanden. Under mänsklighetens historia har många krig upplevts, men 1900-talets världskrig samt de finska vinter-, fortsättnings- och lapplandskriget under 1930- och 1940-talet är krig som starkast format Finland och det finska folkets identitet.

Låt oss behandla de faktorer som förorsakar krig genom konkreta exempel. Under hösten 1939 ställde Sovjetunionen (det f.d. tsardömet Ryssland) krav som berörde tryggheten av staden Leningrads säkerhet. Kraven var ett uttryck för sovjetdiktator Josef Stalins expansiva, eller aggressiva, realpolitik vars målsättning var att utvidga Sovjetunionen. Krav om diverse gränsjusteringar och överlåtande av finska landområden vägrade de finska delegaterna, som skickats till sovjetiska huvudstaden Moskva, att gå med på. Förhandlingar och diplomatin hade svikit och därmed lämnades ordet över till krigsgeneralerna. För 75 år sedan skedde även skotten i Mainila, en iscensatt provokation från Sovjets sida. I detta fall orsakade slutligen ett finskt nej och Sovjets beslutsamhet och provokation ett krig som vi idag kallar vinterkriget 1939–1940.

Om vi backar tillbaka i historien till Finlands första år som självständig stat, 1918. En långlivad politisk oro och missämja mellan den ägande och icke-ägande klassen orsakade ett förödande inbördeskrig som delade finländarna i vinnare och förlorare. Utöver de inrikespolitiska och socialpolitiska problemen hade Fin-

land nyligen blivit given sin självständighet, bland annat, på grund av politisk taktik från Sovjetunionens första ledare, Vladimir Lenin. Lenin trodde att genom att visa välvilja gentemot det finska folket och dess självständighetsönskan, samtidigt som han trodde att en socialistisk arbetarrevolution i Finland stundade, skulle det röda Finland senare frivilligt låta sig införlivas i Lenins Sovjetunion. Lenin ville utöka Sovjetunionen geografiskt och maktpolitiskt genom att ställa sig på god fot med finländarna, liksom Stalin önskade göra 20 år senare med mer krigiska metoder. Trots att Stalin och Lenin var oense om hur socialismen skulle tolkas var de båda expansiva realpolitiker som önskade utvidga sin makt på bekostnad av Finlands statliga suveränitet.

En historisk parallell till situationen som Finland fann sig i under tidsperioden 1917–1945 kan dras till 2000-talets Ukraina och det pågående inbördeskriget i landet. Likt Finland var, och är, Ukraina

delat i två läger. Finland var uppdelat i den ägande klassen och den icke-ägande klassen, och Ukraina är uppdelat i de rysktalande östukrainarna och ukrainarna i det västerländska välsinnade väst-Ukraina. I både fallen såg samma land möjligheten att förverkliga sina expansiva drömmar: Ryssland. Man kan påstå att de ryska och sovjetiska makthavarna är mästerliga användare av den uråldriga och effektiva taktiken att söndra och härskas, dvs. att splittra ett folk inifrån med förutsättningen att utöka den egna makten. Å andra sidan har kanske ryska och sovjetiska ledare endast varit opportunistiska; de har sett en möjlighet att expandera och tagit tag i den möjligheten innan någon annan statsmakt gjort det.

I alla tre scenarion som jag belyst har en stor statsmakt (Ryssland eller Sovjet) stått i bakgrunden för väpnade konflikter i mindre och mer maktlösa länder (Finland och Ukraina). Jag drar slutsatsen att då stora länder "lägger sin näsa i blöt" så föds konflik-

ter. Ett välkänt exempel på ett dylikt maktpolitiskt spel och inblandning är Molotov-Ribbentrop-pakten mellan Nazityskland och Sovjetunionen. Pakten, som gjordes i augusti 1939, var ett nonaggressionsavtal mellan de konkurrerande stormakterna, och i en hemlig klausul delades Europa in i två intressesfärer; Finland hörde till Sovjets sfär. Med detta avtal som grund krävde Stalin finska landområden hösten 1939, och dessa krav ledde i sin tur ledde till vinterkriget. På en större skala var detta avtal en bidragande faktor till världskriget 1939–1945 samt att de små baltiska staterna införlivades i Sovjetunionen. Utöver maktpolitiskt spel kan faktorer, såsom det inrikespolitiska eller globala läget, bidra till krigsutbrott: ekonomisk depression, revanschlusta, falska hotbilder, kapprustning och maktkonkurrens.

Den tyske filosofen Immanuel Kant skrev i sin bok Om den eviga freden (1795) hur en evig och global fred skulle tryggas; det vill säga, hur krig inte skall kunna börja. Enligt

Kirjoituskilpailun voittaja Nanna Heino esitti oman aineensa Tammisunnuntain juhlassa.

Kant skulle den globala freden tryggas genom en internationell rättsordning och en solid respekt för länders suveränitet. Återigen är kriget i Ukraina ett ypperligt exempel: på grund av Rysslands inblandning och kränkande av ukrainsk autonomi samt invasion av den dåvarande ukrainska Krimhalvön har ett inbördeskrig och ett internationellt handelskrig brutit ut. Om vi ser den Europeiska Unionen som en ställföreträdare för Kants internationella rättsordning kan vi hävda att ordningen är inte totalt ineffektiv, men har starka begränsningar och kunde inte förhindra krig i Ukraina. Kant levde för nästan 300 år sedan i en värld utan alltför många stater och det maktpolitiska läget har förändrats sedan 1700-talets Tyskland. Men trots det finner jag det ytterst konfunderande att varken Kants teorier eller historiska bevis påverkat makthavare starkare i fråga om länders säkerhetspolitik. Det är oro väckande att trots att vi vet vad som förorsakar krig, pågår inte en konstant motaktion, även i fredstid, gentemot krigsutbrott. (Och om en sådan pågått måste verksamheten ha förädlats de senaste åren.) Sedan Sovjetunionens

fall har Ryssland lämnats i en skamvrå och utnyttjats av den västeuropeiska fria marknaden. Samtidigt har den ryska makthungern och krigs- och revanschlustan fått koka i all ro, vilket har framkommit t.ex. genom ryska ledaren Vladimir Putins uttalande nyligen gällande Molotov-Ribbentrop-pakten: enligt honom ville endast Sovjet undvika att slåss och därmed var det inte något fel med avtalet. Detta efter att ha tidigare fördömt pakten. Västländerna borde alltså vara medvetna att historien bevisar att den ryska björnen alltid sover med ett öga öppet.

Slutligen kan konstateras att krig och väpnade konflikter startar då stormakter konkurrerar om makten och lägger därmed sig i mindre staters affärer; de mindre staterna används sedan som språngbräden för t.ex. olika militära aktioner. Josef Stalins intention var under hösten 1939 att ta vissa finska landområden, och slutligen hela Finland, för att förhindra ett tyskt angrepp genom Finland. Finland var kort och gott ett offer för ett maktpolitiskt spel mellan Josef Stalin och hans fiender, och detta resulterade i vinter-, fortsättnings- och lapplandskriget.

Pohjanmaan Maanpuolustuskillan järjestämän ainekirjoituskilpailun parhaat kirjoittajat, Malin Österberg (vas.), Jere Hasunen, Emilia Hägglung, parhaana kirjoittajana palkittu Nanna Heino ja Johan Blomfeldt.

Ilmavoimat juhlisti vuosipäiväänsä seppeleen laskemisella ja ylilennolla

Vaikka organisaatiot muuttavat niin vahvat ja velvoittavat perinteet elävät. Ilmavoimien vuosipäivänä – 6.3. – perinteiden ketjuun liitettiin uusi kestävä lenkki, kun

Kauhavalta Tikkakoskelle siirtyneen Lentosotakoulun edustajat kapteeni Jari Risikko ja henkilöstösuunnittelija Anne Kujanpää laskivat havuseppeleen Suomen ilmailun muistomerkillä, Kotka-patsaalle Vaasassa.

Kapteeni Risikon lukiessa "Ilmavoimille kunniaksi tehden – Lentosotakoulu, ylitti Tikkakoskelta matkaan lähtenyt Hawk-hävittäjä Kotka-patsaan, joka on pystytetty Suomen ilmailulle – Till Finlands flyg.

Ilmavoimien vuosipäivänsä si muodostui maaliskuun 6. päivää, jolloin ruotsalainen kreivi Eric von Rosén lahjoitti kolme kuukautta aikaisemmin itsenäistyneen Suomen tasavallan joukoille sen ensimmäisen Morane-Saulnier Parasol -lentokoneen, Enoch Thulinin lentokoneitehtaan valmistama muunnos Thulin Typ D.

Kone laskeutui Vaasan eteläisen kaupunginselän jälle 6.3.1918 luutnantti Nils Kindbergin lentämänä ja lahjoittaja von Rosen oli matkustajana koneessa. rl

Kapteeni Jari Risikko ja henkilöstösuunnittelija Anne Kujanpää laskivat havuseppeleen Suomen ilmailun muistomerkillä.

Kotka ja Haukka Ilmavoimien vuosipäivänä 6.3.2015.

Pohjanmaan Sotaorvot ry:n vuosikokous 18.02.2015 Ykspihlajan kirkossa

Alkukahvittelun jälkeen Ykspihlajan seurakuntapastori Emilia Teerikangas toivotti kokousväen tervetulleeksi seurakunnan tiloihin. Hän piti paastonajan hartauden puheen myös lapsen orpoudesta.

Alkuhartauden jälkeen sytytettiin kynttilät kuluneen vuoden aikana poisnukkuneille sotaesikille ja sotaorvoille ja samalla kuulumme kanttori Janne Salmelan urkuesityksen. Lauloimme yhdessä virren 490, "Mä silmät luon ylös taivaaseen" sekä Mikko Himangan sanoittaman ja Ehrströmin säveltämän laulun "Kutsu lähteelle".

Seurakuntapastorille luo-

Seurakuntapastori Emilia Teerikangas.

Kynttilät poisnukkuneille.

Puh. joht. Tapani Oksanen ja siht. Tommi Sinko.

vutettiin Helena Kontion kirjoittama kirjanen "Sotaorvon vaiettu salaisuus".

Yhdistyksen puheenjohtaja Aulis Karvonen toivotti väen tervetulleeksi ja avasi kokouksen.

Kokouksen puheenjohtajaksi valittiin Tapani Oksanen ja sihteeriksi Tommi Sinko.

Todettiin kokous päätösvaltaiseksi ja hyväksyttiin työjärjestys. Käsiteltiin tark-

ka ja laaja toimintakertomus sekä kuultiin toiminnantarkastajien lausunto, jonka perusteella kokous myönsi vastuuvapauden tilivelvollisille.

Seuraavaksi käsiteltiin toimintasuunnitelma ja talousarvio vuodelle 2015. Tavoitteet mm. Mahdollisimman monen sotaorvon tavoittaminen mukaan toimintaan – tukea heitä henkisesti ja antaa luottamusta tulevaisuuteen. Vaalia kaatuneidenmuistoa. Yhteydenpidistyksen toimintaa lähellä oleviin yhdistyksiin, viranomaisiin ja päättäjiin.

Toiminta mm. 13.3. Talvisodan päättymisen

27.4. Veteraanipäivä

17.5. Kaatuneitten muistopäivä

4.6. Puolustusvoimien lipujuhla

5.–6.9. Hengelliset ja kulttuuripäivät Oulussa

13.9. Orvonpäivän retki Perhoon

Yhteistoimintaa eri tilaisuuksissa toiminta-alueellamme veteraani – sotainvaliidijärjestöjen ja vapausotien perinneyhdistyksen, reserviläisten, sotilaspoikien ja sotilasten kanssa.

Ympäristö ja kulttuurimatkailua – kesäkuussa vuorossa Jyväskylän ja Mikkelin seutu 2.–4.6.2015.

Hallituksen puheenjohtajaksi valittiin Aulis Karvonen ja muiksi hallituksen jäseniksi seuraavat; Mikko Himanka Kokkola Pentti Huotari Reisjärvi Liisa Järvelä Kaustinen Sirkka Keskitalo Kälvä Jaska Kojola Pietarsaari Ritva Laajala Möttönen Jouko Mäntylä Toholampi Kalle Rautakoski Typpö Ossi Ruusila Kokkola Lauri Siirtola Lappajärvi Erkki Simukka Kannus Tellervo Uusiaho Karvonen Tommi Sinko Hillilä sihteeri Näihin henkilöihin voi ottaa yhteyttä sotaorvouden kysymyksissä.

Toiminnantarkastajiksi vuodelle 2015 valittiin Ritva Jylhä Halsualta ja Eino Viitala Vetelstä. Varahenkilöiksi valittiin Tapani Oksanen Kokkolasta ja Alpo Puumala Kaustisilta.

Liiton vuosikokoukseen ja mahdollisesti muihin ylimääräisiin kokouksiin valittiin varsinaiseksi edustajaksi Tommi Sinko Kalajoelta ja varalle Ossi Ruusila Kokkolasta. Kokouksen osanottajia määrä 33 henkilöä.

Jaska Kojola

Jouluaaton 2014 kunniavartio ja ylilento

Jouluaaton kunniatietävä saatiin hoitaa kauniissa talvisäässä. Puhtaan valkoinen lumipeite verhosi maan ja auringon viimeiset säteet saatteli päivän hiljalleen hämärtyvään Jouluiltaan. Tuhannet kynttilälyhdyt syttyivät loistamaan niin sankavainajien kuin omaistenkin haudoilla. Vaasan Reserviupseerikerhon ja Vaasan Rintama- ja Sotaveteraanien edustajat olivat kunniavartiiovuorossa Sankarimuistomerkillä, kun myös kaukomatkaajien lentokone teki tyylikkään ylilennon. rl

Kauppakaari 2, 67600 KOKKOLA
puh. 0207 410 480 • Avoinna ark. 7-17.00 la 9-13.00
www.tyokaluassa.net

06-723 5477

Pietarsaari

PRISMA-CENTER

Jakobstad

www.kone-ketonen.fi

Sotaorpotunnuksen jakotilaisuus Kannuksen seurakuntatalolla 30.11.2014

Tilaisuus alkoi jumalanpalveluksella Kannuksen kirkossa jonka jälkeen Sotaorpojen seppelleen lasku sankarihaudalla.

Varsinainen juhlatilaisuus aloitettiin Kannuksen seurakuntatalolla lihaihalla lihakeittoruokailulla – jonka jälkeen väki siirtyi Laurentius saliin.

Tervehdyspuheessaan Pohjanmaan Sotaorvot ry:n varapuheenjohtaja, rovasti Mikko Himanka kosketti aihetta ”Talvisodan alkamisesta 75 vuotta” toivottaessaan Pohjanmaan pohjoisen alueen sotaorvot läheisineen tervetulleiksi juhlatilaisuuteen.

Sotaorpojen miesten lauluryhmä esitti dir.cant. Veli Ainalin johdolla ”105 kunnian päivää”, jonka on sanoittanut ja säveltänyt Jorma Salmela.

Kuulimme myös ”Hymni kadonneille”, sanoittaja on Karl Axell, suomentanut Mikko Himanka ja säveltänyt Jorma Salmela.

Raili Malmbergin runon ”Rakkautentunnustus Isänmaalle” esitti Virpi Tuikka. Seurakunta tervehdysksen tilaisuuteen toi vasta seurakunnassa aloittanut kap-palainen Sampsa Kuusamo. Kuulimme myös laulun ”Lapsi Suomen ällös vaihdapois” Pentti Poutun esittämänä.

Koskettavan juhlapuheen piti eversti evp. Heino Pikkukangas.

Pohjanmaan Sotaorvot ry:n puheenjohtaja Aulis Karvonen kertoi ”Kunnianosoitus ja tunnustus” – asian vireillepanoa 1995 ja asian etenemistä valtiovalan virkakoneistossa. Lopullisen hyväksytyn päätöksen asiasta ilmoitti ministeri Paula Risikko Jämsän hengellisillä kulttuuripäivillä 29.9.2013. Sotaorpotunnuksen ja kunnianosoituksen – rintamerkkeineen saa 270 henkilöä. Paikalla heitä oli tänään 180.

Lopuksi lauloimme yhdessä ”Sotaorpo” laulun jonka on sanoittanut ja säveltänyt Jorma Salmela.

Tilaisuus päättyi tyytyväiseen Joulunmakuiseen torttukahvitteeluun.

Viimeinkin valtiovalta on osoittanut pitkään vaietun patoutuneen surun ja tunnustanut odotetun kunnioituksen sotaorvoille, jotka menettivät isänsä ja / tai äitinsä 1939 – 1945 korvaamattomana uhruksena isänmaamme puolesta.

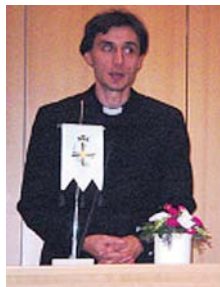
Jaska Kojala

Eversti evp. Heino Pikkukangas.

Sotaorpojen miesten lauluryhmä.

Kappalainen Sampsa Kuusamo.

Mikko Himanka.

Puheenjohtaja Aulis Karvonen

Virpi Tuikka.

Sihteeri Tommi Sinko.

Juhlapuhe

Arvoisat sotaorvot, hyvät läsnäolijat, naiset ja miehet! Ensi lauantaina vietämme Suomen Itsenäisyyspäivää. Kolmen vuoden kuluttua täyttyy 100 itsenäisyyden vuotta.

Olemme tottuneet viettämään itsenäisyyttämme arvokkain ja hillityn menoin. Muualla yleinen karnevaalitunnelma juhlapäivän vietossa ei oikein sovi meidän Itsenäisyyspäiväämme. Jumalanpalvelukset, san-

karivainajien muistamiset, soitukulkueet, sotilasparaatit sekä erilaiset juhlatilaisuudet ja –vastaanotot täyttävät juhlapäivän ohjelman – ja tietysti televisiossa näytettävä Tuntematon Sotilas.

Taustalla tähän asiantilaan ovat historialliset syyt. Taistelemalla jouduttiin itsenäisyys hankkimaan. Se ei suinkaan ollut mikään Leninin lahja Suomelle, niin kuin sitä meille jossakin vaiheessa tetyt tahot yrittivät opettaa.

puolustamaan kolmessa eri sodassa. Talvisota ja siitä selviytyminen oli lopulta itsenäisyytemme sinetti. Se yhdisti Vapaussodassa rikkirepeytyneen kansan. Se osoitti lopullisesti, että nuori kansakunta oli itsenäisyytensä ansainnut ja kyennyt järjestämään olonsa kansalaisten parhaaksi, eurooppalaiseksi demokratiaksi. Talvisota osoitti, että tätä maata haluttiin tappioista huolimatta puolustaa. Syntyi kuuluisa Talvisodan henki.

Tänä päivänä tulee kuluneeksi tasan 75 vuotta Talvisodan alkamisesta. Syvästi kiittollisina ja kunnioittavin mielin osoitamme tänään ajatuksemme kaikille niille miehille ja naisille, jotka eri tehtävissä niin rintamalla kuin kotirintamalla saivat aikaan sen, että hyökkäys torjuttiin ja kansakunta kesti sodan tuomat koettelemukset.

Jos näin ei olisi tapahtunut, mikä olisi ollut Suomen tulevaisuus? Melkoisella varmuudella voidaan sanoa, että osamme olisi ollut samankaltainen kuin Baltian mailla: miehitys, Suomen liittäminen Neuvostoliittoon, väestön siirrot ja teloitukset, mahdollisesti itsenäistymisen uudelleen 1990-luvun alussa, runsas venäläisväestö alueellamme, jonka ns. etujen suojele Venäjän taholta aiheuttaisi puuttumisen maamme asioihin muussakin kuin lastensuojeluasioissa. Elintasomme olisi Baltian maiden tasoa.

Kerrotaan tarinaa, että kun Kremlissä suunniteltiin suomalaisten siirtokuljetuksia Siperiaan varaamalla vetureita ja junanvaunuja, niin NL:n ulkoministeri Molotov kuullessaan moimesta oli tokaisut: ”Ei ne mitään junia tarvitse, joutavat kävelä”. Onneksi tuo patikkaretki jäi suomalaisilta tekemättä!

Jatkosodan syyt olivat moninaiset. Talvisodan rauha koettiin katkerana vääryytenä. Epäiltiin Neuvostoliiton ryhtyvän uudestaan Suomen valtausyritykseen. Moskovan kohtuuton rauha, liittoutuneiden kyyvyttömyys, Ruotsi penseys yhteistyöhön ja Neuvostoliiton pelko ohjasivat poliittisen johdon Saksan yhteyteen. Suurta pelkoa aiheutti Suomessa ennen kaikkea se, että Neuvostoliitto miehitti kesällä -40 Baltian maat ja liitti ne itseensä neuvostovaltioina. Näin siitä huolimatta, että Stalin oli antanut maiden välillä käydyissä avunanto-

sopimusneuvotteluissa ”bolsevistisen kunniasanansa” ja lupauksen, että maiden sisäisiin asioihin ei puututa.

Jälkikäteen on useasti pohdittu, olisiko Jatkosota ollut estettävissä. Käsitykseni mukaan sotaa ei olisi voitu välttää. Sodan kulku ja sen muodot olisivat olleet vain toisenlaiset. Pahimmassa tapauksessa Suomi olisi joutunut liittoutuneiden ja Saksan väliseksi taistelutantereeksi, jolloin niin aineelliset kuin henkilö- ennen kaikkea siviilihenkilötappiot olisivat olleet huomattavasti tapahtunutta mittavammat. Todennäköistä olisi ollut myös itsenäisyyden menetys.

Jatkosodan päätyttyä edessä oli vielä välirauhasopimuksen määräyksestä saksalaisten karkottaminen ja internoiminen Pohjois-Suomesta. Tuo sota, Lapin sota on ehkä tuntemattomin ja siinä mielessä kummallinen, että kumpikaan osapuoli ei sitä halunnut. Kuitenkin se oli välttämätön molemmille.

Saksalla oli Lapissa 200 000 miehen hyvin varustettu tappioita kärsimätön joukko, josta pääosa oli tärkeää saada siirrettyksi Keski- Eurooppaan ratkaisutaisteluihin. Nopeimmin tuo siirto olisi tapahtunut ilman sotaa, mutta NL:n painostamana se oli tehtävä torjumalla suomalaisten hyökkäykset.

NL:n kannalta oli tärkeää, että suomalaiset sitoisivat tuon armeijan Lappiin ja luovuttaisivat vangitut joukot NL:lle. Tuon tehtävän he olisivat voineet tehdä itsekin, mutta olihan heillä nyt käytössään hyväksi todettu suomalainen sotajoukko. NL tarvitsi sotilaansa kilpajuoksussa Berliiniin. Samalla se halusi antaa suomalaisen saksalaismielisyydelle kuolettavan iskun, tuleva yhteistyö estyisi tai ainakin vaikeutuisi.

Suomalaisten näkökulmasta ongelmallista sodan syyttymiseen oli se, että Suomi saattoi vaikuttaa siihen vähiten, mutta sota kosketti Suomea eniten. Haluttiin viimeiseen asti pidättäytyä sodasta, sillä jo syksyllä –44 nähtiin, että Saksa romahtaisi muutamassa kuukaudessa, jolloin viimeistään vieraat poistuisivat alueeltamme. Kuitenkin, koska aseleposopimuksessa oli sitouduttu karkottamaan saksalaiset, uskottavuuden takia sotaotiimi tuli ryhtyä.

Vuosina 1939–45 käynnämme sodat mielletään

Ryhmäkuva Sotaorvoista.
Kuva Hannu Tuorila / Studio Priitek.

usein hävityiksi sodiksi. Kun kuitenkin pidetään mielessä se, mikä oli perimmäinen sotiemme päämäärä – ITSENÄISYYDEN SÄILYTÄMINEN – on kohtuullista puhua torjuntavoitosta. Päämäärä saavutettiin, mutta raskain uhrauksin.

Taloudelliset ja aineelliset tappiot olivat mittavat. Suomi menetti alueestaan noin 12% ja joutui sijoittamaan luovutetuilta alueilta lähtemään joutuneita evakkoja noin 425 000 henkeä. Sotakorvaukset olivat 300 miljoonaa USA:n dollaria vuoden 1938 rahan arvon mukaan, mikä käytännössä tarkoitti v.1945 noin 400 miljoonaa dollaria. Sotakorvauksista selvitettiin vasta vuoden 1952 syksyllä. Porkkalan alue jouduttiin vuokraamaan NL:lle 50 vuodeksi, mutta alue palautettiin kuitenkin jo v.1956.

Myös inhimilliset menetykset olivat raskaat. Sotimme osallistui noin 600 000 miestä ja 100 000 naista. Nuorimmat rintamalle joutuneista olivat 17-vuotiaita. Kaatuneina ja kadonneina menetettiin yli 90 000 ihmistä, joista siviiliuhreja noin 2000. Haavoittuneita oli noin 220 000, joista pysyvästi vammautui noin 95 000. Tämän vuoden alussa sotiemme invalideja oli elossa enää 4800.

Sotaleskien lukumäärä oli yli 30 000 ja sotaorvoiksi jäi noin 55 000 lasta. Heidän lisäksi on lukematon määrä isiä, äitejä, isovanhempia, siskoja, veljiä, morsiamia, ystäviä ja naapureita, joita läheisen kuolema kosketti ja järkytti.

Sankarivainajat antoivat vapaudelle kaikista kalleimman uhrinsa, oman henkensä. Henkilökohtaisia sodista aiheutuneita henkisiä ja/tai ruumiillisia traumoja ovat koko loppuikänsä joutuneet kantamaan sotiemme invalidit ja veteraanit, kotinsa me-

nettäneet evakot, sotalesket ja te hyvät sotaorvot.

Teistä itse kukin on paras asiantuntija kertomaan, miten te olette kohtalonne kokeneet, mitä isän tai äidin puute on teidän elämänne vaikuttanut.

Lapsen orvoksijäämishetkellä oleva ikä, perheen taloudellinen tilanne ja lasten lukumäärä, lesken asema ja mahdollinen uudelleen avioituminen, tukiverkoston ja ympäristön vaikutus ovat olleet muovaamassa teidän itse kunkin käsitystä omasta orpoudestanne. Tärkeintä tilanteeseen suhtautumiseen on tietenkin oma asenne, johon lapsen kehityksessä suuri vaikutus on tietenkin läheisillä ihmisillä.

Selailin tähän aiheeseen paneutuessani Pohjanmaan sotaleskistä ja orvoista kertovia teoksia, joiden päätekijä on tämän tilaisuuden avaaja rovasti Mikko Himanka sekä Erkki Kujalan teosta ”Sodan pitkä varjo”.

Näissä teoksissa teidän kertomananne tulee esiin hylätyksi ja unohtetuksi tulemisen tuntemuksia, häpeää, katkeruutta, epätasa-arvoa ja kaipuuta, mutta myös tyytyväisyyttä, että kaikesta huolimatta on selvitty. Erityisen korostetusti esiin tuli kiitollisuus sotaleski-äitiä kohtaan. Useat varsin nuorena isänsä menettäneet totesivat, että ei oikein osannut kaivata sellaista, mitä ei itsellä muista olleenkaan. Vasta myöhemmin tuli esiin kaipaus ja kiinnostus kaatuneen henkilöstä ja hänen vaiheistaan. Kieleisten kokemusten taakkaa saattoi lisätä se, että otkut menettivät molemmat vanhempansa evakkoon joutuneet menettivät myös kotinsa ja joitakin vaivasivat erilaiset sairaudet.

Useissa kertomuksissa tulee esiin se, että varsin nuorena, jopa lapsena oli selvittävä kodin vaativista-kin toista, suurelta osin kun

Juhlayleisöä

tälläkin alueella elettiin maatalousvaltaisessa yhteiskunnassa. Se kasvatti kuitenkin sisukkuutta ja opetti ahkeruutta työntekoon, jota sodan runtelema maa kaikilla aloilla kipeästi tarvitsi.

Professori Markku Ojanen on tehnyt tutkimuksen sotaorvoista. Hän kertoo siinä hauraista selviytyjistä ja yleisteamuksena sanoo, että ei ole yksiselitteistä vastausta siihen, miten suomalaiset sotaorvot ovat elämässään selviytyneet. Hän toteaa, että yksi vastoinkäyminen ei kaada koko elämää, mutta riskien kasautuminen on vaarallista. Vaikka moni sotaorpo on kokenut vaikeuksia, he eivät suinkaan ole epäonnistuneet tai masentuneet, vaan ovat voittaneet vaikeutensa ahkeruudella, myönteisellä asenteella ja suomalaisella sisulla. Sen vuoksi hän sanoo antaneensa kirjan nimeksi ”Selviytyjiä ja Kukoistajia”.

Te läsnä olevat sotaorvot, te olette elämässänne pärjänneet ja antaneet oman panoksenne maamme rakentamiseen siihen hyvinvoinnin tilaan, jossa Suomi nyt on. Se taloudellinen tuki, jota lesket ja orvot ovat mahdollisesti saaneet, on ollut sangan vaatimatonta. Lämmittäköön nyt tässä tilaisuudessa saamanne val-

tiovallan myöntämä tunnus ja tunnustus mieltänne. Sen te olette varmasti kohtalonne ja tekemänne työn kautta ansainneet.

Nykyisinkin maailmassa syntyy joka päivä lukematon määrä uusia sotaorpoja. Erityisen huolestuttavaa meidän kannaltamme on tietenkin se, että Euroopassakin muutaman 100km:n päässä Suomesta soditaan. Näyttää siltä, että Venäjä uhossaan ja suurvaltapyrkimyksissään rikkomalla kansainvälistä oikeutta ja lakeja pyrkii uudelleen järjestelemään maiden rajoja Euroopassa.

Tilanteesta huolestuneena Tasavallan Presidentti Sauli Niinistö mp-kurssin avauspuheessaan jokin aika sitten käytti tilannetta luonnehtiesaan venäläistä sananlaskua ”kasakka ottaa sen, mikä on löyhästi kiinni”. Näin näyttää todella olevan.

Tämä merkitsee sitä, että meidän on pidettävä huolta asioistamme, pidettävä kiinni. Ellei pidetä, alkaa tapahtua. Puolustuksemme tulee muodostaa vahva pidäke sotilaalliselle voimankäytölle ja painostukselle. Sotilaallinen maanpuolustus ei saa olla huonosti kiinni. Siihen meillä on hyvät perusteet yleisessä asevelvollisuudessa ja alueellisessa maanpuolustuksessa.

Pari viikkoa sitten alueemme maakunnallisessa lehdessä entinen pitkäaikainen kansanedustaja ja ministeri moitiskeli valtiojohtoaamme suhtautumisesta Ukrainan sotaan ja Venäjään. Hänen neuvonsa oli, että Suomen EU:n jäsenenä tulee ottaa sellainen etu, että EU jättää Ukrainan asian kokonaan Venäjän ja Ukrainan keskenään selvittäväksi, muutoin Eurooppa on suursodan kynnyksellä.

Tuo kirjoittajan esittämä toimintamalli muistuttaa vaan kovin tarkkaan sitä, miten Euroopan maat suhtautuivat 30-luvun lopulla

natsi-Saksan laajentumiskytkymyksiin, jotka lopulta johtivat II Maailmansotaan. Entäpä, jos seuraava kohde Venäjän palapeliä olisi Suomen ja Eurooppa katsoisi hiljaa sivusta!

Mielestäni laittomia tekoja ei tule kenenkään hyväksyä ja ne tulee selkeästi tuomita, olipa tekijä sitten kuka tahansa. Lisäksi meidän tulee aktiivisesti toimia käytettävissä olevin keinoin kriisien ja sotien ennaltaehkäisemiseksi ja lopettamiseksi.

Hyvät sotaorvot! Onnitellen teitä saamanne kunnianosoituksen ja tunnustuksen johdosta.

PENAN ELÄMÄÄ II

Salainen Mig-hävittäjäkoulutus Neuvostoliitossa 1962

Lehtemme joulunumerossa aloitimme ”Penan elämää” juttusarjan. Täytyy myöntää, että avatessani painetun lehden, ja näin värikuvan Stieglitz koneesta minua rupeesi pörräyttämään. Siisällä syytti pikkupoika, joka työntää legopalikkaa lattialla ja päästelee moottoriaaniä lapsuuden innolla. Hillitsin vanhan miehen tarmolla haluni, ja ymmärsin, että pihaan tulisi piipaa-auto, jos joku kuulis. Lapsuuteeni Alahärmässä kuuluivat nuo lentävät kangaspuut tiukasti pikkupojan elämään.

Ystäväni Heikki oli haltioissaan kuunnellut Salossa Pentti Teulahden esityksen salaisesta Mig- koulutuksesta Neuvostoliitossa 1962. No pyörät pistettiin pyörimään. Jaska Kojolan avustuksella Pentti saatiin esitelmöimään Pietarsaareen. Asiaa edesauttoi, että Pentin nuoruusvuosiin kuului oleellisesti Pietarsaari.

Siinä me sitten istuimme joukolla lyseon auditoriossa ja kuuntelimme kuinka taistelulentäjä, everstiluutnantti availi lähihistoriamme peluspuseja:

Olin itse reippaassa mopoiässä, ja potkiskelin kiviä yhteislyseon pihalla. Olin autuaan tietämätön, että paikalla oli ollut Suomen ensimmäinen tykistökoulu. Marraskuussa olin saad turpaani, kun uskalsin väittää, että ryssät aloittivat Talvisodan. Ihmettelin muutaman luokkakaverini paatosta Neuvostoliiton ”rauhanrakeista”, jotka tuhoaisivat Amerikan imperalistit maan tomuksi.

Yleisö jaksoi istua lähes kaksi tuntia ja seurata herpaantumatonta Pentin esitystä. Lopuksi maestro pisti päähänsä aidon kirgisilakin. Julmalta näytti.

Tukeva tietopaketti talennettiin paikallistelevision toimesta. Liitteenä ovat tiedot, jotka opastavat mistä DVD:n voi tilata.

Seuraavassa lehdessämme iloittelemme Kauhavan Ilmasotakoulun 50- luvun tapahtumista.

Heikki Pääjärvi
päätoimittaja

Ps. Näin jälkikäteen voi ”syntinsä” tunnustaa. Kyllä minä vähän pörräsin työhuoneessani, kun uunituore lehtemme tuli painosta. Varmistuin kyllä, ettei kukaan kuullut.

Pentti Teulahden esitelmän DVD-tilaukset: INFO@JTPV.FI tai 050 541 2570 Esko Försti.

Kansainvälinen sotilaspoliittinen tilanne kärjisty Euroopassa vuonna 1960

N:liiton mukaan Nato antoi Länsi-Saksan alistaa koko Itämeren määräysvaltaansa. Franz-Josef Straus ehdotti 1959, että Tanskan ja Saksan maavoimat alistettaisiin yhteiselle komentajalle. Pravda väitti amerikkalaisten suunnittelevan laivasto-operaatiota Itämerellä, ja Isvestija kirjoitti Länsi-Saksan ryhtyneen suorittamaan Pohjoismaiden hiljaista valtausta.

Suomen ilmapuolustuskyky oli niin huono, että N:liitto saattoi minä hetkenä tahansa esittää sotilaallisia konsultaatioita viitaten sodan mahdollisuuteen Euroopassa.

Poliittinen tilanne ei mahdollistanut meille hävittäjien ostamista lännestä. Puna-armeijan johto vaati nootin lähettämistä Suomalaisille (A. Gromyko).

Neuvostoliitto alkoi painostaa Suomea: Hrutshev varoitti Kekkosen 60-vuotispäivillä Tanskaa ja Norjaa Länsi-Saksan militarismista. Kaksi kuukautta myöhemmin hän palasi samaan aiheeseen Kekkosen vieraillessa Neuvostoliitossa. Naton miekköjen kalina saattoi jo kuulua Skandinaviassa ja Itämerellä.

Puolustusministeriön ja Pääesikunnan asenne ilmapuolvoimien tst-konehankinnoille 1950-luvulla oli ollut kielteinen, mutta se muuttui. – Berliinin kriisi 4.6.1961-9.11.1961

– 16.6.1961 Draken retkikunta Ruotsiin.

– 23.7.1961 Mirage retkikunta Ranskaan.

– 30.10.1961 Nootti N:liitosta Suomelle, Saksan ja

sen liittolaisten uhka

Oli sitten nootin lähettämisen syynä ”tilaus” Kekkosen vaalikampanjan tukemiseksi tai N:liiton sotilasjohdon vaatimukset Suomen ilmatilan ”sotilaallisen tyhjiön” täyttämiseksi, Kekkosen ja Hrutshev selvittivät kriisin Novosibirskissä. Kekkosen valittiin presidentiksi ja ilmapuolvoimamme sai Mig-21 F13 koneet.

Poliittinen päätös hankkia mig-21 f13

Aikaisemmat konehankinnat lännestä tarjousten ja koelentojen perusteella.

Ilmapuolvoimamme kiinnostus Mirage/Draken hävittäjiin ärästytti Neuvostoliittoa. Oltiin luismassa liikaa länteen. Noottikriisin yhteydessä Suomi pakotettiin ostamaan Mig-21 F13. Oli hyvä kauppa!

Kone ei ollut vielä täydessä käytössä kaikissa Neuvostoliiton omista laivueissakaan eikä muissa sen liittolaismaita.

Pääsimme alhaiselta tasolta sisään huippuluokan lentokaluun tutustumukseen ja käyttöön sekä ilmatilamme turvaamiseen myös yläkorkeuksissa ylläääninopeuksilla.

Sopimus koulutuksesta Neuvostoliitossa (Nopea toiminta) allekirjoitettiin

10.5.1962. Kustannukset: • Arvio n. 90 vrk, pvrhat 75% 17 milj mk. Matkakustannukset n, 2,6 milj mk, sis. muonitus, majoitus, lääkintähuolto, kuljet., erikoisvaatetus lentoja ja materiaalin kanssa työskentelyä varten. Kurssimaksut yhteensä 18,5 milj mk

Harjoituskoneen (Mig-15) tuntihinta 72 471 mk. Taiselutukoneen (Mig-21F) tuntihinta 515 508 mk. Harjoituskone 5 t/ohjaaja ja tsrkone 14 t/ohjaaja, yhteensä n. 121 milj mk. Kokonaiskustannukset, arvio n. 160 milj mk. (vrt. Ford Anglia maksoi v. 1963 460 000 mk).

Komennuskunnan johtaja N:liitossa 30.7.–30.11.196 oli eversti Lauri Pekuri (1916–1999)

Pekuri ja Tahvanainen MACH 2 lennon jälkeen.

Hävittäjä-ässä, yli 350 sotalentoa. Ammuttiin alas kolmasti. Sovangiksi 1944, 18,5 pudotusta. 1950-1962 koelensi länsi- ja itäkoneita. 1953 VA ja 1955 VT (1953 ja 1955 Suomeen 15kpl). 1956 Hawker Hunter, Folland Gnat (GN 1958), Dassault Mystere, Fouga Magister (FM 1958), 1957 Saab Lansen, Saab Safir (SF Suomeen 1958), 1960 Mig-19 S ja U-Mig-15 (MU Suomeen 1962). 1961 Saab Draken

Lennonopettajia, lento-oppilaita ja tulkki: vas. Lare Karjalainen, kapt Muhortov, Vexi Tähtinen, tulkki Nipa Pellinen, Hessu Pankakoski, maj Serga, kapt. Dranikov, Kale Lakka, Ami Kalavainen, kapt Tserevov ja Pena Teulahti

MIG-21F-13 HANKINTA JA KOULUTUS N:LIITOSSA 1962

Koneet ovat jo poistuneet (1986), mutta meitä N:liitossa koulutettuja on vielä elossa 25. Koko vahvuus oli 62, joista ohjaajia 15, elossa 7. (1.12.2014)

Lähdeaineiston laustarunkona ev Lauri Pekurin muistelmateos ILMAVOIMIEN ”KAUPPAMATKUSTAJANA” 1950–60 LUVULLA

Näkymä Lugovajan raitilta 1962.

J-35 C/D (DK Suomeen 1972). 1961 Super Mystere, Mirage III C:llä 2MACH.

Paljon nähnyt ja kokenut, luotettava sotilas. Hänellä oli NL:ssa olon aikana täysvaltaiset oikeudet neuvotella ja päättää kaikista mahdollisista muutoksista ohjelmien ym. suhte.

IlmavE nimesi koulutettavat 18.6.1962 (Suurin osa KarLstosta).

Ohjaajat: Evl Lauri Pekuri, maj Paavo Tahvanainen, kapteenit Kauko Juvonen, Ville Salminen, ylliluutnantit Kalevi Lakka, Veikko Tähtinen, Antti Paloheimo, Heikki Pankakoski, luutnantit Aimo Kalavainen, Lauri Karjalainen, Jukka Komsu, Matti Eronen, Kalevi Kumpulainen, Osmo Kopponen ja Pentti Teulahti

Lääkärit: Tri Martti Karvonen (elok), tri Pekka Piironen (syysk), tri Lars Lindén (lokak) ja tri Martti Kuhalampi (marrask)

Tulkki: majuri Niilo Pellinen

Runko- ja moottoriryhmä: Insmaj Paavo Savolainen, diplins Leo Piippo, tekny Heikki Mäntylä, sotekn Niilo Palokas, yliv Olli Pusa, vääpelit Lauri Luoto, Arvo Laakkonen, Pentti Napari, Aatto Aaltonen, Unto Savolainen, ylikersantit Jorma Kari, Pertti Kuosa, Kaarlo Lehto, Seppo Uotila, Reijo Karppinen, kersantit Eero Kukko ja Timo Lehtiö

Radio- ja tutkaryhmä: kapt Urho Ulvio, tark Eino Hahka, sotekn Toivo Savinen, vääpelit Risto Sipiläinen, Heino Olkonen ja ylik Kalevi Korhonen

Maajohtokaluostoasian-tuntijat: insmaj Viljo Mäkinen, vääpeli Kalervo Lehto, Toivo Lujanen ja ylik Simo Äijälä. **Sähkö- ja mittari-ryhmä:** diplins Jouko Järvi, vääpeli Allan Sivennoinen, ylikersantit Toivo Kotilainen, Martti Hiltunen ja kersantti

ILMAVOIMAT SAVON SAUNAT 21.4.2013

MiG-21:t toivat uskottavuuden

Hävittäjät: Ilmapuolustus kuntoon 50 vuotta sitten.

Rissalan lentotukikohtaan saapuivat ensimmäiset neuvostoliittolaiset MiG-21 -hävittäjät huhtikuussa 1963.

Se oli ilmapuolustuksemme merkittävä hetki, sillä Suomen ilmatilaa olivat loukanneet niin

amerikkalaiset kuin itänaapurimme menneen tullen. MiG:t tulivat palveluskäytöstä 1998. Viimeisiä lentäjiä oli myös Karjalan lennonoston nykyinen komentaja Ossi Siven, joka on etualalla kuvassa. SUNNUNTAISUOMALAINEN, sivu 38

Matti Rautakorpi. Aseryhmä: kapt Vilho Heikkinen, tekno Veikko Vuorikari, sotken Kaarlo Kaijainen, sotmest Mauri Korhonen ja ylik Tapani Tarvonen. **Tulkit:** vääp Yrjö Nikkanen **Runko- ja moottoriryhmä:** insmaj Boris Heimburger **Radio- ja tutkaryhmä** kapt Edvard Käis. **Maajohdustalustoryhmä** vääp Eugen Taajaranta. **Sähkö- ja mittariryhmä** kapt Matti Aaltonen Aseryhmä

Valmistautuminen matkalle

Oli luentoja nuoli- ja delatasiipikoneen aerodynamiikasta sekä venäjän kielen lentosananastosta sekä rokoituksia lyhyessä ajassa suuri määrä. "Lerppahattujen" ohjeita vieraalle maalle matkustettaessa.

Matkasta ei saanut kertoa ulkopuolisille. Matkalle lähdettiin Kouvolaan 30.7.1962 junalla Moskovaan, josta jatkoimme IL-18 matkustajakoneella 31.7. Kirgistaniaan Frunzen (Bishkek) kaupunkiin, jossa aamuhelle +30.

Matka jatkui 1.8. junalla koulutustukikohtaan Kazastanin Lugovajaan 200 km. Vasta Moskovassa kerrottiin minne menemme ja millä lennämme.

Fruzessa tavattiin kotiin palaava indonesialainen lentäjäryhmä. Pojat olivat perinjuurin kyllästyneet pit-

käksi venyneeseen koulutusmatkaansa ilmaismella sen tekstein ja puhein. Laukuissa luki "Pois helvetistä – takaisin paratiisiin". Yhdyspuuseeri kuittasi tämän vain naureskellen, että "pojilla taitaa olla kova koti-ikävä".

Eri ryhmien koulutuspaikat

Ohjaaryhmä: Koko koulutusaika Lugovajassa. Runko- ja moottoriryhmä: Mig-21 teoria, Mig-15 teoria ja käytäntö Lugovajassa. Mig-21 käytäntö Alma Atás- (oli tuolloin Kazakstanin pääkaupunki).

Sähkö- ja mittariryhmä: Teoria ja käytäntö Lugovajassa ja Alma Atás-.

Aseryhmä: Teoria ja käytäntö Alma Atás- ja Lugo-

vajassa. Radio- ja tutkaryhmä: Alma Atás-.

Maakalustoryhmä: Koko koulutus Tokmakissa (pieni kylä Frunzesta itään 200 km). Paikkakunnat sijalsivat n. 400 km laajuisella alueella, mikä huonojen kulku- ja puhelinyhteyksien vuoksi teki yhteyden ja neuvonpidon varsin vaikeaksi.

Pieni ryhmä insinöörejä tutustui Gashinassa R-11f-300 moottorin peruskorjaukseen (lähellä Pietaria).

Luentojen jälkeen "uimalampi" tarjosi mukavan rentoutumispaikan, jossa oli miellyttävä paistatella päivää ja rentoutua kuin turistikohteessa etelän auringossa.

Asemaravintola oli suosittu paikka, sillä asemalla py-

Suomalaisten MIG- lentäjien koulutus Neuvostoliitossa

Ev. Veikko Tähtinen ja Pentti Teulahi pitivät mielenkiintoisen esitelmän 12.2.15 Salossa, koskien heidän osallistumistaan MIG-21F-13 lentokoulutukseen Neuvostoliitossa v.1962. Elettii ns. kylmän sodan aikaa, ja vaikka Suomella oli tarvetta uusia lentokalustaan, ei ollut mahdollista hankkia suihkukoneita lännestä. Siksi MIG-koneet tulivat kuvaan mukaan, ja olivathan ne kilpailukykyisiä ja moderneja sotakoneita.

Kun sitten päästiin niin pitkälle, että piti lähettää lentäjiä tutustumaan ja kouluttamaan MIGien puikoihin, tuli kaiken tapahtua

täysin salassa. Lentäjät itsekin eivät tienneet mihin he menisivät. Vasta Moskovassa selvisi matkan kohde, se oli Kazakstan Lugovajan tukikohta.

Opetus oli tehokasta niin ohjaajakoulutuksen kuin teknisen ja huoltupuolen osalta. Mitään valmiita monisteita ei ollut, vaan kaikki kirjoitettiin vihkoihin, jotka sitten yöksi pantiin kassarin kassakaappiin. Salaista tietoa ei siten voinut viedä kirjoitettuna mihinkään. Koneet olivat suomalaisille uusia tuttavuuksia ja kun tehot ylittivät jopa 2,5 äänen nopeuden tunsivat olevansa todellisen sotakoneen vempaimissa.

Kurssin aikana tapahtui

myös kuuluisa Kuuban kriisi, jossa Neuvostoliitto yritti sijoittaa ohjuksiaan Kuubaan. Silloin eivät kurssilaiset päässeet koneisiin lainkaan, ne oli aseistettu ohjuksin ja niissä päivystivät venäläiset lentäjät. Kurssi jäi tavoitteestaan 2-3 kuukautta lyhyemmäksi, mutta kun koneet saatiin Suomeen niin koulutus jatkui. Kurssin aikana oli suomalaisten kesken aprikoitu, että varmasti heitä kuunnellaan salaa ja mikrofonia on pilotettuna majoitustiloihin. Mitään ei kuitenkaan löytynyt, paitsi aivan kurssin loppupuolella. Heidän siivoojamaatuskansa puhui täydellistä suomea!

Heikki Vehosalmi

ILMAVOIMAT SAVON SAUNAT 21.4.2013

Deltasiipi tuli 50 vuotta sitten

sähtyvien junien ravintola-vaunusta sai ostaa Stalitsnaja- ja Moskovskaja vodkaa, niin välttyi "takapajulan" omasta tuotteesta "Dsambulin vodka" (maultaan se oli huonoakin suomalaista pontikkaa karvaampaa). Toinen kapakka sijaitsi noin 5 km:n päässä, jonne kirjiisit saapuivat kameleillaan tai ratsuillaan. Hevonen liekkaan ja ravintolassa 200 g vodkaa, toinen perään ja pöydän alle, niin paikka vapautui seuraavalle. Kapakan lähellä oli puhe-

Seppo Ylönen: Elämän silmukat (tilaukset 041 507 6654). Pentti Teulahden esitelmän DVD-tilaukset: INFO@JTPV.FI tai 050 541 2570 Esko Försti.

Luentojen jälkeen "uimalampi" tarjosi mukavan rentoutumispaikan, jossa oli miellyttävä paistatella päivää ja rentoutua kuin turistikohteessa.

linkeskus, josta käytiin soittamassa kotiin silloin tällöin, aina ei yhteyttä saatu.

Posti kulki, mutta viipyi matkalla pari, kolme viikkoa (siitä nimitys "kameliposti"), kun se kiersi sensuurin kautta ("KGB"). Kirjeistäkin näki selkeästi, että se oli avattu matkalla.

Kerran tuli päivystävä upseeri majapaikkaan ja väitti, että suomalaiset ovat tappelemassa asemaravintolassa. Tahvo suoritti katsastuksen majapaikassa yhdessä päivystävän upseerin kanssa, ja totesivat kaikkien suomalaisten olevan majoitustiloissa. Vesiperä. Myöhemmin

selvisi, että irakilaiset olivat panneet "tuulemaan"

Majoitus hotellissa ("gastilnitsa") oli 6 h huoneissa. Pekurilla oma huone. wc oli "kykykemminen" pesutiloissa.

Ohjaajien teoriakoulutus

Harjoituskoneet Mig-15 ja Mig-17: lentokoneen rakenne ja käyttö, -moottorin rakenne ja käyttö.

Taistelukone Mig-21 F13: aerodynamiikka, lentokoneen rakenne ja käyttö, moottorin rakenne ja käyttö, mittarilaitteet, radiolaitteet, aseistus, teoreettinen len-

nonopetus ja lennonjohtosano.

Teoriaa 6t kuutena päivänä viikossa ja itseopiskelua 2t päivässä (pl lauantait). Jokaisesta aineesta pidettiin useamman tunnin kestävä suullinen koe ja koulutuksesta annettiin venäjänkielinen arvosanoilavarustettu todistus. Muistiinpanovihkot olivat tst-koneen osalta numeroidut ja sinetöidyt (salaiset) ja ne säilytettiin yöt kassakaapissa kaltereilla varustetussa sinetöidyssä huoneessa.

Teoriakoulutus

Koulutus tapahtui venäjän kielellä, ja missä Pellinen Nipa "kompasteli" lentonterminologian suhteen, niin siinä Tahvanaisen hyvä venäjän kielen taito tuli avuksi. "Tahvo" oli ollut Moskovassa sotilasiamiehen apulaisena.

Opettajat hallitsivat omat aineensa pikkutarkasti, ja mikä heiltäkin jäi kysymysten suhteen epäselväksi, sen he selvittivät ja kertoivat seuraavana päivänä.

Oppitunnit alkoivat aina edellisen päivän aiheeseen liittyvillä kysymyksillä, jolloin mahdolliset väärinymmärrykset voitiin korjata.

Opetus oli yksityiskohtaista ja käytetyt havaintovälineet ensiluokkaisia toimivine järjestelmämaketteineen ja kaaviotauluineen. Monisteita ei ollut eikä kaavioita jaettu, ne piirrettiin itse kaikkien koneiden kohdalla salaisiin muistiinpanovihkoihin. Opettajat perustelivat tätä sillä, että itse piirretty kaavio jää paremmin mieleen.

Lentotehtävät annettiin edellisenä iltana ja ne käytiin huolellisesti läpi ns. "puistosoittoissa" (meidän antama nimi). Tehtävät näet läpikäytiin lentoryhmittäin pienissä puutarhamaisissa looseissa, jossa oli kussakin pöytä ja ympärillä penkkejä. Pöydälle oli kuvattu Lugovan lentokenttä.

Jokaisen lentopäivän aamuna aamuruokailussa oli lääkäri läsnä ja jos et syönyt, et myöskään lentänyt sinä päivänä.

Lääkäri oli myös lentokentällä suorittamassa tar-

kastuksen, mittasi pulssin ja vilkaisu kurkkuun, mikä tarkoitti lähinnä hengen haistamista, olisiko oppilas eksynyt edellisen päivän aikana liikaa vodka pariin.

Myös verenpaine mitattiin silloin, kun kysymyksessä oli yläääninopeus tai lakikorkeuslento.

Jos oppilas ei ollut lentänyt 20 päivään, suoritettiin hänelle tarkastuslento. Mitä tarkastuslento suoritettiin myös ennen yläääninopeus- ja lakikorkeuslentoa, millä varmistettiin, että oppilas lentäessään suurissa korkeuksissa erämaan yläpuolella ilman kunnollisia maastomerkkejä löytää NDB (Non Directional Beacon)-majakan avulla takaisin kentälle.

Mig 15 -lentokoulutus

Mig-15 koulutus 14.9 alkaen ja se saatiin pääosin loppuun marraskuun alkupäivinä ja lentoja suoritettiin harjoituskonevaiheessa yhdeksänä päivänä.

Lentotehtävät annettiin yksityiskohtaisesti jokaista kaarta, kierroslokuja ja joka vaiheen suoritusnopeutta myöten. Koulutus aloitettiin opettajan kanssa tutustumislennolla, jossa käytiin läpi lähinnä laskukierros pikkutarkasti. Seuraavalla lennolla tarkastuslentäjä suoritti lentotaidon testauksen.

Lennolla suoritettiin myös taitolentoa: vaakakierre, puolivaa-kakierre, silmukka, immelman, syöksykäännot ja tst-immelman.

Laskukierroksen oikea ja pikkutarkka suoritus tuntui olevan lopputarkastuslennon tärkein arvosteluperuste ennen siirtymistä Mig-21 F -lentoihin. Tätähän me emme oikein ymmärtäneet, ja niinpä tarkastuslentäjä ei hyväksynyt Gnat-pilottimme Amin suoritusta ja "hyllytti" hänet seuraavasta vaiheesta. Meille jäi siitä kuitenkin selvä epäily, että opettajat tällä pyrkivät osoittamaan omaa tarkkuuttaan – joku täytyi aina hylätä. No Ami lensi täällä kotimaassa ensimmäisten joukossa Mig-21 F:llä äysin ongelmitta, joten epäilyksemme lienee ollut oikea.

Vallankumouksen vuosi-

Pentti Teulahti ja kirgiisitervehdys.

päiviä vietettiin viikko – sää oli aurinkoinen. Oppilaat oli hätyytetty Frunzeen ja Alma-Ataan vapaalle. Monta lentopäivää menetettiin, koska sää varakentällä n. 200 km:n päässä ei ollut lentokelpoisen. Mekaanikkojen työaika esti myös lentoja ja heidän vapaita ei voitu kaavamaisessa järjestelmässä siirtää huonon sään päiviksi.

1.11. keskeytettiin lentopalvelu. Klo 15:15 näkyi kirkas ja voimakas valonvälähdys. Atomi- tai vety-pommi räjäytettiin ilmassa kokeilualueella Kazakstanin erämaan pohjoisosissa.

Kuuban kriisin aikoihin opettajat päivystivät ohjuksin varustetuissa koneissa ja me saimme tyytyä vain muutamaan koneeseen lentokoulutuksessa (nekin kyllä aseistettuja).

Huvittaviakin piirteitä esiintyi näkyvyyden seurannassa. Lennolla piti määrä-

lutus oli venynyt useita kausia suunniteltua pitempään ja oma koulutuksemekin oli pahasti myöhässä.

Opetajilta saatujen tietojen ja sääennusteiden mukaan lentoa on talvella huomattavasti heikompi.

Varsinaisesta tyyppikoulutusohjelmasta puuttivat yläääninopeuslennot ja lakikorkeuteen nousu 10 ohjaajalta.

Loppukoulutus tulisi arvioiden mukaan kestämaan vielä 2–3 kuukautta.

Mitään ammuksia ei tulisi suoritettua, vaan ainoastaan tähtäysharjoituksia raketeilla aseistetuilla koneilla.

Mekaanikkojen koulutus oli ollut hyvä ja perusteellinen.

Riski koulutuksen jatkamisessa Suomessa ei olisi kohtuuttoman suuri.

Pekuri kävi vielä Suomessa neuvottelemassa asiasta Ilmavoimain komentajan kanssa, joka hyväksyi Pekurin esityksen. Pääsimme siis joulukuun kotiin.

Pekurin arvio osoittautui oikeaksi, olimme saaneet riittävän koulutuksen Neuvostoliiton lentojen jatkamiseksi Suomessa. Lähti Lugovasta 28.11. illalla klo 19:15 junalla.

Lensimme vielä lähtöpäivänä koko päivän ja sitten iltajunalla Frunzeen.

Seuraavana iltana meidät kuljetettiin lentokentälle, mutta koneen lähtöajan tullessa meitä ei ohjattu koneeseen. Yhteysupseeri kertoi olevan pieniä vaikeuksia paikkojen suhteen, mutta ne kyllä selviävät. Koneesta marssitettiin 16 siviilimatkustajaa pois ja saimme paikat. Tätä tietysti ihmeteltiin, mutta yhteysupseeri vain hymähti, että siviilit ovat tottuneet odottamaan koneeseen pääsyä ja voivat odotella hyvin vielä yhden yön lentoasemalla.

Moskovasta meidät sitten lennätettiin 30.11. klo 18:30 Helsinkiin Finnairin Convairilla ja sieltä edelleen Rissalaan ilmavoimien DC-3:lla.

Ohjaajien keskuudessa heräsi ajatus, että tämän varsin erikoislaatuinen komennus-

matkan osanottajien tulee tulevaisuudessa kokoontua muistelojen merkeissä matkan synnyttämän yhteishengen ylläpitämiseksi.

Perustajajäseninä olivat kaikki ohjaajat, lääkäri Karvonen ja tulkki Pellinen. Sääntöjä muokattiin pitkien syksy ja 24.11. ne lopullisesti vahvistettiin.

Johtoleimeksi määrättiin "Ajattelukunta": kaani, kirgisi I, kirgiisi II, publikaani ja tsabaka. Pekuri oli ensimmäinen Kaani.

"Jäsenkirjana olkoon aito kirgiisihattu". Killan tervehdys olkoon kirgiisikieltä: "Salamatatzustarbe" = terve ja "salamatzishi" = näkemiin. Vexin Lugovajan maantieltä löytämä kuorma-auton kuningaspultti hyväksyttiin "toveri-tapiksi", mikä myöhemmin nimettiin killan perinne-"kaluksi". Perinteisesti "kalu" (yli 3 kg) siirtyi Suomeen (Lare) ja kokouksesta toiseen piilotettuna jonkun "kirgiisiin" matkatavaroihin. Nyt se on Karlston perinnehuoneessa.

Perustava kokous pidettiin varuskunnan aidan takana arolla piikkipensaiden ympäröimän kuopan reunolla istuen syystä, että kastemaljaa, lasillinen taskulämminä "Dsambulin" vodkaa, ei saanut nauttia varuskunta-alueella. Monella kastettavalla se hissien tavoin seilasi kurkun ja vatsan väliä osamatta päättää mihin lopulta päätyisi.

Kirgiisikilta perustettiin 15.8.1962. Perustajajäsenien lisäksi varsinaisiksi jäseniksi hyväksyttiin myöhemmin kaikki retkeen osallistuneet päällystöön kuuluvat sekä noviisijäseniksi kaikki ali-päällystöön kuuluvat.

Lisäksi kiltaan kutsuttiin kunniajäseniksi Ilmavoimain komentajia ja Karjalan lennon komentajia sekä kirjeenvaihtajajäseniksi HävLLv 31:n komentajia ja javerilupaikkojen sponsoreita.

Yhteisiä kokouksia on pidetty kuluneen 50 vuoden aikana 39 ja sitsejä 16. Killalla on myös yhteinen tunnuslaulu: "Olen köyhä kolhoosinainen, ei oo mulla..."

Mig-ohjaamon nappulat piti osata myös pimeässä

KIRGIISIT 50 V

Vaasan hovioikeus, joka on perustettu v. 1776. Vaasan palon jälkeen (v. 1852) hovioikeudelle rakennettiin uudet tilat nykyiseen Vaasaan v. 1862.

Korkein oikeus Vaasassa talvisodan ajan

Korkeimman oikeuden presidentti Frans Pehkonen esitteli täysistunnossa 23.10.1939 suunnitelman henkilökunnan evakuoimisesta Vaasaan. Mahdollisen sotatilan alkaessa toimintaa oli jatkettava sikäläisen hovioikeuden tiloissa.

Talvisodan syttyessä 30.11.1939 osa Korkeimman oikeuden henkilökunnasta lähti saman päivän iltana erikoisjunalla Etelä-Pohjanmaalle. Matka Vaasaan kesti vuorokauden. Muu osa henkilökunnasta tuli paria päivää myöhemmin. Evakuointia johti Korkeimman oikeuden silloinen suojelija kansliapäällikkö Paavo Kekomäki. (Samaan aikaan Eduskunta tuli Kauhajoelle. Korkein hallinto-oikeus sai turvapaikakseen Lapuan Karhumäen kristillisen kansanopiston tilat Lapualla. Ateneumin aarteita tuotiin turvaan Ähtäriin.)

Korkeimman oikeuden henkilökunta sai asunnot Vaasasta ja Laihiaalta. Hovioikeus avusti aktiivisesti tilojen etsimisessä. Yksityiskohtaiset majoitusluettelot ovat säilyneet hovioikeuden perinnehuoneen asiakirjakoelmassa.

Hovioikeus luovutti Korkeimman oikeuden käyttöön

plenumsalin ja II osaston istuntohuoneen sekä kuusi muuta huonetta toisesta kerroksesta. Hovioikeus itse piti istuntojaan pohjoispään ensimmäisessä kerroksessa. Tilat olivat ahtaat, vaikka väkeä oli sotapalveluksessa. Korkeimmalle oikeudelle suunniteltiinkin aputiloja Vöyriltä. Suunnitelmaa ei kuitenkaan pantu täytäntöön.

Väestönsuojelun nimissä, erityisesti kaasuhyökkäystä

vastaan, hovioikeus sai yhden pitkän suojatakin, parin kumisaappaista ja kaasunamarin. Hovioikeuden vahtimestari Viktor Svanbäck esitteli ylpeänä 1960-luvun tulokkaille tarkoin tallessa pitämäänsä suojavarustuksia.

Väestönsuojeluna toimi talon pohjakerroksen 60 metriä pitkä ristiholvikäytävä. Suojan kartta on tallennettu perinnehuoneeseen. Kartan (liittyy suojeluohjeisiin

12.12.1939) mukaan suojassa oli tarkasti osoitetut tilat hovioikeudelle, työmiehille ja mestareille (talon remonti oli tuolloin lopuillaan), Korkeimmalle oikeudelle, sosiaaliministeriölle (oli ilmeisesti sijoitettuna lääninhallituksen tiloihin), lääninhallitukselle ja sen vahtimestareille, talonmiehen perheelle, hovioikeuden vahtimestarin perheelle ja suojeluelimille. Ohjeet ilmahuokkayksen

varalta olivat yksityiskohdalliset. Hovioikeuden torniin sijoitettiin suojeluskunnan Maxim-ilmatorjuntakonekivääri, jonka ulottuvuus oli, Viktor Svanbäckiltä saadun tiedon mukaan, 400 metriä. Vihollisen pommikoneet tulivat meren suunnasta Vaasan päälle ja pysyttelivät sen verran korkealla, ettei tornin konekivääri niihin yltänyt. Viisi Korkeimman oikeuden aktia kuitenkin tuhoutui kaupungin pommituksen aiheuttamissa tulipaloissa. Hovioikeudessa ei kenelläkään ollut työhuonetta, minkä vuoksi asiakirjat istuntojen jälkeen kuljetettiin vuoron perään jäsenten kotiin.

Hovioikeudentalon pohjoispäädyssä puistossa, osin valtion ja osin kaupungin maalla olevan pommitusuojan piirustukset ovat vuodelta 1937, mutta suoja ei ilmeisesti ollut valmis talvisodan aikana. Suoja olisi mallikas suojelu- ja entisöintikohde. Nyt sen vaivana ovat tukkeutuneet salaojat ja tuuletushormit.

Pöytäkirjoista päätellen Korkeimman oikeuden toiminta Vaasassa sujui entiseen tapaan. Sotatuomareiden nimitysasiat saivat kuitenkin entistä suuremman roolin, samoin armonanomukset.

Vankilassa olevat perustelivat armoa sillä perusteella, että he halusivat rintamalle. Anomuksia puollettiin, koska asekuuntoisten miesten katsottiin paremmin palvelevan isänmaataan rintamalla kuin vankilassa.

Ylimmän tuomioistuimen viimeinen istunto ennen takaisin muuttoa Helsinkiin pidettiin 20.3.1940.

Presidentti Pehkonen oli lähtöisin Vaasan hovioikeudesta. Hän siirtyi täältä v. 1908 Oulun tuomiokunnan tuomariksi, v. 1917 senaattoriksi ja v. 1929 Korkeimman oikeuden presidentiksi.

Hän sairastui Vaasassa ja jäi eläkkeelle 70-vuotiaana 10.3.1940. Viimeistä täysistuntoa Vaasassa johti uusi presidentti Hjalmar Neovius.

Presidentti Curt Olsson paljasti 17.12.1982 juhlatilaisuudessa hovioikeuden päähallin muistolaitaan ylimmän tuomioistuimen toiminnasta talvisodan aikana. Hän sanoi evakuoinnin olleen tarkoituksenmukainen toimenpide ja kiitti sen onnistumisesta hovioikeuden henkilökunnan myönteistä asennoitumista.

Erkki Rintala

Vaasan Hovioikeuden presidentti (emeritus)

Hovioikeuden peruskorjauksen yhteydessä maalikerrostenalta paljastui maalari Henrik J Flykt'in tekemä merkintä vuoden 1939 syyskuulta. "Puolas sorittaa ja luuraa".

Nato on läntisten demokratioiden puolustusliitto.

Suomen turvallisuuspoliittinen toivontähti – NATO

Euroopassa on käynnissä geopolitiittinen myllerrys. Suomen kannalta katsottuna tilanne vaatii korkeimmalta poliittiselta johdolta selviä päätöksiä ja uusia linjauksia Euroopan Unioniin, Natoon, Venäjään, Yhdysvaltoihin, yhteistyöhön Ruotsin kanssa ja arktiseen alueeseen. Nyt syntyneessä tilanteessa tulisi huomioida ainakin kolme asiaa: 1. Venäjä ei arvosta sotilaallisesti heikon EU:n yhteistä ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. 2. Maailman voimakkaaiman puolustusliiton Naton sotilaallista tukea annetaan vain jäsenille. 3. Venäjä ei ole luopunut tulkinnasta, että Suomi kuuluu sen lähiulkomaihin eikä kaukoulkomaihin. Ero on turvallisuuspoliittisesti ratkaiseva.

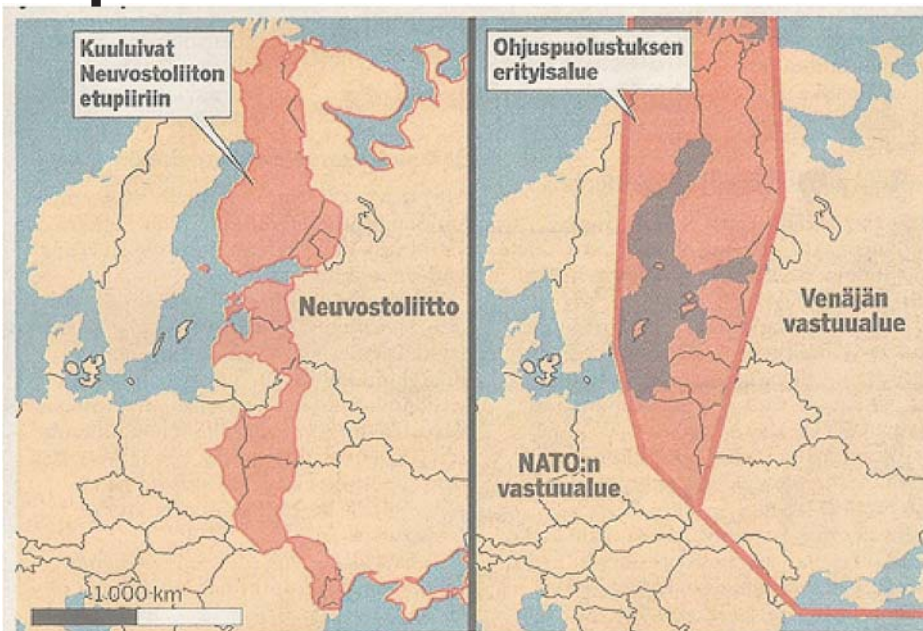
Venäjän sotilaallisen kehitys

Venäjän historian laajan rauhanaikainen uudelleenvarustautuminen herättää läntisissä demokratioissa synkkiä epäilyjä Venäjän geopolitiittisista tavoitteista. Asiassa olisi uskottava Venäjää, kun se on itse ilmoittanut, että tavoitteena on palauttaa kaikki Neuvostoliittoon ja Venäjän imperiumiin kuuluneet alueet Venäjän yhteyteen. Päätös tarkoittanee Euroopassa mahdollisesti vuoden 1988 Neuvostoliiton rajoja tai vuoden 1914 keisarikunnan Venäjän rajoja. Nyt Venäjällä alkaa olla tarvittavaa sotilaallista voimaa tavoitteensa toteuttamiseksi, toimintaa on harjoitettu

ja johtavilla politiikoilla näyttää olevan valmiutta sotilaallisen voiman käyttöön.

Kun Saksa ja Neuvostoliitto jakoivat Eurooppaa vuonna 1939, niin Neuvostoliiton vaatimat alueet muistuttivat varsin paljon vuoden 1914 rajaa. Kenraali Makarovin vieraillessa Suomessa vuonna 2012 hän esitelmässään näytti alueen, jolla Venäjällä tulisi olla ohjusten torjunta vastuu. Makarovin esittämällä alueella lieene kovin vähän tekemistä niin sanottujen rosvovaltioiden ohjusten torjunnassa, mutta Venäjän strategisten kohteiden Murmanskin, Arkangelin ja Pietarin alueiden ilmapuolustuksella sillä olisi suuri merkitys mahdollisessa Venäjän ja lännen välisessä konfliktissa. Tehokas, nykyaikainen ilmapuolustus vaatii onnistuakseen noin 500 kilometrin toiminta-alueen. Kenraali Makarov, nimenomaan Venäjän korkeimman johdon luvalla, esitti sen geopolitiittisen vyöhykkeen, millä Venäjän asevoimat aikoo tilanteen vaatiessa pyrkiä maksimoimaan oman toimintavapautensa. Tämäkin länsiraja muistutti pääpiirtein vuoden 1914 rajaa lisättyinä Pohjois-Ruotsilla ja Pohjois-Norjalla. Venäjän johdossa olevat retrohenkiset geopolitiikat palauttavat geostrategian eurooppalaiseen turvallisuuspolitiikkaan.

Venäjän vuodelle 2015 vahvistettu budjetti ja budjettisuunnitelmat vuosille 2016 – 2017 osoittavat puolustusmenojen kasvavan

Vasemmalla Saksan ja Neuvostoliiton mukainen jako Euroopassa 1939. Oikealla Venäjän vastuualue-ehdotus eurooppalaiseen ohjuspuolustukseen 2012. Kartoista (1914, 1939 ja 2012) heijastuu Venäjän retrohenkinen geopolitiikka.

Venäjän länsiraja vuonna 1914.

Nyt otetaan riskiä!

Ja ojassa ollaan! Hallituksen budjetit ovat vaarantaneet vakavasti maavoimien alueellisten ja operatiivisten joukkojen varustamisen

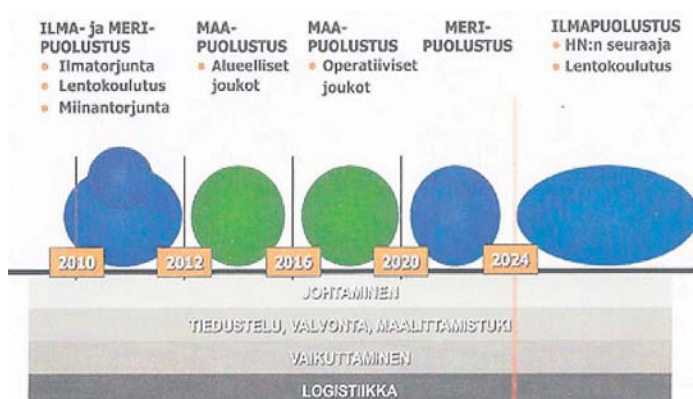
noin 30 %. Kuluva vuoden puolustusbudjetti on noin 3,3 biljoonaa ruplaa, mikä on yli 4 % bruttokansantuotteesta ja yli 21 % Venäjän koko budjetista. Vuonna 2016 menot ovat vajaa 20 % kokonaismenoista ja vuonna 2017 taso säilyy samana. Presidentti Putin kehotti kaikkia hallintoaloja rajoittamaan menoja, mutta varoitti puuttumasta sotilasbudjetista. Sotilasmenojen kasvu on valtavaa ja Venäjän taloudellisessa tilanteessa hämmästyttävää, mutta tavoitteena on sotilaallinen hegemonia Euroopassa.

Presidentti Putin vahvisti uudistetun sotilasdoktriinin 26.12.2014. Uusia asioita asiakirjassa ei juuri ole, mutta siihen on kirjattu lähi aikojen tapahtumien linjauksia. Uhkatekijöiksi mainitaan Naton laajeneminen ja sen ohjuspuolustuksen vahvistaminen, poliittinen epävakaus ja ääri liikkeiden vahvistuminen sekä Venäjän rajojen lähialueiden voimasuhteiden kehittyminen. Arktisten alueiden puolustuksen vahvistamista pidetään tärkeänä. Venäjä pyrkii pitämään itselleen oikeuden ydinasevalvontaan, jos sitä tai sen liittolaisia vastaan käytetään ydin- tai muita joukkotuhoaseita.

Venäjällä on käynnistetty puolustusministeriön johdolla isänmaallinen ohjelma "Patriotismi – voiton henkinen potentiaali". Patrioottisessa projektissa muun muassa laaditaan nuorisolle sotilaspatriotinen kasvatusohjelma vuosiksi 2016 – 2025, julkistetaan uusi Venäjän armeijan historia, tuotetaan materiaalia historian väärin tulkittujen ja väärien tietojen oikaisemiseksi ja ohjeistetaan historian tutkimusta valtion haluamaan suuntaan. Sotilaiden keskuudessa tehostettu hengenkorotus on ollut käynnissä noin kaksi vuotta. Halukkuus sotilaspalvelukseen on lisääntynyt. Vuonna 2014 värväytyneiden sotilaiden määrä ylitti ensimmäisen varusmiesten määrän ja on nyt vajaa 300 000 sotilasta. Näyttää siltä, kuin kansakunnan henkistä selkärangaa lujitetaan tulevaisuudessa odottavien kriisien varalta.

Suomen puolustusvoimasuistus

Nykyisen hallituksen aikana on Puolustusvoimille aiheutettu merkittävää vahinkoa suurilla puolustusmenojen leikkauksilla. Hallituspuolueet ovat toiminnallaan pakottaneet armeijan rajuihin henkilöstösupistuksiin, esikuntien ja joukko-osastojen lakkauttamiseen, laajaan koulutusta-

Kuvan pallukoista näkyy miten Puolustusvoimat suunnitteli vuonna 2010 niukojen määrärahojen käyttämistä materiaalihankintoihin. Hallituksen päättämät miljardisäästöt tulevat heijastumaan kumulatiivana niukkuutena vuoteen 2024 asti. Tämä on karhun palvelus Suomen puolustukselle.

pahtumien vähentämiseen sekä monien huoltotoimien ulkoistamiseen. Oppositiotakaan ei ole Puolustusvoimia tuettu, vaan he ovat kullisseissa vain virmistelleet nähdessään hallituksen puolustushölmöilyjen syövä pääministeripuolueen kannatusta. Korkein poliittinen johto on pitänyt voimassa naiiveja tai aikansa eläneitä kansainvälisiä sopimuksia, jotka heikentävät Suomen puolustusmahdollisuuksia.

Nykyisen hallituksen edeltäjä oli luvannut nostaa puolustusmenoja 2 % alueilleisten joukkojen aseistamiseksi. Kataisen hallituksen ohjelman mukaan puolustusmenoista kuitenkin leikattiin 10 %, mikä tarkoitti hallituskaudella noin miljardin vähennystä sotilaallisesta puolustuksesta. Puolustusvoimilla oli vuosittain käytössä 200 miljoonaa euroa vähemmän kuin aikaisemmin. Tämä

tarkoitti, että varusmiesten tärkeät sotaharjoituspäivät vähenivät 40 vuorokaudesta 20 vuorokauden eli 50 %, varusmiesten palvelusaikaa lyhennettiin puoli kuukautta, laivaston meripäiviä vähennettiin 50 %, ilmapuolustuksen torjuntahävittäjien lentotunteja vähennettiin 30 %, joukkojen kertausharjoitukset väliaikaisesti lopetettiin ja materiaalihankintoihin tuli 30 % lovi. On aivan selvää, että puolustusvoimien koulutustaso laski, ja vajaa 100 000 reserviläistä jäi kouluttamatta. Uuden pääministerin johdolla vuoden 2015 puolustusmäärärahoja päätettiin nostaa 50 miljoonaa euroa. Vuoteen 2020 mennessä määrärahoja ehkä nostetaan niin, että viimeisenä vuotena nousu olisi 150 miljoonaa euroa. Huomatkaa, määrärahat eivät edes vuonna 2020 ole nousseet vuoden 2011 tasolle. Maavoimien varus-

tamisen kannalta on tapahtumassa lähes katastrofi.

Hallituksen karhun palvelukset Puolustusvoimille eivät päätyneet pelkästään määrärahaileikkauksiin, vaan Puolustusvoimille määrättiin 250 miljoonan euron säästötavoitteet, jotka Puolustusvoimat toteutti tähän vuoteen 2015 mennessä ainoana valtion hallinnon sektorina. Säästötavoitteet pakottivat lopettamaan joukko-osastoja, varikkoja ja esikuntia, työpaikkoja hävisi 2700 sekä sodanajan vahvuus pudotettiin 350 000 sotilaasta 230 000 sotilaaseen.

Suomi on sitoutunut hävittämään jalkaväkimiinat, mutta uusi taktiikka, maavoimien taistelu 2015, pienenevillä joukoilla vaikeasti valvottavilla laajoilla vastualueilla vaatisi ehdottomasti tehokkaita, nykyaikaisia, itsetuhoilaitteella varustettuja jalkaväkimiinoja.

Poliittinen johtomme riisti Puolustusvoimilta tarpeellisen, halvan ja tehokkaan aseiden. Puolustusvoimille luvattiin 200 miljoonaa euroa jalkaväkimiinojen korvaavien järjestelmien hankkimiseksi. Niin sanottu korvaavat järjestelmät kuten tiedustelunnekkot olisi pitänyt ostaa muutenkin, eikä niillä kyetä korvaamaan jalkaväkimiinoja. Jalkaväkimiinan voi korvata vain vielä tehokkaampi jalkaväkimiina. Tähän päivään mennessä poliittinen johtomme on ottanut armeijalta moninkertaisesti takaisin tuon 200 miljoonan summan. Jälleen on huomattava, että maailmaan jäi yli 90 % jalkaväkimiinoista, koska esimerkiksi Yhdysvallat, Venäjä, Kiina, Intia ja Brasilia eivät allekirjoittaneet tuota hölmöä sopimusta. Naapurimme Venäjä on yksi maailman tehokkaimmista miina-aseen käyttäjästä, ja sillä on käytössään monipuolinen valikoima nykyaikaisia jalkaväkimiinajärjestelmiä. Suomen tulisi sanoutua irti jalkaväkimiinat kieltävästä sopimuksesta.

Suomi ja Ruotsi tekevät rauhan aikana tehokasta sotilaallista yhteistyötä koulutuksessa sekä meri- ja ilmapuolustuksessa, mutta kriisijäsenien puolustusvoimista ei ole saatu vielä aikaan. Näiden naapurimaiden puolustuksen eräs heikkokohta on Ahvenanmaan demilitarisointi. Ahvenanmaan maakunta on strategisesti tärkeä sekä Suomen että Ruotsin puolustukselle. Itämeren alueen strategisen painopiste on siirtynyt Pohjois-Itämerelle, ja alue on muuttunut epästabiiliseksi Naton ja Venäjän sotilaallisen kilpailun vuoksi. Kylmän sodan aikana Neuvostoliiton oli salainen yllätyshyökkäyssuunnitelma Ahvenanmaan miehittämiseksi. Ruotsilla oli salainen suunnitelma miehittää maakunta, jos suomalaiset eivät sitä kykene tekemään ajoissa. Suomella oli ja on suunnitelma Ahvenanmaan sotilaallista puolustamista varten. Ahvenanmaalaisten tulisi herätä prinssessa Ruusun unesta ja lopettaa naivusko demilitarisoinnin tai neutraloinnin antamaan suojan, joka on samanlainen kestävämpi kuin Suomen Nato-optio. Kriisien ja sotien maailmassa maakunnan miehittää se, joka ensin ennättää. Suomen ja Ruotsin tulisi yhdessä sanoa irti Ahvenanmaan demilitarisointi ja aloittaa puolustusjärjestelyt maakunnassa. Ahvenanmaalaisten tulisi voimaan yleinen asevelvollisuus, heidät kou-

lutettaisiin in Nylands Brigad ja puolustusvelvollisuus sodan aikana rajoittuisi vain oman maakunnan puolustamiseen ruotsinkielisissä joukoissa Suomen Puolustusvoimien osana.

EU:n perussopimus eli "Lissabonin sopimus"

Lainaus sopimuksesta: "Jos jäsenvaltio joutuu alueeseensa kohdistuvan aseellisen hyökkäyksen kohteeksi, muilla jäsenvaltioilla on velvollisuus antaa sille apua kaikin käytettävissään olevien keinoin Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan mukaisesti. Tämä ei vaikuta tiettyjen jäsenvaltioiden turvallisuus- ja puolustuspolitiikan erityisluonteeseen (Suomenkin vaatima hölmö lisäys). Tämän alan sitoumusten on oltava Pohjois-Atlantin liiton puitteissa tehtyjen sitoumusten mukaisia, ja Pohjois-Atlantin liitto on jäseninä oleville valtioille edelleen niiden yhteisen puolustuksen perusta ja sitä toteutettava elin."

Suomi allekirjoitti Lissabonin sopimuksen, jonka hyväksymisen jälkeen maamme ei voi olla sotilaallisesti liittoutunut tai puolueeton valtio. EU:n perussopimus on selvästi sotilaalliseksi liittoutumiseksi sisältyvä liitosopimus. Avunantolausekkeen koko sisältö on sidottu Naton toimintaan. EU:n jäsenmaista merkittävimmät ovat Natossa eli EU-kansalaisista noin 95 % on Naton jäsenmaista. Jos Suomi saisi sodan tullen EU:lta sotilaallista apua, se tulee käytännössä sotilaallisesti voimakkaammilta Nato-mailta kuten Isolta, Britannialta, Ranskalta ja Saksalta. Suomi tukee EU:n ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa, mutta Naton ulkopuolella ei ole sotilaallisia turvatakuja.

Lissabonin sopimus velvoittaa jäsenmaata antamaan apua hyökkäyksen kohteeksi joutuneelle toiselle jäsenmaalle. Apu voi olla pelkästään myötätuntoa, siiveli- tai sotilasvoimavaroja. Mahdollinen avun saanti on epävarmaa ja hidasta, koska avunannosta ei ole tehty sopimuksia. Suomen on otettava puolustuspolitiikassaan huomioon, ettei EU:lla ole omaa puolustus suunnittelua eikä yhteisen puolustuksen järjestelyä. EU:n käytössä on rajoitetusti vain kriisinhallintajoukkoja. EU antaa ison talon suojaa, mutta tehokas sotilaallinen apu sodan tilanteessa on pelkän hyvän uskon varassa. Suomi kuitenkin varautuu kansainvälisen avun antamiseen ja vastaanottamiseen.

Demilitarisoitu Ahvenanmaa on riski Suomen ja Ruotsin puolustukselle.

EU on taloudellinen jättiläinen, mutta sotilaallinen kääpiö

Pohjois-Atlantin sopimusjärjestö - NATO

Lainaus 5. artiklasta: ”..., että aseellista hyökkäystä yhtä tai useampaa sopimusosapuolta vastaan Euroopassa tai Pohjois-Amerikassa on pidettävä hyökkäyksenä niitä kaikkia vastaan, ja tämän seurauksena ne sopivat, että jos tällainen hyökkäys tapahtuu, kukin niistä harjoittamalla yhteistä Yhdistyneitten Kansakuntien peruskirjan 51 artiklassa tunnustettua puolustautumisoikeutta auttaa hyökkäyksen kohteeksi joutuneita sopimusosapuolia...”

NATO on poliittis-sotilaallinen liittokunta, jonka olemassa olon perusta on Pohjois-Atlantin sopimus ja sen 5. artikla. On huomattava, että avunantovelvoite koskee vain Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa tapahtuvaa jäsenmaahan tai -maihin kohdistuvaa hyökkäyksen torjuntaa.

Ukrainan kriisin vuoksi Naton Euroopan puolustus sai uutta potkua ja käänsi huomion jälleen Eurooppaan. NATO on läntisten demokratioiden puolustusliitto, ja se on jäsenilleen sekä kumppaneilleen keskeinen yhteistyöjärjestö. USA takaa Natolle strategiset voimavarat ja globaalin ulottuvuuden.

NATO käynnisti 1994 rauhankumppanuusohjelman (PfP) edistämään ja kehittämään Naton ja muiden maiden sotilaallista yhteistyötä. Suomi on vuodesta 1994 alkaen osallistunut PfP-ohjelmaan ja sen suunnittelu- ja arviointiprosessiin Nato-yhteensopivuuden sekä kriisinhallinnan kehit-

tämiseksi. PfP-ohjelma ei sisällä turvakuuta. PfP-maa Georgia ei saanut Natolta sotilaallista apua vuoden 2008 sodassa Venäjää vastaan, vaikka maa kuului rauhankumppanuusmaihin ja sen paras prikaati oli taistelemassa USA:n rinnalla Irakissa. Ukrainaakaan ei auteta sotilaallisesti, koska se ei ole Naton jäsenmaa.

Ilman Naton jäsenyyttä ei ole luotettavia sotilaallisia turvakuuta. Natossa avunanto perustuu ennalta laadittuihin tarkkoihin sopimuksiin, avun anto sekä vastaanotto suunnitellaan, valmistellaan ja yhteisesti harjoitellaan. Sovitun periaatteen mukaan kukin jäsenmaa valmistautuu luovuttamaan 40 % asevoimien rauhajan vahvuudesta muiden maiden apuun sodan uhan tai sodan aikana. Loput maan rauhajanjoukoista ja koko reservi jää oman maan puolustukseen.

Yksimielisesti sovittuihin kriisinhallintaoperaatioihin asevoimien rauhajanvahvuudesta luovutetaan 8 %, mutta tämä päätös on kuitenkin maan poliittisen johdon omassa käsissä. Suomessa on kaikessa hiljaisuudessa varauduttu kansainvälisen avun vastaanottoon ja antamiseen. Puolustusvoimat on muutettu Nato-yhteensopivaksi ja sen suorituskykyä kehitetään Nato-standardien mukaisesti. Läntisten demokratioiden puolustusliiton Naton jäsenyyttä ei ole Suomelle uhka vaan turvallisuusvakuutus, niin kuin se on Baltian maillekin. Naton sotilaallista apua tarvitsemme erityisesti ilma- ja meripuolustuksen vahvistamiseksi.

Suomessa on päättämätöntä Naton oven lonksuttelua

Venäjän voimakkaan varustautumisen ja aggressiivisen ulkopoliittikan vuoksi turvallisuuspoliittinen tilanne Euroopassa kiristyy. Nato ja EU ovat sopineet keskinäisestä yhteistyöstä ja työnjaosta. NATO säilyy jäsenmainsa tärkeimpänä puolustusratkaisuna. EU:n puolustusyhteistyö keskittyy kriisinhallintaan ja puolustusteollisuuteen. Puolustusyhteistyö Ruotsin kanssa koskee vain rauhan aikaa. EU:n ja sen jäsenmaat ovat USA:n merkittävin poliittinen, taloudellinen ja sotilaallinen kumppani. Suomi kehittää yhteistyötä USA:n kanssa politiikan, talouden, turvallisuuden ja puolustustalouden aloilla sekä kahdenvälisesti että EU:n jäsenenä. Suomella on jo kaikki Nato-rasitteet, mutta ei välttämättömiä turvakuuta.

Miksi Suomi ei liity Natoon? Mieliä pidemättäisten mukaan kansalaisista noin 60 % on Nato-kielteisiä, noin 22 % kannattaa liittymistä ja noin 18 % ei osaa sanoa kantaansa. Upseerien enemmistö kannattaa Natoon liittymistä. Esimerkiksi tänä vuonna 2015 Suomen poliittinen johto ja puolueet eivät tee turvallisuus- ja puolustuspoliittikkaa, vaan ne seurailevat vaalien lähestyessä yleistä mielipidettä äänten kalastuksen toivossa.

Suomen korkeimman poliittisen johdon tulisi päättää liittytäänkö Natoon vai rakennetaanako itsenäinen puolustus. Naton jäsenyys olisi vähävaraiselle valtiolle helpompi ja halvempi vaihtoehto, koska oman puolustuksen tueksi saataisiin Nato-liittolaisten ilma- ja merivoimia. Uskottava itsenäinen puolustus maksaisi paljon enemmän, sillä Suomen tulisi kaksinkertaistaa ilma- ja merivoimansa. Suomen puolustuksen uskottavuus ja voiman riittävyys arvioidaan lopullisesti Washingtonissa ja Moskovassa, Helsingin arvioilla kriisin tullen ei ole kovinkaan suurta merkitystä.

Lopuksi lainaus Suomen Kuvalehden Jyvät & Aknat -osastolta: ”Osoitteessa www.suurpeto.fi annetaan ohjeita miten kohdata suurpeto, esimerkiksi karhu. Maan ulkopoliittinen johto on selvästikin jo käynyt siellä. Ollaan hissukseen, ei pidetä ääntä ja vetäydytään vaivihkaa paikalta hiljaa mumisten”.

Eversti evp
Heikki Hiltula

Majuri Jussi Viinamäki, Maanpuolustuskorkeakoulun (MPKK) Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksen opettaja. otti heti yleisön omakseen.

Sotilasjohtajuus

Moni tapahtumaan osallistunut reserviläinen lähti tilaisuuteen tietyin odotuksin, kuka tottumuksen voimasta, kuka ottamaan oppia sotilasjohtamisesta, kuka vertaamaan omaa johtajuuttaan illan kouluttajan sanomaan.

Suurin osa osallistujista oli jo ehtinyt nauttia Kokkolan Sotilaskotiyhdistyksen myyntipisteeseen kahvista ja munkeista, kun viimeisetkin pitkämatkaiset hakivat loppuja vapaita istuinpaikkoja kaupungintalon Kaarlela-salissa. Tunnelma tiivistyi MPK:n Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön ja Kokkolan Reserviupseerikerhon järjestämässä tapahtumassa.

Tasan klo 18.00 MPK:n Pohjanmaan maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Jukka Torppa avasi koulutustapahtuman, ja kutsui yleisön eteen illan luennoitsijan, majuri Jussi Viinamäen Maanpuolustuskorkeakoulun (MPKK) Johtamisen ja sotilaspedagogiikan laitoksesta.

Majuri Viinamäki kertoi olevansa ennemminkin käytännön tutkija ja kouluttaja

kuin teoreettinen pedagogi. Yleisö tunsikin helpotusta ja rentoutui vastaanottamaan opetustilaisuuden antia. Kokenut kouluttaja myös uskoi yleisölle, että osa hänen esityksestään sisältää luottamuksellista tietoa. Reserviläisten luottamus kouluttajaan oli muodostunut.

Päämäärä

Koulutustapahtuman tavoitteena oli syventää reserviläisten näkemystä johtamisesta ja sen eri tasoista sekä perehdyttää heidät sotilasjohtamisen teoriaan. Käsiteltäviä aiheita olivat mm. tehtävän pyhyys, johtajuuden ilmentymät eri johtamistasoilla, kommentaatio, päällikkyyden ja johtajuus sekä alaistaidot.

Millainen sotilasjohtaja minä olen?

Heti ensi hetkestä alkaen osallistujat joutuivat miettimään, ovatko he ihmisten vai asioiden johtajia. Vai kenties kumpaakin? Ihmisten johtaja luo suunnan, painottaa sitoutumista, motivoi ja innostaa. Asioiden johtaja suunnittelee ja budjetoi, organisoii ja miehittää sekä

valvoo ja ratkaisee ongelmia.

Sotilasjohtamisen kolmikanta

Mielenkiintoinen näkemys varsinkin vanhemmille reserviläisille saattoi olla tutkijoiden hahmotelma suomalaisten ja länsimaisten joukkojen johtamisen eroista. MPKK:n tutkija ja professori Huhtisen mukaan suomalaisen johtaminen on suunnittelua, kouluttamista ja itse joukon johtamista. Tänään yhden ja saman upseerin voi olla vaikeaa hallita tuota kolmikantaa. Lännessä asevoimat ovat erottaneet suunnittelijat, kouluttajat ja toiminnan johtajat omiksi ”ammateikseen”.

Puolustusvoimien johtajakoulutus on tietoa, taitoa, asennetta ja kokemusta. Johtajakoulutuksen osalta tavoitteena on luoda valmiuksia olla johtaja, osata johtaa, ymmärtää ja tutkia johtamista.

Puolustusvoimien johtajakoulutusohjelman lähtökohdat

Majuri Viinamäen mukaan on olemassa ilmiö ”erinomainen johtamiskäyttäytyminen”, joka voidaan myös mallintaa. Tämän mallinnuksen ympärille voidaan rakentaa johtajakoulutusohjelma, missä johtajakäyttäytymistä pyritään mittaamaan. Oman johtamisen kehittäminen on elinikäinen prosessi. Siinä johtajan oma valmius, johtamiskäyttäytyminen ja sen vaikutus johdettaviin yhdessä palautteen kanssa tuottaa jatkuvan kehittymisen mahdollisuuden.

Syväjohtamisen kulmakivet

Nykyisessä varusmiesten johtamiskoulutuksessa kuin

Kannuslainen Manolis Huuki kertoi omista kokemuksistaan syväjohtamisen opiskelussa ja käytännön soveltamisesta. Huuki toimii parhaillaan MPK:n Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikössä kouluttajana.

Miesvaltaisessa osallistujajoukossa oli toinen toistaan kokeneempia reservin johtajia, jotka olivat saapuneet tosimelellä kuuntelemaan itselleen tärkeää asiaa.

– managerointia vai ihmisten johtamista?

myös sotilasoppilaitoksissa luotetaan tutkittuun tietoon ns. erinomaisesta vuorovaikutuskäyttäytymisestä.

Luottamuksen rakentaminen = luottamus. Inspiroiva tapa motivoida = innostus. Älyllinen stimulointi = oppiminen. Yksilöllinen kohtaaminen = arvostus.

Yleisökommenttien perusteella nykyisen varusmieskoulutuksen uusi rakenne antaa mahdollisuuden johtajaoppeja saaneille toteuttaa näitä syväjohtamisen perusteita pitemmällä aikavälillä kuin vanhempien reserviläisten omalla, lyhyemmällä joukkojen johtamisjaksoilla. Edistystä on siis tapahtunut, totesi yksimielinen yleisö.

Käytännön kokemuksia

Sotilaspedagogin näkemyksen mukaan edellä esitetty malli ja sen mukainen toimintatapa ovat toimivia työtapoja. Mallin mukainen toiminta edellyttää kuitenkin varusmiesten, reserviläisten ja pv-henkilökunnan johtamistaitojen kehittämisessä aikaa, sitoutumista ja ihmisten oikeaa tuntemista, jotta palaute olisi realistista.

Viinamäen omien kokemusten perusteella palautteeseen suhtaudutaan riittäväällä vakavuudella, vaikka aikaa sen käsittelyyn on rajallisesti nykyjärjestelmän puitteissa.

Keskustelua ja ajoittain suoraakin mielipiteenvaihtoa aiheutti varsinkin YK- ja pelastuspalvelutehtävissä olleiden reserviläisten kokemukset johtamisesta kriisi- ja sodanomaisissa olosuhteissa. Äärimmäisessä paineessa ja jopa kuolemanpelon vallassa toimiminen on vaikeasti mitattavissa oleva asia, aina ei koulutuksessa hyvän

palautteen saanut johtaja olekaan se tehtävänsä taiselussa kykenevä johtaja.

Johtaminen eri tasoilla

Pataljoonan ja sen esikunnan johtaminen poikkeaa luonnollisesti kompanian, joukkueen, ryhmän tai partion johtamisesta. Ylemmän tason sotilasjohtajan (miksei yritysjohtajan siviilissäkin?) tulee keskittyä tehtävän kannalta ratkaisevien päätösten tekoon ja alajohtoportaan välittämään johtamiseen. Käskyt ja ohjeet kannattaa antaa henkilökohtaisesti, mutta esikunnan sisäisen toiminnan yksityiskohtiin ei kannata puuttua.

Toimiva ja tehokas yksikkö keskittyy oman tasonsa tehtäviin ja antaa tukensa aina ylemmälle portaalle, valmistelee asiat huolella, käskyttää selkeästi ja ajoissa, eikä rasita alajohtoportaita turhilla tehtävillä.

Käytännön sotilaspedagogin käytännön oppeja – käytännön reservin johtajille omaksuttavaksi

Ole johtaja, älä pelkästään toimi sellaisena. Ymmärrä koko pelikenttä – kokonaisuus ja asemasi siinä. Tunne oma suorituskyky (joukkosi ja itsesi). Kehitä omaa johtajuuttasi (ammattitaitoa), huomioi harjoitukset, ennakointi, palaute, toimintakyky. Ole selkeä. Tee oikea-aikaisia päätöksiä. Ole vastuullinen. Luota ja valvo.

Lisää kokemuksia käytännöstä

Majuri Viinamäki painotti käytännön osoittaneen, että sotilasjohtajan kannattaa pitää kotiasiat ja fyysikka kunnossa, sillä ne tukevat työssä jaksamista. Samaa mieltä olivat myös varsin-

kin YK-tehtävissä palvelleet paikalla olleet reserviläiset.

Harjoittelu – harjoittelu – harjoittelu – ja vielä kerran harjoittelu. Ennakoi todennäköisiä tilanteita, sillä se antaa mahdollisuuden soveltamiselle. Rutiinomaiset vastuut toimivat ryhmän sisällä.

Valmistelu yhdessä ”sotamiesneuvostona”, johtaja kuitenkin tekee päätökset ja muut tyytyvät siihen.

Valmistaudu johtajana tilanteisiin pelaamalla sotapeliä mielessäsi: Mitä käsken, jos...? Mitä teen, jos...?

Pura tilanteet joukon kanssa.

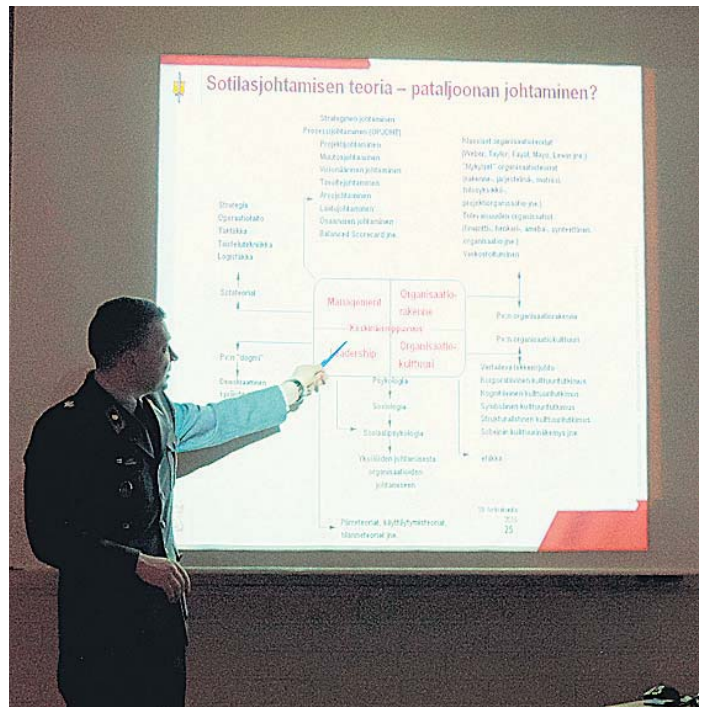
Lopuksi: Huolehdi alaisista ja sijoitu oikein – ole johtajan johtajan, joukkosi ja muiden yhteistyötahtojen saumaton lenkki.

Tilaisuuden osallistujat kommentoivat lähinnä omien kokemustensa kautta kokeneen sotilaspedagogin heittämiä kysymyksiä ja väitteitä, ja mielipiteitä vaihdettiin ahkerasti myös yleisön kesken, varsinkin myöhemmin käytäväkeskusteluissa. Esitelmän loputtua piiripäällikkö Torppa ojensi majuri Viinamäelle muistoksi Kokkolan vierailusta MPK:n logolla olevan kuksan.

Toivottavasti tilaisuuden anti johtaa myös reservin johtajien omakohtaiseen valaistumiseen ja sen tosiasian oivaltamiseen, että jokainen halukas reserviläinen ja kansalainen voi kehittää itseään kaikilla MPK:n kursseilla.

Tule ja ota kaverisikin mukaan!

Kuvat: Jouko Liikanen
Teksti: Katkelmia majuri Viinamäen materiaalista; Jouko Liikanen

Majuri Viinamäki esitteli seikkaperäisesti johtamisen erityispiirteitä sotilasorganisaation eri tasoilla.

Tiivistunnelmaisessa Kaarlela-salissa vaihdettiin mielipiteitä aina, kun siihen tuli tarvetta.

Vapaussodan alkamisesta 97 vuotta

Muistotilaisuus ja vuosikokous Kokkolassa 28.1.2015

Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen ja Ruotsinkielisen veljesjärjestön sekä Lottaperinne yhdistyksen jäseniä kokoontui 28.1.2015 klo 18 Kokkolaan Mannerheimin aukiolle.

Tuolloin tuli kuluneeksi 97 vuotta vapaussodan alkamisesta, jonka johdosta kunnioitettiin vapaussoturien muistoa laskemalla havusseppelä Vapaudenpatsaalle. Senaatti oli tuolloin antanut kenraali Mannerheimille ja hallituksen joukoiksi määrättyille suojeluskunnille tehtäväksi riisua maassa oleva venäläinen sotaväki aseista, ja näin vapauttaa 6.12.1917 itsenäiseksi julistautunut valtakunta vieraasta sotaväestä.

Aseistariisunta olisikin ilmeisesti sujunut vähäisin tappioin, ellei samanaikaisesti työväestö sosialidemokraattisen puolueen johdolla ja, Venäjän bolševikkien yllyttämänä, olisi noussut kapinaan laillista hallitusta vastaan, joka johti sisällissotaan ja kansankunnan suuriin kärsimyksiin.

Seppelienlaskun jälkeen siirryttiin kaupungintalolle

Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen, Ruotsinkielisen veljesjärjestön ja Lottaperinne yhdistyksen jäseniä kokoontuneina Mannerheimin aukiolla 28.1.2015 kunnioittamaan seppelienlaskulla Vapaussoturien muistoa. Seppelien laskivat Carl Kurten, Seppo Yli-Norppa ja Reino Porko

yhteiselle päivälliselle. Tilaisuus jatkui Kokkola salissa pidetyllä Vapaussodan alkamisen muisto-tilaisuudella ja yhdistyksen vuosikokouksella. Läsnäolijat toivotti tervetulleeksi perinneyhdistyksen puheenjohtaja ja Seppo Yli-Norppa, joka samalla loi lyhyen katsauk-

sen yhdistyksen toimintaan. Esitelmän sodan aikaisen Keskipohjalaisen rykmentin, JR29 vaiheista piti eversti Heino Pikkukangas. Hän käsitteli ansiokkaasti esityksessään rykmentin vaiheita ja sen saamaa, osin epäasiallista kohtelua ylemmän päällystön tahol-

ta hyökkäysvaiheen aikana.

Esitelmän jälkeen yhdistyksen puheenjohtaja luovutti Vapaussodan Perinneliiton myöntämän kunniamerkin, Sinisen Ristin kaupunginjohtaja Antti Isotalukselle.

Vapaussodan Perinneliiton Kunniakilvillä palkittiin Tapio Pihlajamaa Nivala ja

Vapaussotien Keski-Pohjanmaan perinneyhdistyksen pöytästandaarilla Esko Hirviniemi Haapajärvi, Heikki Kajomeri Himanka, Aulis Karvonen Veteli, Jorma Koivuniemi Perho, Pertti Korhonen Ylivieska, Heino Pikkukangas Kannus sekä yhdistyksen kunniaapu-

heenjohtaja Timo Siukosaari Kokkola.

Tauon aikana nautittu kahvin jälkeen aloitettiin yhdistyksen vuosikokous, jonka avasi yhdistyksen puheenjohtaja Seppo Yli-Norppa. Vuosikokous valitsi puheenjohtajaksi Timo Siukosaaren ja sihteeriksi Heikki Kajomerin. Käsiteltiin toimintakertomus ja tilinpäätös edelliseltä vuodelta, jotka hyväksyttiin. Samoin toimintasuunnitelma, jossa vuoden toiminta teemaksi oli valittu Vapaussodan muistomerkkien karttoitus yhdistyksen alueella ja mahdolliset kunnostamiset tulevaan Vapaussodan 100 v merkkivuoteen mennessä.

Puheenjohtajana valittiin jatkamaan Seppo Yli-Norppa. Erovuoraiset hallituksen jäsenet, Reino Porko, Kaija Jestoi, Heino Pikkukangas, Heikki Kankaanpää, Erkki Kangaskortet, Juhani Vitka, Heikki Kajomeri ja Pertti Korhonen valittiin uudelleen. Uusina jäseninä hallitukseen valittiin Heikki Pöytäjä ja Erkki Koskela poisjääneiden tilalle.

Föreläsning på Stadsmuseet i Jakobstad 12.3.2015

Torsdagen den 12.3.2015 hölls på museet i Jakobstad ett föredrag om av Curt Nyman, fördraget handlade om hans fars (Per) och farbrors (Roynars)upplevelser vid fronten under Vinterkriget. Till hjälp har han bland annat haft faderns dagboksanteckningar samt brev som farbrodern skrivit hem till modern i

Jakobstad. Båda tjänstgjorde i tunga sektionen 2 och 1:a batteriet, i det 3:e batteriet tjänstgjorde min farfar.

Det var intressant att via dagboksanteckningarna följa med hur man i början kallades in till övningar som sedan kom att bli till krig. Inkallelsen skedde 14 oktober och batteriet transporterades

rätt snabbt till Summa, där man började med att bygga ställningar och korsur. Männen i Karelen var rätt så ovetande om den politiska utvecklingen, då tidningarna som man fick ta del av ofta var två veckor gamla.

Ryssarna inledde ett eldanfall den 11.2 vilket gjorde att telefonlinje till

Curt Nyman: Vinterkriget som min far upplevde det.

Pjäserna som sektionen använde var japanska 150 mm (6 tum) haubitsar, räckvidden 7,2 km. Pjäserna lämnades kvar och 1:a batteriets gjorde obrukbara innan man drog sig bort.

Tunga sektionen 2		12.11.1939
		Officerare 27
		Underofficerare 148
		Manskap 664
Kommandör Sektionschef	major Georg Lucander kapten E. Sigfrid Söderström	
Stabsbatteri		
1. batteri, Pedersöre		
batterichef	löjtnant Ake Blomqvist	
batteriofficer	fänrik Elis Norrgård, Vasa	
eldledare	Helge Staffans, Vasa	
2. batteri, Larsmo-Öja		
batterichef	löjtnant Erik A. Portin, Lepplax	
batteriofficer	löjtnant Sven B. Klockars, Vasa	
eldledare	löjtnant Sven Uggla, Helsingfors	
3. batteri, Kronoby		
batterichef	löjtnant C.O. Späre	

Tunga Sektion 2

eldledningen ständigt behövde repareras, farbrodern Roynar skickades ut med en kamrat för till eldledningen och under det här uppdraget stupade han för ryska kulor. Anfallet fortsatte och den 13 februari förstördes Larsmo-Öja korsen och 32 man blev kvar i den.

Curt gjorde en intressant

föreläsning och för den med släktingar i tunga sektionen 2, så tyckte jag den var intressant. Den var som sagt varvad med brevväxling, dagboksanteckningar och undersökningar i krigsarkivet, vilket gav insyn i livet under krigsåren.

Text och fot

Rodney Strandvall

In memoriam: Allan Finholm

Krigsveteranen Allan Finholm somnade i den 3 januari 2015 i en ålder av 92 år efter en längre sjukdom. Allan levde hela sitt liv i Bosund, Larsmo förutom tiden han tillbringade vid fronten som soldat. Efter kriget arbetade Allan som timmerman vilket han trivdes bra med. Allan gifte sig och fick en dotter och en son och senare barnbarn och barnbarnsbarn. En ganska ordinär historia, förutom att Allan Finholm inte var någon ordinär man.

Allan Finholm var en skicklig krigare i IR 61, en motvillig hjälte som gjorde det som måste göras för fosterlandet. Det var den 23 juni 1944 som den endast 22-åriga Allan ensam rensade det strategiskt kritiska Kivisilta brofäste i Tienhaara med sin maskinpistol. Två plutoner fiender fick sätta livet till och Allan själv sårades av gransplitter som genombor-

rade tinningen. Allan levde resten av livet med sviterna av skadan. "Jag gjorde bara vad jag måste" brukade Allan säga och tillade ofta att han aldrig varit så rädd i hela sitt liv. Och det är väl själva definitionen på en hjälte, någon som gör det som måste göras trots rädslan, och som mot alla odds lyckas med sitt uppdrag.

Allan var en fredens man, efter kriget ogillade han vapen och ville inte ta del i jakten som var så populär i hemtrakterna. Inte heller pratade han om vad som hade hänt vid fronten trots att minnena plågade honom. År 1991 förtroddes Allan sig åt sin vän och krigskamrat Harry Järvi. Allans historia hade blivit bortglömd eftersom alla högre officerare hade stupat men så småningom spred sig nu historien. I Åke Lindmans film "Framom främsta linjen" från 2004

får vi se Allans bragd i en av scenerna. Allan var själv med vid inspelningarna för att se till att allt blev sanningssenligt skildrat.

Allan Finholm deltog i självständighetsbalen 2006 och han tilldelades frihetskorset av tredje klass inför försvarets flaggfest i juni 2007. Detta var stort för Al-

lan som kände att han äntligen hade fått ett erkännande för sina insatser.

Allan var morfar till min sambo och jag träffade honom naturligtvis många gånger, senast några dagar före hans död. Tystlåten och försynt som Allan var så blev det aldrig av att vi satt oss ner och talade om kriget, det kändes på sätt och vis överflödigt efter all medieuppmärksamhet. Nu ångrar jag att jag inte passade på så länge det var möjligt. Vi har inte så många krigsveteraner kvar i livet så får du chansen att prata en stund med en av våra kvarvarande hjältar så hoppas jag att du tar den.

Till minnet av Allan Finholm, med stor saknad. Hans namn lever vidare i historieböckerna.

Pontus Blomqvist,
Jakobstadsnejdens
Reservister rf
bild: Joakim Hansson

Allan Finholms jordfästning ägde rum 17.1 i Larsmo kyrka. I kyrkan fanns förutom anhöriga och vänner medlemmar av statsråd och riksdag. Lokala reservister agerade hedersvakt och försvarsministern sände en personlig hälsning. Kanske inte enbart ett erkännande åt Allan Finholm men även åt alla de veteraner som gått bort tidigare då tidsandan varit sådan att deras insats inte kunnat få rättmätig erkänsla.

Sotilaspojat koolla Kälviällä

Kokkolan, Kälviän ja Ullavan sotilaspojat kokoontuivat Kokkolan Laueluveikkojen seniorikuoron kanssa joulun merkeissä 10.12.2014 Kälviän Välikylällä sijaitsevassa ravintola Liljan kartanossa saatiin nauttia paitsi monipuolisesta, tasokkaasta joulupöydästä viihtyisästä ympäristöstä myös runsaasta joululaulumusiikista. Lau-

Kiltan uudet virkailijat, vas. puheenjohtaja, kotiseutuneuvos, kunniapj. Juha Eronen ja oik. sihteeri talousneuvos, dir.mus. Veikko Junttila.

Kuvassa Kälviän, Kokkolan ja Ullavan sotilaspoikia puolisoineen sotaveteraani Erkki Ruokojan seurana.

loimme sekä yhdessä joukolla että kuunnellen tasokasta, mieskuoromusiikkia dir.cant. Erkki Kesken johdolla.

Pianosäestyksestä huolehti sotilaspoika Kalle Kandelbergin puoliso Raija Kandelberg. Mieskuoro on entinen suojeluskuntakuoro vuodelta 1928 ja kuorolaiset osaksi paikallisia perinnekiltilän poikia puolisoineen.

Saimme kosketuksen jatkosodan ja talvisodan vaiheisiin ravintolan omistajan isän Erkki Ruokojan muistellessa sodanaikaisia kokemuksiaan. Yhteinen jouluateria on jo perinne killan jäsenten puolisoineen keskuudessa.

Keski-Pohjanmaan Sotilaspoikien perinnekilta täyttää 20 vuotta kuluvana vuonna 2015 vuosijuhlineen. Kälviälle saataneen muistopatsas ja mm. iso tykki Helenin perheen lahjoituksena juhluvuoden kunniaksi Kälviän veteraanipuistoon.

Sinunkin apuasi tarvitaan

Veteraanien henkisen perinnön siirtäminen tuleville sukupolville on meidän kaikkien yhteinen asiaamme. Tätä työtä tukemaan tarvitaan myös sodan koettelemuksista kertovaa esineistöä. Auta meitä kokoamaan Pietarsaaren kaupunginmuseon veteraanitilaan asuja, aseita, kartoja, kirjallisuutta, kirjoja, valokuvia, kunniamerkkejä, lippuja, standaareja, viirejä, puhdetöitä, sotilaspasseja jne. jotta veteraanitilalle asetetut toiveet toteutuvat. Mukana hankkeessa ovat Sotainvalidit, Rintamamiehet, Sotaveteraanit, Sotilaspojat, Reserviupseerit ja Reserviläiset.

Museo päivystää
joka keskiviikko klo 14–17

Pietarsaaren kaupunginmuseo,
Isokatu 4, puhelin 06–785 1111

Haapajärven sotiemme veteraanien perinnehuone SUOJALUKKO

Osoite:

Kauppakatu 19, 85800 Haapajärvi
Sisäänkäynti kunnan kulttuuritalon pihan puolelta.

Avoimna sopimuksesta,
p. 044 4456 202 tai 0400 965 195

VASA KRIGSVETERANMUSEUM VAASAN SOTAVETERAANIMUSEO

Specialutställning / Erikoinnäyttely
Finlands flygvapen och luftvärn 1918–1945
Suomen ilmavoimat ja ilmatorjunta 1918–1945

Kyrkoesplanaden 22
Källarvåningen
Kirkkopuistikko 22
Kellarikerros

Öppet / avoinna: Sö/su kl./klo: 14:00–16:00

Grupper / ryhmät:

- enligt överenskommelse,
- sopimuksen mukaan.

tel. / puh. (06) 3129 894.

Perinteinen Raatteen marssi 23.5.2014 Suomussalmen sota-historiallisissa maisemissa

Kälviän reserviläiset ovat osallistuneet Raatteen marssille jo useampana keväänä, jälleen me Keskipohjalaiset olemme lähdössä valloittamaan Raateentien haasteita. Mukaan tarvitsemme lisäjoukkoja koko Keski-Pohjanmaan alueelta ja tervetuloa kauempaakin.

Raatteen marssi ja hölkkä järjestetään tänä vuonna 17. kerran. Tapahtuma sopii kaikkein ikäisille. Marssin ajatuksena on kunnioittaa veteraanien työtä ja uhrauksia isänmaamme itsenäisyyden säilyttämiseksi. Marssin pituus on 18 km, ja sen voi suorittaa juosten, hölkkäen, kävelen, pyöräillen tai vaikkapa moottorimarssina. "Kaveria ei jätetä", niin kuin se kuuluisa sanonta velvoittaa.

Käynnistämme matkan jo perjantai-iltana 24.5. klo 16.30 Heinolankaaren Abc:tä Kokkolasta ja puolta tuntia myöhemmin Kälviän ST1:tä. Paluu tapahtuu Sunnuntaina iltapäivällä. Matkan aikana on tarjolla muutakin kuin liikuntaa ja raitista ilmaa. Osallistujat saavat tuhdin päiväjaksen historia siipien havinaa, ja pääsevät

paikallisten oppaiden mukana perehtymään historiaan ja nähtävyyksiin. Yöpyminen tapahtuu Suomussalmella Kiannon Kuohut – hotellissa, kaksi yötä aamupalalla ja kylpylälippu. Muu ohjelma tarkentuu myöhemmin.

Marssimaksu on 15 €, ja se peritään MPK:n kurssimaksuna. Myöhäisilmoittautuneet maksavat 20 € suoraan tapahtumapaikalla. Matkan muut kustannukset n. 150 € osanottajien määrästä riippuen, linja-automatka ja majoitus sekä muu ohjelma tarkentuvat lähempänä matka-ajankohtaa. Kustannukset suoritetaan matkan aikana.

Lisätietoja Raatteen marssista löytyy sivulta www.raatteenmarssi.fi.

Kurssimatkan voi tutustua tarkemmin MPK:n Keski-Pohjanmaan koulutuskalenterista. Marssille voi ilmoittautua 16.5.2015 asti 15€ hintaan ottamalla yhteyttä MPK:n piiri toimistoon P. 0400 395 909, sähköpostitse keski-pohjanmaa(at)mpk.fi. Lisätietoja saa soittamalla kurssinjohtaja Simo Säipälle p. 050 327 3013 tai Eero Muhoselle p. 0400 681 236.

Pohjanmaan KOTUn koulutuspäällikkö Hannu Maunula 60 vuotta 27.3.

Tapasin Hannu Maunulan ensi kertaa Vaarpiston 1. patterin päällikkönä keuhalla 1986.

Hannu oli kapteeni ja minä tuore alokas. Jokunen vuosi on läpi eletty noista ajoista ja teinkin yllättävän havainnon tässä päivänä muutamana.

Nimitettiin silloinen siloposkinen alokas Ala-aho on ajan myötä alkanut saada muutakin kuin naururyp- pyä, niin naamaan kuin aavistuksen vyötäröllekin. Hannu näyttää kuitenkin ihan samalta kuin alokas- kananikin, joskaan ei enää liiku palveluspuku yllään.

Tämä antoi hyvän syyn virkistää muistia nopean syntymäaikojen tarkistuksen muodossa. Ja hyvä että tarkistin, sillä Hannuhan tulee tänä vuonna ihan aikuisikään!

Kyselin kuulumisia ikään- tyvältä. Kuten aina tapaa käydä, Hannu ei tarvinnut sen enempää maanittella kertomaan, hyvä kun pysyi kynä tarinansyötössä mukana:

Kun 50 vuotta tuli täyteen, niin sitä ajatteli että nopeastihan tämä aika kuluu. Nyt tuntuu siltä, ettei perässä ei tahdo enää pysyä: kymmenen vuotta ... ei hitto vie! Ajan kulun konkreettinen mittari on ollut vaariksi tulo ja Helmin, pian kuusivuotiaan tyttärenyttyksen kasvaminen. Eläkkeellä olosta on oikein mitään tiedä, sillä toiminta vapaaehtoisen maanpuolustuksen saralla ja yksityisellä turvallisuus- alalla pitävät huolen siitä,

Hannu Maunulan kouluttajapolku jatkuu. Kuva "nuoruusvuosilta" viiden vuoden takaa.

että pää ei sammaloidu.

MPK:n koulutuspaketien suunnittelu ja toteutus sekä opetustyö ja ammattit- kintojen vastaanottaminen Vaasan aikuiskoulutuskes- kuksessa näyttötyöntekijä- tarina täydentävät mainiosti työnkuvina toisiaan. Sekaan sopivasti yleisötilaisuuksien järjestysvalvojatehtäviä, niin eiköhän sitten joskus vanhana lepo ole ansaittua.

Oikeastaan työn kuva ei ole muuttunut sitten Puo- lustusvoimavuosien, aino- astaan kohderyhmät. Virtaa tuntuu tässä vielä olevan ja varsinkin varaosien vaihto kroppaan on vaan lisännyt

puhtia. Jos tähän mennessä on ajettu vitosvaihteella, niin nyt on voitu laittaa kuutonen pykälään. Tämä siitäkkin huol- imatta, vaikkei enää sodan ajan sijoitettaviin näillä vuosi- luvuilla kuulukaan.

Ikääntymisen huomaa oikeastaan siitä, kun joutuu ilmoittautumaan practical- ammunnan superseniorisara- jaan. Toisaalta nuoremmat MilFight-harjoittelijat pitä- vät huolen siitä, ettei tamila- la ikähyvityksiä tunneta. Ja jotta pystyy antamaan vas- tusta salikamppailussa itse- ään nuoremmille, on pakko pitää kroppa kuosissa.

MPK -ura alkoi vuonna

1993, ja sen aikana olen kuluttanut omia maihinno- sukenkiä kolme paria. Posi- tiivisena ihmisenä olen lop- pumatkaa varten hankkinut kaksi uutta paria. Yksi pari on musta ja toinen aavikko- väriyksellä, sillä pitäähän kenkien sopia muun pukeu- tumisen sävyyn.

Koska vuotispäivät mene- vät työn merkeissä, ajattelin juhlistaa ja ottaa yhtäsoittoa 60 min ajan maitia syntymä- päivällään treeneissä. Sitä saa mitä tilaa, joten toivotaan et- tä edes daamiosasto huomioi vaarin.

Muistan vuosien takaa kollegani Suoraniemen Ismon kommentin "Siel- lä missä on musiikkia ja laulua, siellä ei ole ilkeitä ihmisiä". Tämä on jäänyt alitajuntaani ja puolitoista vuotta sitten aloitin akusti- sen kitaran soiton opiskelun. Ajoitus oli 50 vuotta liian myöhään, sillä olen kokenut tämän vaikeimmaksi mitä olen koskaan tehnyt. Mutta mahtavampaa aivojumppaa saa kyllä hakea. Tavoitteena on soittaa vielä John Denverin "Country roads take me home" puhtaasti. Sitä tavoit- tellessa siirryn seuraavalle kymmenluvulle ihka uuden kitaran kanssa. Kun on ollut pyrkimys toteuttaa elämä- sään sananlaskua "Ken här- jistä puhuu, se härjillä ajaa", on elo vedettävä samoilla lämpimillä loppuun saakka mutta ehdottomasti nöyrällä mielellä.

Teksti: Juha Ala-aho

Kuva: Oso Lehtinen

RESUL:n ilma-asemestaruuskilpailut 2015

Akaa Toijala 07.— 08.03.2015

10m Ilmakivääri 40 ls, sarja D 1. ylik Nina Ojala E-P 379 2. Susanna Nyländer E-H 356

10m Ilmakivääri 40 ls, sarja D16 1. Meri-Tuulia Leppänen E-H 387 uE

10m Ilmakivääri 60 ls, sarja H 1. ltn Toni Karlsson KYM 588 2. alik Jouni Jokinen KYM 584 3. ltn Antti Puhakka KYM 580 4. korpr Antti Raittinen E-H 576 5. stm Vesa Torkko E-H 567 6. stm Pekka Raittinen E-H 566 7. maj Martti Luhta- järvi PIR 564 21x 8. Jouni Rissanen E-H 564 15x 9. korpr Markku Haukka E-P 555 10. alik Juhana Juottonen E-H 552 11. ylil Vesa Valkama PIR 546 12. vänr

Ville Kuoppala E-P 539 13. vänr Saku Lahti PIR 529 14. korpr Jukka Yliketola E-P 523 15. ylil Sami Ranta- la E-H 496 16. ylik Jari Alatalkari E-P 410

10m Ilmakivääri 40 ls, sarja H50 1. ltn Lauri Lauste SAT 386 2. alik Jari Lehtinen K-S 380 3. maj Martti Luhtajärvi PIR 376 4. alik Jukka Jokinen E-H 366 12x 5. sotmest Kari Nevala V-S 366 10x 6. kers Harri Björkbacka E-P 363 7. korpr Markku Haukka E-P 359 9x 8. kers Pekka Nummelin V-S 359 7x 9. korpr Jukka Yliketola E-P 347 10. alik Seppo Laakso E-H 346 11. ylik Jari Alatalkari E-P 276

10m Ilmakivääri 40 ls, sarja H60 1. väp Markku Haklin V-S 372 2. korpr Ulf

Friberg HKI 370 3. jääk Markku Niemi E-P 369 4. ylil Jarmo Järvelä KYM 368 5. alik Kalle Hämäläinen K-S 365 6. alik Aarno Sivonen E-H 357 8x 7. alik Tapio Lehto PIR 357 7x 8. alik Matti Rinnola V-S 355 9. tkm Kalervo Salo SAT 350 10. korpr Kari Halli- la K-S 349 11. ylik Touko Koivisto UUS 343 12. väp Eero Tähkän PÄI-HÄ 327 13. kapt Juhani Hau- tala KAI 307

10m Ilmakivääri 40 ls, sarja H70 1. stm Paavo Koskela E-H 354 2. sotmest Raimo Novari V-S 352 10x 3. väp Alpo Veijalainen UUS 352 5x 4. kers Tapani Nousiainen P-S 351 5. ltn Juhani Hakkarainen E-H 305

10m Ilmakivääri 40

ls, sarja H75 1. lentostm Heikki Olkkonen E-H 312 2. ylil Jussi Ruohonen V-S 307 3. kers Tauno Törnudd PIR 304

10m Ilmakivääri 40 ls, sarja H80 1. kers Oli- li Silanto V-S 307 2. kapt Veli-Jukka Heliövaara PIR 305 3. ylil Olavi Mäkäri- nen KAI 301 4. kers Risto Nousiainen P-S 271 5. väp Osmo Leivo KAI 263

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja D 1. Elina Silver V-S 376 2. Susanna Aho- mäki E-P 369 3. Eija-Riitta Häyhä E-H 351 3x 4. alik Maija Saarto V-S 351 2x 5. kers Janna Järvinen V-S 345 6. Katja Koivulahti E-H 337 7. Tarja Sorri K-S 336 8. Mea Torkko E-H 335

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja D50 1. Raija Vehanen

UUS 353 2. Sirkka Ylistö K-S 330

10m Ilmapistooli 60 ls, sarja H 1. ylik Ari Huhta- mäki PIR 571 2. alik Rau- no Hartikainen HKI 570 3. vänr Kristian Saarikorpi HKI 564 17x 4. alik Teemu Lahti K-S 564 11x 5. alik Tomi Lempiäinen PIR 561 6. alik Arttu Niitty- mies PIR 560 7. ltn Pa- nu Saikkonen HKI 557 8. evl Jukka Nikkari V-S 555 8x 9. ylik Juhani Ohman K-S 555 8x 10. kers Timo Kivelä PIR 554 11. Ins ltn Joonas Knuuti PIR 553 11x 12. alik Jouni Rapo V-S 553 7x 13. ltn Antti Mäkiranta V-S 552 11x 14. ylil Mar- ko Talvitie E-P 552 10x 15. korpr Ilkka Myllymäki PIR 552 9x 16. tkm Kari Kaut- to K-S 551 17. kapt Taneli Peltonen HKI 549 18. vänr

Tuomas Helenius V-S 548 11x 19. alik Jussi Nylund E-H 548 7x 20. kers Olli Seppälä PIR 546 21. stm Kari Eskola KYM 545 12x 22. korpr Sami Haume PIR 545 10x 23. ylil Ari Mei- nander KYM 541 24. jääk Olli Paren KYM 540 25. ltn Juho Haapanen E-H 538 26. alik Hannu Räsänen K-S 530 27. maj Ari Hyvönen KYM 528 28. jääk Lauri Kemi E-H 520 29. ylil Sami Rantala E-H 512 30. korpr Heikki Jussila E-H 505 31. vänr Miika Tiitonen E-H 493 5x 32. ylik Harri Lii- matainen K-S 493 1x

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja H50 1. ylik Jyrki Kronqvist K-S 369 2. alik Jyrki Leppälä E-P 367 8x 3. ltn Veikko Alanko E-H 367 5x 4. ltn Lauri Lauste SAT 92 365 5. ylil Ari Meinan-

Uusi ja vanha päällikkö komentajakapteeni Prosin onniteltua heitä. Kuvat: Pohjanmaan KOTU.

Keski-Pohjanmaan maakuntakomppanian päällikkö vaihtui

Majuri Jari Myllymäki luovutti 7.2.2015 Keski-Pohjanmaan maakuntakomppanian päällikkyuden seuraajalleen kapteeni Antti Porkolle.

Majuri Jari Myllymäki on syntynyt Kaarlelassa 20.12.1956. Varusmiespalveluksensa hän aloitti Pohjan Prikaatissa 16.2.1976. Varusmiespalveluksensa aikana hän suoritti Haminassa jalkaväkikilnalla Reserviupseerikurssin. Myllymäki kotiutui reservin vänrikkinä 10.1.1977. Keski-Pohjanmaan maakuntakomppaniaan hän liittyi, kun joukko perustettiin vuonna 2006. Komppaniassa hän on toiminut alusta alkaen päällikkönä. Majuriksi hänet ylennettiin 4.6.2005. Reserviläisenä Myllymäki on osallistunut erilaisiin reservin harjoituksiin yhteensä noin 240 vuorokautta.

Keski-Pohjanmaan komppanian uusi päällikkö kapteeni Antti Porko on syntynyt Kokkolassa 19.7.1968. Varusmiespalveluksensa

hän aloitti Vaasan Rannikkopatteristossa 11.10.1988. Reserviupseerikurssin hän suoritti tulenjohtolinjalla Rannikkotyöstökoulussa Helsingin Santahaminassa. Porko kotiutui reservin vänrikkinä 5.9.1989. Keski-Pohjanmaan maakuntakomppaniaan hän liittyi joukon perustamisen aikoihin vuonna 2006. Komppaniassa hän on toiminut ennen päällikköksi nimittämistä varapäällikkönä. Lisäksi hän on toiminut komppaniassa joukkueenjohtajana ja tulenjohtopäällikkönä. Kapteeniksi hänet ylennettiin 6.12.2006. Reserviläisenä Porko on osallistunut erilaisiin reservin harjoituksiin yhteensä noin 190 vuorokautta. Lisäksi hän on palvellut rauhanturvatehtävissä entisessä Makedoniassa vuosina 1996-1997 yli 16 kuukautta.

Pohjanmaan Alueoimisto kiittää majuri Jari Myllymäkeä menestyksekkästä komppanian johtamisesta ja toivottaa onnea uuteen sodan

ajan tehtäväänsä. Kapteeni Antti Porkolle Pohjanmaan Alueoimisto toivottaa onnea ja menestystä uudessa sodan ajan vastuullisessa tehtävässä.

Kiitos yhteisistä vuosista!

Olen luovuttamassa Keski-Pohjanmaan Maakuntakomppanian päällikön tehtävät seuraajalleni kapteeni Antti Porkolle. Olen ollut mukana komppanian toiminnassa sen perustamisesta lähtien. Nyt on kuitenkin tullut aika siirtyä muihin tehtäviin.

Komppanian vuosiin on mahtunut lukematon määrä erilaisia harjoituksia, tapahtumia ja tilaisuuksia - KIITOS NIISTÄ! - kanssanne oli hieno "taistella". Samalla haluan kiittää Pohjanmaan Alueoimiston henkilöstöä Maakuntakomppanioiden eteen tehdystä työstä. Olette tehneet pienellä henkilöstöressurssilla todella hyvää työtä.

Seuraajalleni kapteeni

Antti Porkolle toivotan menestystä Keski-Pohjanmaan Komppanian päällikkönä. Herra kapteeni, luovutan sinulle Keski-Pohjanmaan maakuntakomppanian päällikön tehtävät.

PARASTA MENESTYSTÄ KAIKILLE!
Reservin majuri
Jari Myllymäki

Kiitän herra majuri!

Otan Keski-Pohjanmaan maakuntakomppanian päällikkyden vastaan mielelläni ja lupaan jatkaa hyvää työtämme oman päällikkyteni aikana. Olen ollut komppanian mukana alusta lähtien. Joukkueenjohtajan tehtävistä siirryin aikoinaan varapäälliköksi ja nyt tuntuu luontevalta siirtyä tehtävissä eteenpäin Jarin jättämiin saappaisiin.

Komppanian marssi jatkuu. Askelmerkit on aseteltu kohdalleen.

Reservin kapteeni
Antti Porko

Majuri Jari Myllymäen pikahaastattelu

Millaisia ajatuksia tehtävien vaihto sinussa herättää?

Haikkealta tuntuu. Komppanianpäällikkönä sai olla aktiivisesti mukana ja tekemässä miesten kanssa tullaan toimeen ja tietyissä tilanteissa jämäkkyudenkin keinoin.

Henkilösuhteiden ylläpitäminen ja ihmisten reilu sekä oikeanlainen käsittely on tärkeää. Hyvien henkilösuhteiden kautta saadaan tehtävätkin hoitumaan ja luottamus johtamiseen säilyy.

Olet monessa mukana myös vapaaehtoisessa maanpuolustustyössä ja yhdistystoiminnassakin?

Maakuntakomppanian ja MPK:n toiminnan lisäksi olen Kokkolan Reserviupseereiden puheenjohtajana kolmatta vuotta aiempien hallitusvuosien lisäksi ja yhteisen piirin eli Keski-Pohjanmaan maanpuolustajien piirin hallituksessa, sekä tämän vuoden alusta mukana myös Reserviupseeriliiton hallituksessa. Lisäksi olen Vaasan läänin perinneyhdistyksen hallituksessa.

MPK:ssa Keski-Pohjanmaan KOTUssa olen toiminut kouluttajana alusta asti, samoin myös kurssintai harjoituksen johtajana. MPK:n tapahtumissa olen n.6-7 kertaa vuosittain eri tapahtumissa.

Mitä tavoitteita sinulla on reserviläisurallasi?

Mukana tietenkin olen niin kauan kuin jaksan. Yritän osaltani kehittää vapaaehtoista maanpuolustustyötä yhä mielekkäämmäksi ja saada lisää nuoria mukaan. Veteraaniperintöä yritän säilyttää sekä viedä eteenpäin tuleville sukupolville.

Kiitos Jari ja menestystä uudessa sijoituksessasi!

Pohjanmaan Maanpuolustaja löytyy myös verkosta:
www.kpmaanpuolustajat.fi

RESUL:n ilma-ase mestaruuskilpailut 2015

der KYM 364 6. jääk Risto Kilpeläinen P-S 362 9x 7. tkm Pekka Nenonen P-S 362 6x 8. alik Matti Anttonen V-S 359 9. alik Hannu Räsänen K-S 358 10. ylil Sauli Kosonen E-KA 355 5x 11. alik Petri Viljanen PIR 355 4x 12. kers Kari Niemmi KYM 353 13. alik Tero Laukkarinen SU-SA 352 14. ylil Kimmo Lopenon UUS 347 15. ylivääp Kari Reinola PIR 345 16. korpr Ilkka Tolonen E-H 330 2x

17. ylil Harri Liimatainen K-S 330 1x 18. Ins maj Harri Tilvis PIR 321

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja H60 1. alik Heikki Lipsanen P-S 374 2. korpr Jouko Lehtikainen E-KA 362 10x 3. alik Seppo Virtanen PIR 362 8x 4. ltn Pentti Järvinen HKI 361 5. alik Raimo Lusenius LAP 360 6. kers Heikki Heikkilä PIR 358 6x 7. ylil Veijo Piironen PIR 358 6x 8. kers

Markku Haavisto E-H 358 5x 9. kers Bernt Björkqvist E-P 358 3x 10. alik Rauri Hotti HKI 355 4x 11. kers Jorma Laakso PIR 355 4x 12. ylil Tapio Hänninen LAP 354 13. alik Matti Kyllönen P-S 353 14. sot. mest Pekka Varjus E-H 351 15. stm Pekka Ranua LAP 348 4x 16. stm Keijo Koski E-P 348 1x 17. alik Tapani Purolinna PÄI-HÄ 347 18. ylil Juhani Öhman K-S 344 19. stm Tapio Leppänen PIR

341 20. kapt Erkki Paatola SU-SA 340 6x 21. alik Olavi Kivelä PIR 340 2x 22. ylil Hannu Jauhiainen PÄI-HÄ 330 23. korpr Kari Pankka SU-SA 327 24. kapt Martti Luukka SU-SA 323 25. korpr Ari Rouhiainen E-H 319 kers Matti Selonen PÄI-HÄ DSQ

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja H70 1. alik Erkki Grönholm V-S 362 2. ltn Antti Huhtio HKI 361 3.

ylil Hannu Seppä KYM 360 5x 4. kers Kurt Wallden V-S 360 3x 5. ylil Paavo Westman KYM 359 6. ylil Jorma Åsbacka SU-SA 356 7. stm Paavo Koskela E-H 344 8. kapt Gunnar Aho-pelto E-P 334 9. kapt Seppo Paakki E-P 323

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja H75 1. maj Jere Vesanen HKI 362 sivE 2. alik Antti Weijo K-S 355 6x 3. ltn Erkki Ström HKI 355

4x 4. kers Esko Marttila PÄI-HÄ 351 5. kers Juhani Tammela E-P 341 6. ylil Matti Arvela V-S 338 7. alik Matti Tulimäki E-P 308 8. kapt Kalevi Leppäviita KYM 290

10m Ilmapistooli 40 ls, sarja H80 1. ylil Sakari Paasonen PÄI-HÄ 355 uE 2. Usko Mettinen HKI 323 3. ylil Olavi Mäkinen KAI 313 4. kers Reijo Rantanen E-H 280

TAISTELIJAN VOIMANKÄYTÖN PERUSKURSSI

PAUHA 2015 –harjoituksessa Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueella lauantaina 25.4.2015 klo 9-17

Koulutustapahtumassa perehdytään taistelijan aseettoman ja aseellisen voimankäytön perusteisiin. Aihetta käsitellään tukialueella toimivan paikallisjoukon näkökulmasta.

Kurssin tavoitteena on, että kurssin jälkeen kurssilainen tuntee perustekniikoita mm. aseettoman hyökkäyksen torjuntaan ja vastarinnan murtamiseen, uhkaajan aseiden riistämiseen sekä henkilön fyysiseen hallintaan.

Kurssista saa yhden rinnasteisen kertausharjoitusvuorokauden. Kurssimaksu on 10 €.

Ilmoittautumiset MPK:n koulutuskalenterin www.mpk.fi/koulutuskalenteri kautta 6.4.2015 mennessä. Lisätietoa antaa kurssinjohtaja Toni Haukurauma p. 046 629 6603.

Tilaisuuden järjestää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen (MPK) Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikkö.

Pikku-Väinö ja avunannon tiivistys

Ei loppunut pikku Väinön murheet puukuuliin. Elämä jatkui verkalleen ison Igorin jyristellessä toisaalla, jossa sielläkin Igorilla oli ikävä tilanne kun muut tonttinsa omistajat rupeivat ikäviä valheita levittämään.

Väitettiin monelta tontinomistajataholta, että Igor uhkaili ja tukisti naapureitaan, sekä järjesti tukistusharjoituksia rajanaapuriensa tonttien nurkilla vähän väliä. Tästä pahaa puhumisesta ei Igor kaunosieluisena tykännyt laisinkaan. Igorin oli ollut aina vaikeaa elellä sovuksa naapuriensa kanssa, kun naapurit olivat aina olleet hankalia ja puuttuneet Igorin leikkipaissaan tekemiin tontinvaltauksiin ja jatkuvasti tukistuskisoihin. Pikku Väinö oli kuitenkin huolissaan Igorin henkselien paukuttelusta ja mietti kuumeisesti, miten suhtautua ja oliko Igor tosissaan vaiko halusi vain leikkisästi hämätä.

Igor oli huolissaan siitä, että setä Samuli ja sen kaverit olivat lyöneet hynttyyt yhteen voidakseen suojella tonttejaan rosvoilta. Igor julisti, että nyt häntä siten sumputetaan ja tulevaa elintilaa rajoitetaan. Eikä se ollut oikein se, eikä tietenkään. Mutta pikku Väinön murheet eivät poistuneet. Väinö tajusi lopulta, ettei tässä nyt vanhoilla vakuuteluilla turvaa hankita, vaan täytyisi keksiä uusia keinoja, mutta mistä niitä nyt tähän hätään keksittäisiin.

Väinö tajusi kyllä, että Setä Samulin ja sen kavereiden ritsat ja kuulat ovat sen verran tehokkaita, että niiden suojassa olisi elo suojatumpaa. Mutta Väinöä alkoi pelottaa. Igor oli uhkaillut tulla tukistelemaan jos vain Samulin siipien suojaan kömmittäin. Eihän

Igor suinkaan toivonut, että tontinvaltaushaaveet saa tykkäänään unohtaa, jos Samuli tulee suojelemaan pikku Väinöä. Oli löydettävä siis turvallinen vaihtoehto.

Ja löytyihän se. Eikä sitä tarvinnut kauan etsiä. Pikku Väinö kääntyi Las-se-sedän puoleen ja kyseli voitaisko panna hynttyyt yhteen ja suojeltaisiin toinen toistamme. Yhdistettäisiin ritsat ja kuulat niin ei olisi mitään hätää. Ja sitten ei tarvitse sen jälkeen enää Igoriakaan, eikä sen suuttumista turhaan pelätä, koska Igorin näkökulmasta Väinö ei enää näyttänyt pelkäävän huvittavalta, vaan todella tragikoomiselta. Väinö oli kuitenkin enemmän kuin tyytyväinen, sillä huoli Igorin metkoista leikeistä oli nyt pyyhitty pois päiväjärjestyksestä.

Claudius

LIIKKEELLE MARS

Vanha työ- ja harrastusvamma polvessa antaa merkkejä itsestään. Silti liikkeelle pitäisi päästä. Juoksu olisi se mieluisin laji, mutta toisaalta se on pakko miettiä jotakin muuta tapaa antaa kropalle hikisiä kokemuksia. Ja onhan noita hyviä lajeja vuodenaikasta riippumatta hyvinkin runsaasti – selityksiä pääkoppa kyllä keksii helposti, miksei talven liukkailla ja pimeillä kannata harrastaa mitään, odotetaan kevättä ja odotetaan sitä ja tätä. Tuttua juttua eikö vain.

Liikunnasta ja sen hyödyistä julkaistaan uusia tutkimuksia säännöllisesti. Henkilöille, joille liikkuminen ja kuntoilu on elämän-

tapa, tuskin mitään mullistavaa on ilmaantunut. Kuitenkin joitakin mielenkiintoisia asioita on havainnointi, tai olen ne vasta ikääntymisen myötä nostonut esille oman tiedon ja tekemisen tueksi. Poimitaan niistä pari makeaa marjaa esille.

Fyysisistä kuntoa ylläpitävää ja kohottavaa tekemistä varten henkilöllä on oltava riittävän hyvä lihaskunto. Jalkojen ja keksivartalon lihakset ovat avainasemassa mitä enemmän ikää kertyy mittariin. Kokonaisliikunnasta monipuolisen lihas-kuntoharjoittelun osuuden tuleekin nousta iän karttuessa. Viisaat ovat antaneet nyrkkisäännöksi mielen-

kiintoisen kaavan, eli oma ikä/100 olisi hyvä suhdeluku. Siispä minun tulisi harrastaa lihas-kuntoharjoittelua 60 prosenttia kokonaismäärästä. Luen kyllä tätä tietoa myös siten, että osa hikisestä sauvakävelyharjoituksesta on jalkojen, keskivartalon ja käsen lihasten harjoittelua. Muistamisen arvoista on huoltaa ja harjoittaa niitä takajalkojaan, ne meitä kuljettavat paikasta toiseen ja ylläpitävät elämänlaatua mielellään pitkälle yli yskympin ikään saakka.

Aloitellijalle, ikään katso-matta, on luvassa palkitsevia tuntemuksia jo melko lyhyelläkin tähtäimellä. Poiminta uusvanhan tiedon pulolta lupaa parasta ja nopeinta vastetta juuri aloitettuun kunnonkotoharjoitteluun intervallimaisella meinillä. Liikuntasuoritus, joka sisältää vaikkapa ensin reipasta kävelyä parkikymmentä minuuttia sitten muutaman paalunvälin hölkkää ja taas sitä reipasta kävelyä jonkin matkaa ja hölkkää ja kävelyä jne. Tämän tyyppinen kolmekin kertaa viikossa toistuva harjoitus tekee ihmeitä. On erittäin hieno tunne, kun huomaa muutaman viikon kuluttua, miten niitä

Kävely on erinomaista kuntoliikuntaa. Tavoitteeksi voi ottaa osallistumisen esim. Vaasan marssille ensi elokuussa. Tässä marssitauolla Alpo Koivuniemi, Håkan Nordman, Rauno Palo ja rouvansa.

paalunvälejä pystyy poimimaan lisää ja lisää. Kutsuisin sitä kunnan selkeäksi kohentumiseksi. On tästä omaa kokemusta ja lämpimästi suosittel.

Miten sitten saadaan liikuntaan jatkuvuutta ja säännöllisyyttä, siis sitä tärkeää ylläpitomeininkiä ympäri vuoden. Siinäpä pulmaa tuon selityksiä keksivän oman keskustietokoneen voittamiseksi. Yksi erittäin kätevä ja palkitseva tapa on ryhtyä käyttämään reserviläisen sähköistä kuntokorttia.

Käykääpä siellä Reserviläisurheiluliiton sivuilla. Kuntokortti on ensinnäkin mahtava yleistietopaketti liikunnasta ja kuntoilusta. Sinne voi kirjata liikunta- ja ammunta-suoritukset, niistä kertyy pisteitä ja nämä eri-

toten antaa mahdollisuuden tavoitteelliseen toimintaan, kisailuun itsensä kanssa. Ja arvatakaas pisteellekö minua se, että joulukuun alussa iskenyt pitkittynyt flunssa vei podiumpaikan kerhomme sisäisessä kuntoilijan kisassa, joka perustuu kuntokortin suorituksiin.

Kuntokortin lajikirjoon kuuluu yli kolmekymmentä erilaista suoritusta – ja jos valikossa ei ole juuri tiettyä lajia, löytyy kohta, jossa sen voi omin sanoin kuvata ja nimetä. Äärimmäisen helpokäyttöinen ja hyvä apuväline.

Erittäin huomionarvoinen seikka kuntokortissa on osio -Ampumapäiväkirja. Ampumamaharrastus tulee olemaan enenevässä määrin lupaviranomaisten tarkkailun alla

aseiden säilytyksen ja myös harrastuksen ylläpidon osalta. Onko helpompaa tapaa todentaa harrastus, kuin tulostamalla kuntokortista päiväkirja.

Oman kunnan ylläpito ja kohottaminen ei välttämättä ole yksinäisen suden puuhaa. Hyviä, kuin reserviläisille räätälöityjä tapahtumia ovat erilaiset marssit ja kävelytapahtumat. Lähialueelta löytyy ainakin Vaasan marssi elokuun 7 pylvästä alkaen. Osallistutaan siihen porukalla ja yritän istuttaa joitakin porkkanoita matkalle. Niistä sitten myöhemmin.

Kevätauringon noustessa yhä korkeammalle toistan mielelläni Kariluodon käskyn: LIIKKEELLE!

Martti Korkiavuori
VRUP:n liikuntavastaava

Ammunta vaatii käden ja silmän tarkkuuden lisäksi hyvää kuntoa ja keskittymistä suoritukseen.

Sinivalkoinen yritys

Betonia neljässä polvessa

Sementtivalimon historia Eskolassa alkaa vuodesta 1939 jolloin himankalaiset kaupanhoidtajat Martti Rautila, rakennusmestari Päiviö Pöyhkä ja lohtajalais-syntyinen, tuolloin myös Himangalla asuva Jalmari Kolppanen perustivat Keski-Pohjanmaan Sementtivalimo nimisen avoimen yhtiön.

Eskolan kylä oli suotuisa sijoituspaikka kylältä saatavan kiviaineksen ja rautatieaseman ansiosta, mitkä lienee olleetkin kriteereinä sijoituspaikkaa valitessa. Valutyöt aloitettiin taivasalla, koska rakennus oli vasta työn alla. "Linnut lauloivat Eskolan männyissä, puhelin riippui puun oksalla ja valimorakennus valmistui nopeasti. Ripeänä mestarina toimi Jalmari Kolppanen". Ennen Eskolaan muuttoa hän oli harjoittanut sementti- ja muita rakennustöitä kuten navettojen rappauksia. Tuotanto aloitettiin Päiviö Pöyhkältä lunastetulla kattoitilakoneella ja pian aloitettiin myös renkaiden valmistus. Kiviaines ajettiin hevospeleillä soramontulta, samalla kulkupelillä hoituivat myös sementtisäkit junavaunusta. "Kaiken kiireen keskellä alkoi kuulua huhuja liikekannalleanpasta, sota oli tulossa. Liikekannalleepano keskeytti lupaavasti alkaneen yritystoiminnan ja miehet lähtivät sinne jonnekin".

Jalmari-isän ollessa puolustamassa maataan joutui hänen poikansa Ahti toimimaan työnjohtajana kymmenkunnalle kylän nuorelle miehelle ollessaan vasta 15-vuotias. Jalmari Kolppanen vapautettiin palveluksesta toukokuussa 1941 ja hän ryhtyi johtamaan sementtivalimon toimintaa ja rakentamaan omaa kotia kunnes kutsu kuului 18.6.1941 taas sotatoimiin.

Jalmari Kolppanen palasi sodasta Mannerheim-ristin ritaria, nimitys II-luokan Mannerheim-ristin ritariksi n:o 64 tapahtui 16.5.1942.

Kolppanen jatkoi sementtivalimon hoitajana vuoteen 1953 kunnes myi osuutensa Eskolan Sementti ja Puu Oy:ksi muuttuneesta yhtiöstä. Hän perusti poikansa kanssa A. ja J. Kolppasen Sementtivalimo nimisen avoimen yhtiön noin 300 metrin päähän edellisestä työpäikastaan Kokkola-Kajaani-tien varteen.

Monet vaikeudet oli voitettava ennen rakentamisen aloittamista, kuten tiukat

neuvottelut koskien sähkön saantia tulevalle valimolle. Rakentamisen päästyä viimein alkuun valimorakennus valmistui ripeästi Huhtalan kylältä ostetuista Akseli Silver'in vanhan tuvan hirsistä.

Valimolla aloitettiin katto- ja seinätiilien, kaivon- ja rummun renkaiden valmistus. Kiviaines saatiin omalta kylältä ja sementti kuljetettiin junavaunusta "Piippu-Matin" eli Matti Ala-Kotilan Zetorilla valimolle. Yritys työllisti 10-15 henkilöä jotka olivat oman kylän ja kunnan alueen ohella Sievistä ja Rautiosta. Valmiit tuotteet vyörytettiin lastausmontussa olevan auton tai traktorin lavalle. Hevospeleilläkin noudettiin kevyempää tavaraa. Asiakkaina olivat kaupat, kunnat, metsälautakunnat, maanviljelijät ja yksityiset rakentajat. Ensimmäinen oma kuljetusajoneuvo saatiin 1960-luvulla kun veljekset Markku ja Jarmo saivat suostuteltua isoisänsä Jalmarin ostamaan käytetyn traktorin, jolla Ahti Kolppanen kuljetti sementtituotteita lähialueille. Myöhemmin hankittiin kuorma-auto, mikä mahdollisti pidemmät kuljetusmatkat. Usein kaupaliikkeen noutivat tuotteet myös omalla kalustollaan.

Jalmari Kolppanen lähti vuonna 1955 Kokkolaan yhdessä toisen osakkaan kanssa perustamaan sementtivalimon hoitajaksi. Hän oli mukana perustamassa sementtivalimoa myös Haapajärvellä. Tämä yritys toimii edelleen ja on nykyisin Lujabetonin omistuksessa.

Kokkolan vuosina Kolppasella oli kortteeri Kokkolassa, mutta puolen viikon maissa ja viikonloppuisin hän tuli kotiin. Hänen optimistista luonnettaan kuvaa tapahtuma kun hän oli keran nukkunut niin sanotusti pommiin, heräten samaan aikaan kun junan piti jo olla asemalla. Toivoen junan olevan myöhässä lähti asemalle ja joutui kuin joutuikin junaan. Siihen aikaan kulki lättähatuksi kutsuttu kiskobussi, mikä lähti Eskolasta aamuvaihaisella ja oli illalla takaisin kello kuuden aikoihin. Nämä vuorot mahdollistivat useiden eskolalaisten työssäkäynnin Kokkolassa.

Rakentaminen oli vähäistä 1950-1960-luvuilla ja kun vielä kaksi valimoa kilpaili osin samoilla tuotteilla kilpailu oli kovaa. Talvet olivat vaikeita, tuotantoa pidettiin

yllä kalliilla vekseliluotolla, jotta voitiin tehdä varastoon kesän varalle ja pitää työntekijät töissä. Lomautuksiltaan ei täysin välttytty joskaan niihin turvaututtiin hyvin harvoin.

Ahti Kolppasen kuolema 1966 jätti tuolloin vasta alle kaksikymppiset pojanpojat kovan paikan eteen, mutta elämän oli jatkuttava. Toiminta jatkui Jalmarin ja pojanpoikien toimesta vuoteen 1971 saakka. Kyseisenä vuonna Jalmari luopui osuudestaan Markku ja Jarmo Kolppasen ottaessa vastuun yrityksen toiminnasta. Onnettomuudeksi tulipalo tuhosi valimorakennuksen vuonna 1972. Hetkeäkään veljekset eivät epäilleet jatkaa toimintaa, vaikka tulipalo vei lähes kaiken. Palon aiheuttamaa menetystä täydensi vielä vakuuttamattoman, tuiki tarpeellisen pyöräkuormaajan tuhoutuminen.

Tulipalon jälkeisenä kesänä tuotteita yritettiin valaa taivasalla mutta sadekuuro saattoi pilata päivän työt. Lainahakemuksia lähetettiin muun muassa silloiselle Kehitysaluerahastolle, kunnes tarjoutui tilaisuus ostaa Eskolan Sementti ja Puu Oy:ltä betonipuoli mikä oli laajentunut 1966 rakennetulla myyntibetoniasemalla. Rahoitus järjestyi paikallisen rahalaitoksen ansiosta ja toimintaa jatkettiin noin 4 kuukauden kuluttua vuosina 1939-1940 rakennetuissa tiloissa, missä valimotoiminta Eskolassa oli alun perin alkanutkin. Työntekijät siirtyivät vanhoina työntekijöinä Kolppasen palvelukseen. Toiminta laajeni nyt käsittämään valmisbetonin valmistuksen ja myynnin sekä kookkaimpien kaivon- ja rummun renkaiden valmistuksen.

Vanhat rakennukset olivat epäkäytännölliset, joten uudet hallit rakennettiin vuonna 1974 ja 1979. Hankittiin käytetty betoniasema valmisbetonin myyntiä varten vuonna 1977, koska betoniaseman kapasiteetti ei riittänyt, sekä omaan tuotantoon, että ulosmyyntiin. Kyseinen asema rakennettiin Kokkola-Kajaani tien varteen ja se toimi aina vuoden 2013 lopulle saakka.

Rakentaminen ympäristössä oli vilkasta. Rakennettiin muun muassa omakotitaloja, kouluja, sairaaloita, kirjastoja, kunnantaloja, teitä ja siltoja. Asiakspiiri laajeni käsittämään useat rakennusliikkeet sekä silloisen tie- ja

vesirakennuspiiriin. Tulevaisuus näytti lupaavalta, kunnes yrityksen laajenemisen aikaansaaneet veljekset menehtyivät 1970-luvun lopulla alle 30-vuotiaana vuoden sisällä. Tällöin vastuun joutuivat ottamaan nuorempi veljessarja; vähän päälle kaksikymppiset Ilkka ja Jari sekä allekirjoittanut, joka oli hoitanut toimistotyöt vuodesta 1971 alkaen.

Tuotantoa oli monipuolistettava koska betonirenkaiden menekki väheni muovin ja peltimateriaalien myötä. Kahdeksankymmentä luvun loppupuolella aloitettiin erilaisten elementtien valmistus, ensin lähinnä maatalouden tarpeisiin ja myöhemmin myös teollisuushalleihin ja sokkeleihin. Samalla vuosikymmenellä siirryttiin ATK-aikaan. Kuljetukset hoituivat ja hoituvat edelleen pääsääntöisesti itsenäisten yrittäjien toimesta.

Äänä päivänä markkina-alueena elementtien osalta on koko Suomi. Merkittävä osa tuotannosta menee maatalouden tarpeisiin erilaisina elementteinä. Valmisbetonipuolella markkina-alue on noin 100 kilometrin säteellä. Yrityksen tuotteet ovat standardien mukaiset ja luottoluokitukseltaan yritys kuuluu parhaaseen AAA-luokkaan. Sora ei ole enää vuosikymmeniin saatu omalta kylältä ja sementti kuljetetaan Pietarsaaren satamasta

säiliöautolla siiloihin. Rautaa kuluu myös merkittäviä määriä ja se tulee enimmäkseen Lounais-Suomesta.

Yrityksen palveluksessa on oma väki mukaan lukien n. 15-20 henkeä. Toimitusjohtaja on Ilkka Kolppanen ja Jari Kolppanen työnjohtaja. Suunnittelun sukupolven vaihdoksen jälkeen yrityksessä aloittaa neljäs sukupolvi joista osa on ollut yrityksen palveluksessa jo useita vuosia. Oman henkilökunnan lisäksi yritys työllistää myös kolme eri kuljetusalan yrittäjää.

Yrityksen yli 60-vuotisen historian on mahdollistanut sopeutuminen toimintaympäristön muutoksiin, merkittävä oman työn osuus, pitkäaikaiset uskolliset työntekijät, laatu, toimitusvarmuus ja uskolliset asiakkaat.

Vuosi 2012 oli yrityksen historiassa muutosten vuosi. Avoimesta yhtiöstä on siirrytty osakeyhtiöksi ja yrityksen nimi muuttunut vastamaan nykypäivää. Vuoden

2013 lopulla otettiin käyttöön yrityksen ylivoimaisesti suurin investointi 1,5 miljoonan euron hintainen nykyaikainen betoniasema. Uuden betoniaseman myötä kapasiteetti lähes kolminkertaistui ollen nykyään 85m3 tunnissa. Käyttömukavuus parani, betoni on tasalaatuisempaa, kuitubetoni laadukkaampaa ja valmistus taloudellisempaa. Ympäristöystävällisyys on myös huomioitu. Suunnitelmat ovat valmiina myös 2500 m2 valimohallin toteuttamista varten.

Kenttäpuhelimen ripustamisesta puunoksaan 75 vuotta sitten on kuljettu pitkä taival tähän päivään ja "Tikkaa kirjavammatt ovat olleet vaiheet" sopinee myös tähän yhteyteen lainaten Jalmari Kolppasen sanoja erälle lehdelle antamassaan 70-vuotishaastattelussa elämänvaiheista kertoessaan.

Lainaukset: Kannuksen Kotiseutujulkaisu 1975

Maritta Oja-Heiniemi
Kuvat kotisivulta

LINNAKEVENE

Pituus:	13,1 m
Leveys:	4,2 m
Rakennusv.	1992
Nopeus:	n. 12 kts
Uppouma:	n. 10 t
Henk.:	2 + 30
Moottori:	Volvo TAMD 71A (357 hv)

MAANPUOLUSTUSKOULUTUSYHDISTYS (MPK) on valtakunnallinen organisaatio, joka kouluttaa kansalaisia selviytymään paremmin arjen vaaratilanteissa ja poikkeusoloissa.

Koulutuksemme parantaa puolustusvoimien, muiden viranomaisten ja kansalaisten valmiutta toimia normaali- ja poikkeusoloissa.

MERIPUOLUSTUSPIIRI (MERIPP) vastaa MPK:n merillisistä kursseista.

Painopiste on sotilaallisia valmiuksia palvelevissa kursseissa, jotka käsittelevät lähinnä laivasto-, rannikkotykistö- ja rannikkojoukkotoimintaa. Lisäksi harjoitellaan mm. öljyntorjuntaa, hätäensiapua ja turvallista liikkumista vesillä.

KESKI-POHJANMAAN MERIPUOLUSTAJAT RY on Kokkolassa toimiva yhdistys, jonka tarkoituksena on vapaaehtoisen maanpuolustustyön edistäminen jäsentensä keskuudessa niin maalla kuin merellä.

Vuoden 2015 toukokuussa vastaanotamme linnakevene L-105 yhteistyössä Oulun meriosaston kanssa.

Merivoimat on luovuttamassa kuusi Linnakevenettä MPK ry:n Meripuolustuspiirille. Kaksi venettä on jo luovutettu.

Näiden veneiden käyttötarkoitukset ovat jäsenten ja vapaaehtoisten toimijoiden kouluttaminen, reserviläistoimintaan osallistuminen sekä viranomaistoiminnan tukeminen esim. öljyntorjunta, meripelastustoiminta ja erilaiset kuljustehtävät.

Tarvitsemme Teidän apua!

Meille tuleva vene (L-105) luovutetaan varusteineen mutta vene on maalattava ja osa varusteista täytyy uusia määräysten mukaisiksi.

Pyydämme Teitä mukaan tukemaan näiden varusteiden hankinnassa ja näin myös osallistumaan merialueemme turvallisuuden ja suojelun parantamiseksi.

Tämä käy helposti lahjoittamalla "pienen" suman euroja Keski-Pohjanmaan Meripuolustajat ry:n tilille **OP Kokkola FI74 5162 0020 1490 12** ja/tai liittymällä kannattajajäseneksi.

Tavataan merellä kesällä 2015!

Risto Pouttu, puheenjohtaja
Keski-Pohjanmaan Meripuolustajat ry

ResUl:n AH-mestaruus- kilpailut Kuhmossa 14.–15.3.

Sunnuntai 15.03. PIKAMATKA 4,5km, ammunnat ma+py
TULOSLISTA

sarja D Res.piiri sakot loppu aika

1. vänr Riikka Aakula Pohjois-Savo 0+3 20.57

sarja D50 m sakot loppu aika

1. Satu Salokannel Varsinais-Suomi 4+3 20.39
2. Päivi Savolainen Pohjois-Savo 3+5 23.39

sarja H sakot loppu aika

1. Mikko Lehtola Keski-Suomi 2+1 14.19

sarja H40 sakot loppu aika

1. alik Juha Härkönen Pohj-Pohjanmaa 2+2 16.25

sarja H45 sakot loppu aika

1. jääk Seppo Kauppinen Varsinais-Suomi 3+2 15.13
2. jääk Asko Kinnunen Kainuu 5+3 17.34
3. ylik Jori Arrakoski Helsinki 2+4 19.29

sarja H50 sakot loppu aika

1. kers Harri Henttonen Päijät-Häme 1+1 14.51
2. ltn Jarmo Heikkinen Varsinais-Suomi 2+2 15.08
3. korpr Esa Savolainen Pohjois-Savo 4+2 15.54
4. maj Timo Salonen Etelä Häme 1+2 16.20
5. korpr Pekka Lampela Pohjois-Pohjanmaa 2+1 17.19
6. tm Lauri Holmi Pohjois-Pohjanmaa 1+4 17.24
7. ylik Jarmo Pääkkönen Kainuu 2+4 19.06

sarja H55 sakot loppu aika

1. kers Ahti Härkönen Kainuu 0+2 14.30
2. evl.evp Raimo Sevón Pohj-Pohjanmaa 0+2 17.20

sarja H60 sakot loppu aika

1. korpr Arto Härkönen Kainuu 0+2 15.57
2. kers Hannu Juntunen Kainuu 2+2 16.20
3. alik Alf Vikström Keski-Pohjanmaa 2+2 17.15
4. jääk Tapani Piirainen Kainuu 4+3 17.44
5. väap Ralf Lindén Uusimaa 3+4 19.49
6. alik Kurt Höglund Uusimaa 3+4 20.47
7. ylik Timo Karhu Etelä-Karjala 1+4 20.54

sarja H65 sakot loppu aika

1. kapt Mauri Särssi Etelä-Häme 1+3 17.12
2. alik Markku Nieminen Uusimaa 3+3 18.56
3. kers Heikki Rantanen Varsinais-Suomi 4+2 19.15
4. kers Reijo Pulkkinen Kainuu 2+2 20.00
5. väap Heimo Kärnä Kainuu 3+4 22.09

sarja H70 sakot loppu aika

1. kapt Heino Malinen Keski-Suomi 1+2 19.00
2. sot.mest Matti Järvinen Suur-Savo 1+1 19.05
3. ylik Mauri Blomqvist Uusimaa 2+0 20.01
4. maj Håkan Karlsson Uusimaa 1+3 21.56
5. Kapt Kaino Oksanen Keski-Suomi 3+4 22.18

sarja H75 sakot loppu aika

1. ltn Kalevi Vähäkylä Varsinais-Suomi 2+0 17.48
2. väap Veikko Kähkönen Kainuu 2+3 29.16

Salpavaellus 2015 tarjoaa uusia kokemuksia

Salpavaellus järjestetään tulevana kesänä jo 22. kerran. Tänä vuonna tapahtumaa johtaa ensimmäistä kertaa **Antti Pakkanen**.

Vaelluksen johtajana haluan olla tuomassa uutta virtaa ja näkemystä nuoren reserviupseerin näkökulmasta. Salpavaellus on hyvä esimerkki siitä, miten nuoria reserviläisiä on tullut mukaan toimintaan erityisesti maanpuolustusjärjestöjen kautta, Pakkanen toteaa.

Juhannuksen jälkeisenä viikonloppuna 26.–28. kesäkuuta järjestettävän tapahtuman teemana on vapaaehtoinen maanpuolustustyö ja sen suojelijana toimii Reserviläisliitto.

Vaikka Salpavaellus on tapahtumana perinteitä noudattava, pyritään siihen joka vuosi tuomaan jotain uutta. Kolme teemaltaan erilaista

vaellusreittiä tarjoavat jokaiselle mahdollisuuden tutustua, olivat vaelajat sitten ensikertalaisia tai kokeneita konkareita. Salpavaellus on maanpuolustustapahtuma, jonka alueen reserviläisjärjestöt mahdollistavat. Vuoden 2015 Salpavaelluksen teemana onkin vapaaehtoinen maanpuolustustyö ja reserviläisyys.

Erityisesti nyt kun puolustusvoimien rahoitus on kriittisessä tilassa, vapaaehtoinen maanpuolustustyö korostuu. Myös reserviläisten mahdollisuus kertausharjoituksiin on ollut heikolla pohjalla, joten haluammekin reserviläisteemalla korostaa nimenomaan reserviläisten maanpuolustustahtoa sekä halua päivittää maanpuolustustietämystään.

Pakkasen mukaan Reserviläisliiton läsnäolo tuo

myös painoarvoa tapahtuman valtakunnallisuudelle ja merkittävyydelle.

Salpalinja itsessään on keskeinen monumentti siitä, että tahtoa puolustaa maata ja uskoa tulevaisuuteen on ollut vaikeinakin aikoina. Siihen perinteeseen tahdomme ihmisten tutustuvan Salpavaelluksella.

Tänä vuonna on tarjolla myös reitti, jolle voi huoletta osallistua, vaikka ei tietäisikään mitään Suomen itärajan linnoitteesta. Reittipäällikkö **Kari Suoknuuti** on suunnitellut helpokulkuisen "Tulikaste" Salpalinjaan -reitit synnyinmaisemiinsa Miehikkälän Salpalinja-museon ja Miehikkälän kirkonkylän liepeille. Esiteltävät kohteet, linnoituslaitteet ovat samoja kuin muillakin reiteillä,

mutta ne käydään rauhassa ja perusteellisesti läpi. Näin työmaan suuruusluokka ja samalla myös monet yksityiskohdat ja niidenkin tärkeys selviävät jokaiselle. Ja jos Salpalinja alkaa kiinnostaa, tämän reitin jälkeen on helppo lähteä etsimään linnoituksesta uusia näkökulmia joko itse tutkien tai osallistumalla vaelluksille tulevina vuosina.

Rantatien linjat -reitti, Salpa-aseman syvyys Virolahdella, on sitä mitä nimityshistelmässä lukeekin. Ajatuksena on näyttää, miten Neuvostoliiton mahdollinen maahantunkeutumisyritys olisi estetty rantamaalla, historiallisien Suuren rantatien suunnassa. **Erkki Rikolan** luotsaama kahden yön reitti pureutuu 1944 tehtyyn Vaalimaan oikaisuasemaan ja tietyksi välirauhan aikai-

seen pääasemaan sivuten maastossa näyttäen niiden välissä olevat monet viivytyslinjat. Vaalimaan oikaisuasemaa Hellänrannasta lähtien, nykyisen seiskatien eteläpuolella ei ole vastavassa mitassa aikaisemmin Salpavaelluksella esitelty. Oikaisuaseman kesto linnoitteet nojaavat pallokorsuihin ja hirvittäväen määrään lapioityä. Se on näkemisen arvoista. Mukana reitillä ovat myös Salpalinjan lahdelainen ydinkaksikko, sotahistoriaopas **Juha Kilpeläinen** ja lähes joka korsun kolunnut ja valokuvannut **Harri Ukkonen**.

Kivijärven kierros -reitti Luumäen, Lemin, Lapteenrannan ja loppuosaltaan myös Miehikkälän maisemassa on yhdistetty linja-auto- ja patikkaretki Salpalinjan kokohoitui.

Monipuolisempaa reittiä ei Salpavaelluksen historiasta löydy. Se pitää sisällään kaikki linnoituksen tärkeimmät elementit. Reitti on selkeästi uusi ulottuvuus Salpavaelluksella. **Kari Tahvanainen** johtaman reitin kokoontumispaikasta poikkeuksellisesti Luumäellä Taavetin lomakylässä, jonne osanottajat retken päätteeksi kuljetaan.

Kaikkien reittien osalta tapahtuma päättyy yhteiseen maanpuolustusjuhlaan sunnuntaina 28.6. klo 13.00 Miehikkälän Salpalinja-museon pihalla. Vaelluksen yksi huipentumista on, kun vaelajat marssivat Sillanpään marssilaulun tahdissa juhlapaikalle ja vaellusjohtaja Antti Pakkanen ilmoittaa heidät sotilaallisesti vaelluksen suojelijan Reserviläisliiton edustajalle.

Tulitoiminta ajoneuvoa vastaan – sovellettua kohteensuojausta Uusikaarlepyyssä

Kovjoen ampumaradalla oli lauantaina 7.2.2015 silminnähden motivoituneita reserviläisiä tavallisuudesta poikkeavalla MPK:n kohteensuojauskursilla, siellä nimittäin päästiin ampu- maan oikeaa autoa ihan luv- van kanssa!

Harjoituksen johtaja ja kouluttaja Jörgen Härmälä oli apulaisjohtaja Kari Rönqvistin ja kurssiväpe- li Rolf Bäckströmin kanssa luonut oivalliset puitteet toimivalle harjoitukselle. MPK:n koulutuskalenteria oli luettu tarkkaan myös Oulun seudulla, sillä sieltä oli Pohjanmaalle saapunut kaksi SRA-ammuntaa har- rastavaa reservin upseeria paikallisten miesten lisäksi.

Harjoituksessa käytiin en- sin läpi turvaohjeet ja teori- aa liikkuvaan kohteeseen kiväärikaliberisilla aseilla ammuttaessa. Suoritusten vaikeusastetta lisäsivät kol- mella eri etäisyydellä (150, 100 ja 50 m) olleet kohteet ja ammunnan suoritusai- ka. Tehtävä osoittautui yllät- tävän vaativaksi, sillä epävi- rallisen kisan voitti Trond Vikhammer 2/3 osu- malla, mutta suoritusai- ka oli tosi nopea, 5,9 sekuntia. Osallistujat oppivat myös käytännössä, kuinka osu- ma vaikuttaa auton renkaan tyh- jenemiseen sivusta tai suo- raan alumiinivanteen läpi ammuttuna.

Harjoituksessa ammuttiin myös erikaliberisilla aseilla kolmen eri vahvuuden (2, 4 ja 6 mm) metallilevyn läpi, jolloin voitiin testata ja tode- ta eri aseiden tulivoima esim. miehistönkuljetusajoneuvoja vastaan.

Päivän anti osoitti jälleen kerran, että vain harjoitte- lulla oppii, ja osumat rat- kaisevat.

Ja jotta ajoneuvo saadaan pysähtymään, varmin keino on vaikuttaa sen tekniikkaan.

Kurssin johto sai kiitet- tävää palautetta käytännön järjestelyistä ja hyvin suun- nitellusta kokonaisuudesta.

Teksti ja kuvat:

Jouko Liikanen

Kaikilla MPK:n kurseil- la huolehditaan jätteiden asiallisesta käsittelystä. Auton moottoritilasta valuneet nesteet ja öljyt kerätään astioihin ja toi- mitettiin jäteasemalle.

Viiden miehen osasto ampui tarkkoja laukauksia kohti syöksyvään sabotöörien ajoneuvoon, ja jälki oli ennalta odotettavissa...

Yhtenä koulutuksen tavoitteena oli testata, miten kiväärikaliberisilla aseilla voidaan vahingoittaa esim. miehistönkuljetuksiin varustettuja metallilaitaisia kuorma-autoja. Ammunnan kohteina olivat 2, 4, ja 6 mm paksut rautalevyt, joista parista ohuemmasta levystä menivät lähes kaikki luodit läpi, ja paksuim- mastakin tehokkaimpien aseiden luodit.

Vasta kuudennella lau- kauksella saatiin käyn- nissä ollut auto sammu- maan, sakea siniharmaa savu pöllähti, ja kone herkesi käymästä. Asi- alla oli Blinkenin mesta- riampuja Ulf Aström, ikä 69 vuotta!

Tehtävänä oli ampua autoa renkaaseen py- säyttämistarkoitukses- sa. Tässä osu- ma oli vanteessa, ja auto jatkoi matkaansa. Kyllä osu- ma saatiin renkaaseen- kin, mutta ilma tyhjensi siitä yllättävän hitaasti, joten auto olisi ehtinyt ajamalla suojaan. Miel- lenkiintoista oli havaita, että kun alumiinivanteis- ta rengasta ammuttiin suoraan edestä, se tyh- jeni osumasta parissa sekunnissa, ja ajoneuvo olisi siten ollut vaikeam- min hallittavissa.

... hyvin ilmastoitu auto, ja kaikki mekaaniset toi- minnot pysähtyneet! Moottori kuitenkin suojasi matkustajien jalkatilaa kiitettävällä tavalla, yksikään luoti ei mennyt sieltä läpi. Rauta eri muodoissaan vaimentaa luotien iskuvoimaa m.o.t.

Päivän ehkä mielenkiintoisin testi oli saada kohti lähestyvä ajoneuvo pysähtymään ampumalla. Ai- emmin päivällä parhaimmat tulokset ampuneet mie- het pääsivät ensin yrittämään, ja tuulilasiin ilmes- tyneistä luodirei'istä saattoi päätellä, että kusi olisi todennäköisesti ollut kykenemätön jatkamaan matkaa.

... ja autovanhus viimeisen palveluksen suoritettu- aan suuntasi paalikoneen kitaan!

Keski-Pohjanmaan
Maanpuolustajien Piiri ry:n

KEVÄTKOKOUS

Paikka:
Botnia Print Oy Lekatie 2, Kokkola.
Aika: Keskiviikko 22.4.2015

Valtakirjojen tarkastus klo 17.15
Piirihallitus klo 17.30

Vanhat piirit (Res.- ja Res.ups. piirit) klo 18.00

**Keski-Pohjanmaan Maanpuolustajien
Piiri ry:n KEVÄTKOKOUS** 18.30.

HAAPAJÄRVEN-REISJÄRVEN RESERVILÄISET r.y

Yleinen kevät/tilikokous pidetään
Suomenselän Osuuspankin Haapajärven
toimipisteen kokoustiloissa Puistokatu 35.
Perjantaina 17.4.2015 alkaen klo: 19.00.
Johtokunta kokoontuu 18.30.
Kahvitarjoilu

Hallitus

Kannuksen Reserviläisten ja Reserviupseerikerhon

sääntömääräiset KEVÄTKOKOUKSET

8.4.2015 klo 18.00 Mutkalammin kylätalolla
Kokouksesitelmä:
Ruutiaseammunnat, Eero Pelto-Arvo
Tervetuloa!

Hallitukset

Kalajokilaakson Reserviupseerikerho Ry Ylivieskan Reserviläiset Ry

Kerhojemme kevätkokoukset seuraavasti:

8.4. Centria Ammattikorkeakoulu
Vierimaantie 7 Ylivieska

Hallitukset klo 18.30.
Yleinen kokous klo 19.00

Porsasharjun jotos, tulokset

PARTION NIMI	YHTEISPISTEET	SJOITUS
TaKoRU1	307	1
TamRU1	305	2
Team Charlie UnIBmW	299	3
Jyllin Militia	284	4
Ruutiukot	272	5
Vuorenmäen VPK	269	6
Kyrön seudun reserviupseerit	258	7
Team Wolfsrudel	255	8
Kapinapartio	254	9
Kermit jonossa	254	9
TamRU2	248	11
Alastaron reserviläiset	241	12
Team Palina Rojinski	239	13
NARU partio	223	14
PPJ-Porsai5	157	15

Oikaisu

Lehtemme joulunumerossa sivuilla 4 ja 5
kahdessa kuvatekstissä oli virhe.
Seppo Yli-Norpan oikea sotilasarvo
on väepeli res.

Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön koulutuspäivä

”Hei, jos jollakin on auto parkissa tuolla jääkentän vieressä, niin kannattaa siirtää se kauemmaksi, siellä näyttää olevan poikia harjoittelemassa!”, valisti Jokilaakson koulun rehtori Kimmo Tastula MPK:n Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön koulutuspäivän osallistujia. Tuona lauantai-päivänä 24.1. riitti aktiviteetteja niin koulun ulko- kuin sisätiloissakin.

Muutoksia toiminnassa

Pohjanmaan maanpuolustuspiirin piiripäällikkö Jukka Torppa avasi koulutuspäivän esittelemällä vuoden alusta voimaan tulleen MPK:n organisaatiomuutoksen, jonka mukaan Länsi-Suomen mp-piiri on historiaa, kun Keski-Suomen koulutus- ja tukiyksikkö siirrettiin Hämeen piiriin. Pohjanmaan mp-piiriin kuuluvat nyt Pohjanmaan, Etelä-Pohjanmaan ja Keski-Pohjanmaan kotut.

Torppa kertoi Pohjanmaan aluetoimiston asemasta ja tehtävistä sekä roolista vapaaehtoisen maanpuolustus-koulutuksen tukemisessa ja ohjaamisessa vuonna 2015. Porin prikaati varustaa Pohjanmaan piirin tärkeimpiä harjoituksia, samoin kuin Kainuun prikaati ja viisi muuta Puolustusvoimien yksikköä Pohjanmaan ja Pohjois-Pohjanmaan aluetoimiston alueelta.

”Hyvä juttu, toivottavasti nyt saadaan riittävästi materiaalia ja kalustoa käytettä-

Koulutuspäivän alkajaisiksi piiripäällikkö Jukka Torppa luovutti ylikersantti (res) Jari Rättyälle MPK:n rautaisen ansiomitalin.

väksi!”, kuului kommentti kouluttajien suunnalta.

Muutakin mieluisaa palautetta kuultiin, sillä sekä Pohjanmaan että Pohjois-Pohjanmaan aluetoimistoista on saatu kiitosta reserviläisjohtajien osaamisesta ja laadukkaasta kouluttamisesta.

Yhteenveto toimintavuodesta 2014

Viime vuoden aikana piirin alueella järjestettiin Puolustusvoimien tilaamia sotilaallisia koulutuksia,

sotilaallisia valmiuksia palvelevia koulutuksia ja varautumisen ja turvallisuuden koulutuksia yhteensä 106 erillistä kurssia, joille osallistui 2041 kurssilaista kouluttajineen. Koulutusvuorokausia kertyi kaikkiaan 2890.

Koulutusvuorokausien määrä on ollut hienoisessa

Vuoden 2015 keskeisimmät harjoitukset ja koulutustapahtumat

PAUHA 2015:

maanpuolustuspiirin pääharjoitus Lohtajalla 24.–26.4.2015

VARIKKO 2015:

Kokkolassa vanhan piiritoimiston alueella 13.–14.6.2015

FINNSNIPER 2015:

Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueella 3.–5.7. 2015

RANNIKKOMYRSKY 2015:

Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueella 7.–9.8. 2015

HÄJY 2015: Maalahden harjoitusalueella

4.–6.9. 2015

VUORI 2015: Haapajärven varastolla

18.–20.9. 2015

Nämä kaikki ovat erinomaisen soveltuvia harjoituksia ja kursseja

nuorille reserviläisille, pistäkäähän lukijat viidakkorumpu

pärisemään ja mainostakaa kiinnostuneille tutuillenne!

Perhonjokilaakson miehiä piiripäällikkö Jukka Torpan workshop-rastilla, aiheena lähdeaineisto, verkkokurssit ja kenttäkelpoisuuden kehittäminen.

laskussa, ja miettimistä aiheuttaa varsinkin eräiden kurssien ”kuluneisuus”, kun VEH-kutsuttuja ei ole saatu kaikkiin harjoituksiin toivottua määrää. Päivän aikana pohdittiinkin sitä, miten olisi syytä uudistautua ja tarjota uusia teemoja vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta kiinnostuneille. Varautumisen ja turvallisuuden koulutusta on toteutettu julkishallinnon ja oppilaitosten tilauskoulutuksena, joten sen määrät ovat vaihdelleet vuosittain.

VUORI 2014 oli siinä mielessä positiivinen yllätys, että lähes kaikki VEH-kutsun saaneet ilmoittautuivat Haapajärven varastolla pidettyyn harjoitukseen ja ylittivät siten odotetun kurssikohtaisen osallistujamäärän. Ehkä Ukrainan viimeaikaisilla tapahtumilla on ollut vaikutusta reserviläisten koulutusinnostukseen?

Paikallispataljoonan taistelijan koulutus –workshop

Puolilta päivin koitti mieluista huoltotapahtuma, eli Hannu Korhosen ryhmän järjestämän lounas. Iltapäivällä keskityttiin ns. workshop –menetelmällä miettimään tulevien koulutusten suunnittelua ja toteuttamista. Workshopissa laadittiin ehdotuksia ja menetelmiä kehittää sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta, kuinka lisätä sen kiinnostavuutta, laadukkuutta (opetetaan oikeita ja ajankohtaisia aiheita) ja innostavuutta.

Työskentely tapahtui rasti-koulutuksena. Rasti nro 1 sisälsi koulutuspäällikkö Jani Pikkaraisen vetämän osion kuinka toteuttaa koulutus voimankäytöstä. Käytiin läpi keskeisimmät uhkamallit, ICCS-voimankäyttöaineistoja ja lähitaisteluseiden ja iskusuojatynnyjen käyttöä.

Rastilla nro 2 Tomi Kurikalan aiheena oli perusammunnat ja aseiden käsittely. Hän esitteli perusammuntojen ampumaohjelmiston ja havainnollisti Taistelijan opas 2013:n mukaista aseiden käsittelyä.

Rastilla nro 3 piiripäällikkö Jukka Torpan koulutuksen aiheena oli lähdeaineisto, verkkokurssit ja kenttäkelpoisuuden kehittäminen. Torppa tutustutti osallistujat PVMoodlesta löytyvään kouluttajien materiaali-pankkiin, verkko-opetuksen hyödyntämiseen ja kenttäkelpoisuuden kehittämiseen kurssikonseptina.

Kaikilla rasteilla yksiköiden paikallispäälliköt ja kouluttajat keskustelivat ja ideoivat toteuttamiskelpoisia ratkaisumalleja. Lähtökohtana olivat paikallispataljoonan taistelijan perustaidot.

Jokilaakson koulun voimistelusalissa täyttyi keskipohjalaisista vapaaehtoisen maanpuolustuksen aktiivisista toimijoista ja kouluttajista.

Rastien kaikilla osa-alueilla kirjattiin ylös ideointien tulokset, joista osaa tullaan toteuttamaan jo tämän vuoden kursseilla. Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön toteuttamien koulutuksien osallistujille järjestetään myös jälkikäteen ajankäytöstä tietoa tulevasta samankaltaisista kursseista.

K-P:n kotu tukee POHMASTO:a siinä, että reserviläisille järjestetään maakunnallinen info-ilaisuus, jossa on mahdollisuus oman sa-sijoituksen selvittämiseen, ja tarjotaan tietoa maakuntajoukoista, paikallisjoukoista ja MPK:n kouluttautumismahdollisuuksista.

Yleistä toiveikkuutta vapaaehtoisen maanpuolustuksen toteuttamiseen lisäsi tietous Puolustusvoimille budjetoidusta rahoituksesta ja reserviläisille suunnitelluista useammista kertausharjoitusvuorokausista. ”Oma rynkky vaatekaappiin Sveitsin malliin!”, kajahti toiveikas kommentti takarivistä. No, sen toteutumisen aika saa ehkä vielä odottaa...

Nyt on omaa sotilaallista osaamistaan kehittäville reserviläisille ja varautumisesta ja turvallisuudesta kiinnostuneille kansalaisille mahdollisuus päästä entistä laadukkaampaan koulutukseen myös MPK:n kautta.

Tule mukaan, ja tuo kaverisiikin tekemään kanssamme turvallisempaa Suomea!

Kuvat: Jouko Liikanen,
teksti: Koulutuspäivä-
aineisto/Jukka Torppa;
Jouko Liikanen.

Kokkola/Pietarsaaren yksikön osallistujat seuraamassa Tomi Kurikalan perusammunnat ja aseiden käsittely -esitystä.

Koulutuspäällikkö Jani Pikkaraisen havaintoesitys aseellisen uhan torjumisesta. Kyseessä oli lähinnä K-P:n kotuyksikön uusien harjoitusvälineiden esittely voimankäytön koulutuksessa. Tuomas Suvanto tällä kertaa kärsivänä osapuolena, muut Kalajokilaakson paikallisyksikön kouluttajista seuraavat katseella.

KILPAILUKUTSU

Karinpanos 2015

Paikka: Haapajärven varikonrata

Aika: Sunnuntaina 19.4.2015 alkaen klo 10.00

Johtaja: Rainer Artismaa 040-760 5310

Lajit

Reserviläiskivääri 7,62*39

Vain tämä kaliberi käy, ei esim. 223 tai 308

Ase vakiovarustein avotähtäimillä.

Ammutaan 300 m 3+2 koelaukausta ja

10 kilpalaukausta.

Aseen oman hihnan käyttö sallittu.

Sotilaskivääri "Pystykorva"

Ammutaan 300 m 3+2 koelaukaukset ja

10 kilpalaukausta

Ase vakiovarustein sotilaskivääri kal.7,62*53R

Ei muita aseita/kaliberia

Aseen oman hihnan käyttö sallittu.

Koelaukaukset näytetään ja tarvittaessa ilmoitetaan puhelimitse.

Kielletyt varusteet

Kaukoputket, vaimentimet ja kiikarit.

Ammuntaa tukevat mm. ampujan takit/housut ken-
gät ja hansikkaat.

Sarjat Yleinen ja y 50

Aseet Omilla aseilla.

Palkinnot

Lajien 3 parasta palkitaan,

lisäksi paras yhteistulos palkitaan.

Osanottomaksu 10€ laji.

**Huom ! Ampujilta vaaditaan ampumaharraste-
vakuutus tai vastaava.**

Huom! metsästykskortin vakuutus ei käy.

Lisätietoja Rainer Artismaa 040-7605310

**Tulokset löytyy sivulta
www.haapajarvi-reisjarvi-reservilaiset.fi**

Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön "Taktisen kiväärin opintosuunta" käynnistyi ykköskurssilla Vaasassa 28.-29.3. Seuraava aloittajille tarkoitettu lähipäiväjakso, Taktinen kivääri 2, toteutetaan Vaasassa 1.-2.8. Aiemmillä kursseilla mukana olleille kevään opinnot jatkuvat kahdella tapahtumalla. Taktinen kivääri 5 -kurssi aiheena Vaasassa 9.5. on johtajan ja suojamiehen aseenkäyttö partitotoiminnassa. Uutena oppimisjaksona on Taktinen kivääri 7 Lohtajalla 15.-16.5. Koulutus alkaa perjantai-iltana klo 19.00. Tässä osiossa keskitytään ampujien testaamiseen ja tulosten perusteella selvitetään oppijoille kehittämiskohteet sekä annetaan perusteita etäjaksojen henkilökohtaisen jatkoharjoittelun suunnittelulle. Kuva ja teksti: Hannu Maunula

Syksyllä 2014 kokeiltiin pienoiskiväärin mukaan ottamista taktisen kiväärin koulutusjärjestelmään. Myönteiset kokemukset johtivat siihen, että itselataavalle lippaalliseen pienoiskiväärille räätälöitiin oma nousujohteinen koulutusputkensa. Koska koulutus rakentuu monipuolista tarkkuutta vaativien ampumaharjoitteiden ympärille, soveltuvat nämä päivänmittaiset tapahtumat myös practical-ammunnan mini rifle -luokassa kilpaileville toiminta-ampujille. Vaasassa toteutetaan 3.4. Taktinen pienoiskivääri 1 uudelleen, jotta kyetään kasvattamaan riittävä osallistujapohja myös jatko-osiolle. Kuva ja teksti: Hannu Maunula

**Pohjanmaan
Maanpuolustaja
löytyy myös verkosta:
WWW.
kpmaanpuolustajat.fi**

Tarkka-ammunnan erikoiskurssit Lohtajalla 15.-17.5. Pohjanmaan KOTUn RESSU 2015 -harjoituksessa! Kuva: Pauli Salo

Perinteeksi muodostunut IDPA-ammunnan perehdytyskurssi toteutetaan Vaasassa 18.-19.4. Viikonlopun kattaus sisältää perehdyttämisen tärkeimpiin sääntökohtiin ja ammunnan perustekniikoihin. Kurssin päätteeksi ammutaan tasotesti (classifier), mikä antaa tiedon ampumisosaisesta ja näin myös perusteita jatkoharjoitteluun. IDPA-ammunta on saanut selkeän jalansijan maassamme, josta on osoituksena Vaasassa 13.6. Vaasan Sotilaspoliisikilta ry:n järjestämä kansainvälinen lajiliiton hyväksymä Suomen mestaruuskilpailu Stone Lake Shootout. Kilta toimii lajin ampumaseurana Pohjanmaalla ja järjestää säännöllistä ampumatoimintaa sisäradallaan sekä Kivijärven ampumaurheilukeskuksen toimintaradalla. Kuva ja teksti: Hannu Maunula

Tarkka-ammunkurssit pienoiskiväärillä alkavat huhtikuussa!
Vähintään kurssit 1-3 käyneille on syksyllä mahdollisuus hakeutua myös kouluttajakurssille.
TA 5 -kurssi pidetään PAUHA 2015:ssä!
Kuva: Pohjanmaan KOTU.

Sotilaskuljettajien Ammattipätevyyskoulutus Kainuun Prikaatin kuljettajakoulutuskeskuksessa

Autojoukkojen Keski-Pohjanmaan Kilta mukana oikein 9 miehen voimalla, vain 4:jä oli uskaltautunut mukaan muualta.

Kello 5.00 aamusta lähtee liikkeelle Kokkolasta pienoissuuri lastillinen rautaisa kuljetusammattilaisia kohti Kajaanin, yhden pysähdyspaikan taktiikalla ilman renkaanvaihtoja, näin autourheiluterminä käyttäen. Puikoissa istuu Vierin Antti, hän oli järjestellyt kulkuneuvon käyttöömmee.

Aikataulun mukaan kello 9.00 olemme perillä Prikatissa autokoululla jossa kurssin johtaja Timo Toivonen ottaa oppivelvolliset vastaan tervetuloitotusten kera, johdatellen niin sanotusti "talon tavoille" sekä informoiden kurssin liittyvistä asioista.

Kello 9.30 aloitetaan päivän ohjelma, aiheena Työturvallisuus ja siihen liittyvät asiat. Opettajana toimi työturvallisuudesta vastaava kapteeni Tuomo Wacklin.

Suurin osa asioista oli jo meidän ammattikuljettajien tiedostamia, mutta paljon oli tullut uutta ohjeistusta, oli täysin aiheellista päivittää tiedot! Kertaus on opintojen äiti, sanonta pitää edelleen paikkansa. Päivän päätteeksi pieni kirjallinen tehtävä, jotta nähdään onko oppi mennyt perille?

Ruoka- ja kahvihuolto toimi moitteettomasti koko päivän, mutta siitä huolimatta kello 17 jälkeen päivälliselle Hoikanhoiviin. Sieltä vähitellen vaelimme Lomatupaan

Vinssin käyttö opastus meneillään. Ahdasta on maastossakin.

majoitustiloihin, varaamaan petipaikat lepäilemään ja viettämään iltaa. Osa porukasta käväisi illanmittaan katsomassa kaupungin sykkettä, mutta palasi hyvissä ajoin takaisin varuskunnan turvalliseen syleilyyn.

15.2 Sunnuntaiaamu selkeää ja pakkasta 22 astetta, herätykset kello 6.00. Aamutoimet ja asunnon luovutus, kello 7.30 kipin kapin ja opiskelemaan yliopiston Jani Prauda odottelee porukan saapumista. Aloitetaan kuljettajakoulutuksella ja yleisillä asioilla. kunnes

kello 9.00 käydään aamuruokailussa Hoikanhoivissa.

Kello 9.45 ulkovaatetus päälle, kaikki mitä käytettävissä oli, vuorossa kenttäkoulutus. Ajoneuvojen käynnistyksestä aloitetaan, Masit ja Rasit liikkeelle pienen muistamisen ja päähkäilyjen päätteeksi. Jatketaan tyyppikoulutusta, vinssin käytöstä, hinauksista ja jääketjujen asennuksella. Siinäähän sitä oli askartelua, todettiin vain, että se rautainen ammattitaito oli osittain jo ruosteessa, niin kuin osa kettingeistäkin oli!

Vähitellen päästiin itse asiaan eli ajamiseen, jännää oli pukata nyt ajoneuvo metriseen lumihankeen jossa ei näkynyt edes jäniksen jälkiä. Kyllä se siitä sitten alkoi onnistua kun pääsi juonesta kiinni. Suoritettiin vastaan-tulevan kaluston ohituksia, jotta ei menisi asiat liian helpoksi. Väliin vaihdettiin kuljettajia ja autoja, joka antoi myös omat haasteensa. Hyvin kaikki meni, ketään ei tarvinnut hinata tai vinssata ja kalusto säilyi ehjänä seuraaville tarvisijoille.

Kaikki kiva loppuu aikaan, ajellaan pois metsän siimeksestä, tankataan ja huolletaan kalusto, sitten palautetaan asiallisesti seuraavaa käyttöä silmälläpitäen.

Kello 15 aikoihin annetaan kurssipalautteet ja keskustellaan tulevasta koitoksista. Oli erittäin mielenkiintoinen ja opettavainen viikonvaihe, kaikki olimme innolla mukana, asenteella ☐ Tätä täytyy saada lisää ☐!

Lopetukset ja poistumme Hoikanhoiviin päivälliselle, ennen lähtöä käymme MPK:n toimistolla luovuttamassa kuvamateriaalia kameroiden muistikortteilta. Sitten on aika suunnata keula kohti kotikonttuja. Hyvissä ajon ja terveenä saavumme kaikki perille, kurssitietoa päänuppi täynnä.

Erityiset kiitokset hyville ja huumorintajuisille koulutajille, sekä kaikille mukana olleille, olette rautaisia ammattilaisia!

Tekstiä ja kuvia:
Eero Muhonen

**POHJANMAAN
MAANPUOLUSTAJA**

**Seuraava
Pohjanmaan
Maanpuolustaja**

**2/2015: kesäkuu.
Aineisto 4.6.2015**

Keski-Pohjanmaan
Maanpuolustajien
piirin ja Vaasan
Reserviupseeri-
piirin tiedotus- ja
jäsenlehti.

Päätoimittaja:
Heikki Pääjärvi,
Lähdentie 4,
68600 Pietarsaari,
puh. 040 519 9955,
e-mail: paajarvi@multi.fi

Lehtitoimikunta:
Raimo Latvala,
Heikki Pääjärvi,
Markku Takala ja
Kimmo Tastula.

Lehden talous:
Rauno Hauta-aho
Ajurintie 28
67100 Kokkola
puh. 040-581 7412
e-mail:
rauno.hauta-aho@sok.fi

Pankki
Nordea Kokkola
106530-204150

Osoitteenmuutokset:
RES ja RUL:
Jäsensihteeri
Virpi Kukkonen
(MPY Oy)
Puh (09) 4056 2011,
fax (09) 499 875
Sähköposti:
jasenasiat@rui.fi

Autojoukkojen Kilta
Ari Olli 050 375 4257
ari.am.oli@gmail.com

Kokkolan meriosasto
Jari Kivioja 050-5311463

Sivunvalmistus
Päivi Kultalahti

Paino:
Botnia Print Oy
Kokkola
Painos: 7 000 kpl

Aineistopäivät:

Talvisodan päättymisen 13.3.
Marskin syntymäpäivä 4.6.
Haminan rauha 1809 19.9.
Itsenäisyyspäivä 6.12.

Pohjanmaan Maanpuolustaja

löytyy myös verkosta:

WWW.

kpmaanpuolustajat.fi

ResUl:n AH-mestaruuskilpailut Kuhmossa 14.-15.3.2015

Lauantai 14.03., NORMAALIMATKAT
TULOSLISTA

sarja D 5km Res.piiri sakot loppuaika

1. vänr Riikka Aakula Pohjois-Savo 8 35.15

sarja D50 5km sakot loppuaika

1. Satu Salokannel Varsinais-Suomi 13 36.51

2. Päivi Savolainen Pohjois-Savo 15 41.00

sarja H 10km sakot loppuaika

1. Mikko Lehtola Keski-Suomi 6 35.13

sarja H40 10km sakot loppuaika

1. alik Juha Härkönen Pohj-Pohjanmaa 8 40.37

sarja H45 10km sakot loppuaika

1. jääk Asko Kinnunen Kainuu 7 38.56

2. ylik Jori Arrakoski Helsinki 13 50.29

sarja H50 10km sakot loppuaika

1. ltn Jarmo Heikkinen Varsinais-Suomi 4 33.55

2. korpr Esa Savolainen Pohjois-Savo 5 36.57

3. maj Timo Salonen Etelä-Häme 3 38.56

4. kers Harri Henttonen Päijät-Häme 9 40.50

5. korpr Pekka Lampela Pohjois-Pohjanmaa 5 42.06

6. tm Lauri Holmi Pohjois-Pohjanmaa 9 44.17

7. ylik Jarmo Pääkkönen Kainuu 13 48.38

sarja H55 7,5km sakot loppuaika

1. kers Ahti Härkönen Kainuu 2 26.08

2. evl.evp Raimo Sevón Pohj-Pohjanmaa 6 34.50

sarja H60 7,5km sakot loppuaika

1. korpr Arto Härkönen Kainuu 5 31.26

2. kers Hannu Juntunen Kainuu 7 32.19

3. ylik Keijo Heijari Kymenlaakso 7 33.06

4. jääk Tapani Piirainen Kainuu 8 34.12

5. alik Alf Vikström Keski-Pohjanmaa 10 37.45

6. alik Kurt Höglund Uusimaa 11 40.37

7. ylik Timo Karhu Etelä-Karjala 10 45.07

8. vääp Ralf Lindén Uusimaa 18 46.59

sarja H65 7,5km sakot loppuaika

1. kapt Mauri Särssi Etelä-Häme 8 35.27

2. alik Markku Nieminen Uusimaa 9 38.05

3. kers Heikki Rantanen Varsinais-Suomi 14 43.14

sarja H70 5km sakot loppuaika

1. maj Häkan Karlsson Uusimaa 5 32.48

2. ylik Mauri Blomqvist Uusimaa 8 33.30

3. kapt Heino Malinen Keski-Suomi 10 34.34

4. Kapt Kaino Oksanen Keski-Suomi 12 37.45

5. sot.mest Matti Järvinen Suur-Savo 12 37.56

sarja H75 5km sakot loppuaika

1. ltn Kalevi Vähäkylä Varsinais-Suomi 8 31.47

2. vääp Pertti Sormunen Kymenlaakso 20 49.27

ResUl:n AH-mestaruuskilpailut Kuhmossa 14.-15.3.2015

Sunnuntai 15.03., PARISPRINTTI 2x3x1km (yht.6km),
ammunnat 2xma+py

TULOSLISTA

sarja D Res.piiri sakot loppuaika

1. Pohjois-Savo:

vänr Riikka Aakula ja Päivi Savolainen 4 31.59

sarja H80 sakot loppuaika

1. Kainuu:

jääk Asko Kinnunen ja kers Ahti Härkönen 0 21.36

2. Varsinais-Suomi:

jääk Seppo Kauppinen ja ltn Jarmo Heikkinen 4 22.32

3. Pohjois-Pohjanmaa:

korpr Pekka Lampela ja alik Juha Härkönen 4 25.49

sarja H100 sakot loppuaika

1. Etelä-Häme:

kapt Mauri Särssi ja maj Timo Salonen 1 24.51

2. Pohjois-Pohjanmaa:

tm Lauri Holmi ja evl Raimo Sevón 7 27.54

3. Kainuu:

ylik Jarmo Pääkkönen ja jääk Tapani Piirainen 10 28.52

kilpailun ulkop. yhdistelmäjoukkeet:

Päijät-Häme/V-Suomi:

kers Harri Henttonen ja Satu Salokannel 2 25.28

Pohjois-Savo/Etelä-Karjala:

korpr Esa Savolainen ja ylik. Timo Karhu 7 27.42

VAPAAEHTOINEN MAANPUOLUSTUSKOULUTUS

Piiripäällikkö Jukka Torppa
jukka.torppa@mpk.fi
puh. 040 485 4744

Koulutussihteeri Rhea Nykvist
p. 0400 395 909
rhea.nykvist@mpk.fi

Painopisteinä paikallispuolustus ja ampumakoulutus

Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksiköiden muodostama Pohjanmaan maanpuolustuspiiri aloitti toimintansa vuoden 2015 alussa. Uuden piirin tavoitteena on kouluttaa vuoden aikana 5900 kurssilaista ja tuottaa 8600 koulutusvuorokautta. Tavoite on kova, mutta uskomme että yksiköiden hyvällä ja tiivistyväällä yhteistyöllä se saavutetaan. Tärkeimpänä edellytyksenä ovat luonnollisesti motivoituneet ja ammattitaitoiset kouluttajat sekä riittävän kiinnostava koulutustarjonta.

PAUHA 2015 -harjoitus järjestetään Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueella 24.-26.4. Harjoituksen johtovastuussa on Etelä-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikkö. Ensimmäistä kertaa harjoituksen johto- ja tukitehtävissä toimii paikallisyksiköihin sijoitettuja reserviläisiä. Heidän tehtävät on suunniteltu sellaisiksi, että ne palvelisivat mahdollisimman hyvin heidän valmiuksiaan toimia omissa sodan ajan tehtävissään. Harjoituksessa toteutetaan ensimmäistä kertaa myös tukialueen taisteluun liittyviä aiheita, jotka on räätälöity alueellamme toimivien paikallisyksiköiden tarpeisiin. Pääosa näistä PV:n tilaamansa sotilaallisena koulutuksena järjestettävistä koulutustapahtumista on suunnattu maakuntajoukkojen reserviläisille, mutta Tukialueen taistelun perusteet -kurssille voivat hakeutua myös Pohjanmaan aluetuomiston alueella asuvat ja paikallisyksiköiden toiminnasta kiinnostuneet reserviläiset. Kyseinen kurssi löytyy MPK:n kotisivuilta Etelä-Pohjanmaan koulutustarjonnasta. MPK:n kotisivujen kautta ilmoittautuneiden reserviläisten tiedot toimitetaan

Pohjanmaan aluetuomistolle, joka valitsee kurssille osallistuvat reserviläiset. PV:n tilaaman sotilaallisen koulutuksen lisäksi harjoitus tarjoaa monipuolisia sotilaallisia valmiuksia palvelevia koulutustapahtumia, joiden aiheina ovat mm. tiedustelu ja voimankäyttö. Vaikka harjoituksen painopiste on selkeästi paikallisyksiköiden koulutuksessa, tarjoaa se edelleen mahdollisuuksia myös muille vapaaehtoisesta kouluttautumisesta kiinnostuneille reserviläisille.

Ampumataito on edelleen taistelijan tärkeimpiä taitoja – sodan ajan sijoituksesta ja tehtävästä riippumatta. Tästä syystä kevään sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen painopiste on ase- ja ampumakoulutuksessa. Koulutustarjonnastamme löytyy useita koulutustapahtumia, jotka tarjoavat koulutusta eritasoisille ampujille. Haastavimpia ase- ja ampumakoulutustapahtumia järjestetään mm. Lohtajan ampuma- ja harjoitusalueella 15.-17.5. järjestettävässä Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön RESSU 2015 -harjoituksessa. Aseenkäsittelytaitoa harjoitellaan myös Keski-Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksikön VARIKKO 2015 -harjoituksessa. Harjoituksen painopiste on rakennetun alueen taistelussa. Kokkolassa 13.-14.6. järjestettävän harjoitus koostuu muodollisesta harjoittelusta ja sovelletusta vaiheesta, jossa reserviläiset pääsevät testaamaan omia taitojaan fyysisesti ja henkisesti haastavassa harjoitusympäristössä.

Ajantasainen koulutustarjontamme löytyy MPK:n kotisivujen koulutuskalenterista. Tiedotamme toiminnasta myös Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan koulutus- ja tukiyksiköiden Facebook-sivuilla. Käykääpä ”tykkäämässä”.

Jukka Torppa
Piiripäällikkö

Koulutustarjonta

PV:n tilaama sotilaallinen koulutus

Tukialueen taistelun perusteet / PAUHA 2015 (HUOM! EP:n kurssi)	25.-26.4.	Lohtaja
Tukialueen taistelu 2 / PAUHA 2015	25.-26.4.	Lohtaja
Henkilösuojaus / PAUHA 2015	25.-26.4.	Lohtaja

Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Taktinen pienoiskivääri (TPK 1)	3.4.	Vaasa
AK-pohjainen reserviläiskivääri – käyttö ja ammunta	3.-4.4.	Vaasa
Perusammunta ja aseiden käsittely / Kaustinen	18.4.	Kaustinen
Tarkka-ammunta pienoiskiväärillä 1	18.-19.4.	Vaasa
IDPA-ammunnan perehdytyskurssi	18.-19.4.	Vaasa
Ase- ja ampumakoulutus / KARIN PANOS 2015	19.4.	Haapajärvi
Maakuntakomppanian coopertesti	21.4.	Mustasaari
Perustamiskurssi / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
TJK / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
Sotilaskuljettajien jatkokurssi / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
Eloojäämiskoulutus 1 (SERE A) / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
TA 5 / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
Taistelijan tiedustelukurssi 2 / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
Taistelijan voimankäytön peruskurssi / PAUHA 2015	25.4.	Lohtaja
PAIKP:n maastontiedustelu / PAUHA 2015	25.4.	Lohtaja
MilFight -jatkokurssi (kevätkausi 2015)	1.-31.5.	Vaasa
Palvelusammunnat 1-2 / K-P:n Maanpuolustajien Piiri ry	Toukokuu	Kokkola
SRA Turvakurssi	2.-3.5.	Vaasa
Ase- ja ampumakoulutus / Lestijärvi	2.5.	Lestijärvi
Palvelusammunnat / Haapajärvi	3.5.-6.9.	Haapajärvi
Ase- ja ampumakoulutus / Sievi	3.5.-30.9.	Sievi
Kuntotesti / Pietarsaaren seutu	5.5.	Pedersöre
Taistelijan testiammunta / Perho	9.5.	Perho
Rakennetun alueen taistelun perusteet / COPSA 2015	9.5.	Kokkola
Taktinen kivääri 5	9.5.	Vaasa
Palvelusammunnat 1-2 / K-P:n Maanpuolustajien Piiri ry	9.5.	Pietarsaari
Maakuntakomppanian coopertesti	13.5.	Vaasa
Pienoiskivääriammunnat / K-P:n Maanpuolustajien Piiri ry	14.5.	Nivala
Taktinen kivääri 7	15.-16.5.	Lohtaja
Tarkka-ammunnan erikoiskurssi pienoiskiväärillä	15.-17.5.	Lohtaja
Tarkka-ammunnan erikoiskurssi	15.-17.5.	Lohtaja
Ristinevan räkki	16.5.	Kälviä
Perusammunnat / Pietarsaari	16.5.	Pietarsaari
Reserviläisammunnat	20.5.	Kokkola
Ase- ja ampumakoulutus / Halsua	23.5.	Halsua
Ase- ja ampumakoulutus / Reisjärvi	24.5.	Reisjärvi
Kuntotesti / Perhonjokilaakso	26.5.	Veteli
Ase- ja ampumakoulutus / Himanka	27.5.-2.9.	Himanka
Ase- ja ampumakoulutus / Kannus	27.5.-2.9.	Kannus
Pistooliammunta	29.5.	Kokkola
MilFight -JATKOKURSSI (kesäkausi)	1.6.-27.8.	Vaasa
Taistelijan perustaidot	6.6.	Sievi
Tarkka-ammunta pienoiskiväärillä 2	6.-7.6.	Vaasa
Ruutiaseammunnat / K-P:n Maanpuolustajien Piiri ry	6.-7.6.	Haapajärvi
Perusammunnat ja aseiden käsittely	7.6.	Pyhäjärvi
Kuntotesti / Kokkola	9.6.	Kokkola
Stone Lake Shootout 2015 -IDPA-kilpailu	13.6.	Vaasa
Taktinen kivääri / Pyhäjärvi	13.6.	Pyhäjärvi
Rakennetun alueen taistelu / VARIKKO 2015	13.-14.6.	Kokkola
Iskuosastotoiminta / VARIKKO 2015	13.-14.6.	Kokkola
Kenttähuolto / VARIKKO 2015	13.-14.6.	Kokkola
Vattendragutbildning / Kustininfanteri 1	13.-14.6.	Pietarsaari
SRA-ammunnat / K-P:n Maanpuolustajien Piiri ry	14.6.	Pietarsaari
Varautumisen ja turvallisuuden koulutus		
Nuorten turvakurssi / Kannus	8.4.-21.5.	Kannus
Hätäensiapu (8h) / Vaasan kaupunki	9.4.	Vaasa
Itsepuolustuskoulutus / Peruspalvelukuntayhtymä Kallio	9.4.-4.5.	Ylivieska
Pelastuskoiraohjaajakurssi	10.-12.4.	Lohtaja
Kyberturvallisuuden perusteet	11.4.	Sievi
Sotilaskotitoiminta poikkeusoloissa / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
Kannuksen lukion maastokurssi / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
Nuorten maastokurssi / PAUHA 2015	24.-26.4.	Lohtaja
SRA Turvakurssi	2.-3.5.	Vaasa
Maastopäivä / Kruunupyyn kunta	13.5.	Lohtaja
Ilmailusta ammatti	21.5.	Tikkakoski
Raatteen marssi	23.5.	Kokkola ja Suomussalmi

Lisätiedot ja ilmoittautuminen www.mpk.fi/koulutuskalenteri

Kevään koulutuksen painopiste on ampumakoulutuksessa ja aseiden käsittelyssä. Kuva Jani Pikkarainen.

Keski-Pohjanmaa

Ykspääll Jukka Torppa
jukka.torppa@mpk.fi
puh. 040 485 4744
www.mpk.fi/keski-pohjanmaa
www.facebook.com/kpkotu

Koulpääll Jani Pikkarainen
jani.pikkarainen@mpk.fi
puh. 050 553 6828

Pohjanmaa

Ykspääll Juha Ala-aho
juha.ala-aho@mpk.fi
puh. 040 756 9960

Koulpääll Hannu Maunula
hannu.maunula@mpk.fi
puh. 0500 719 283

www.mpk.fi/pohjanmaa
www.facebook.com/MPKPohjanmaanKOTU